

استان تهران

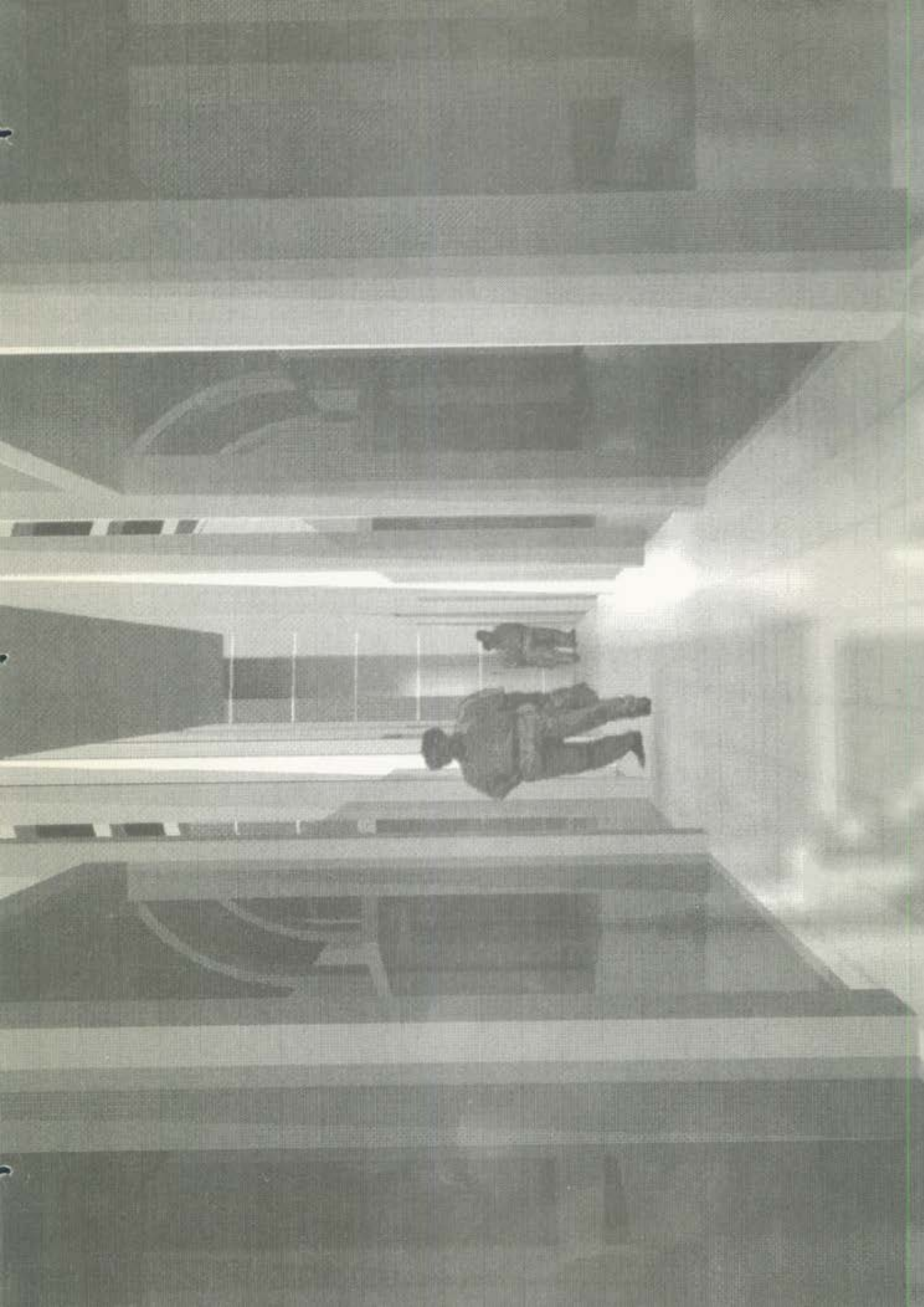
پیام نظام مهندسی

بهمن ۱۳۷۴

سال اول / شماره سوم

- متن کامل قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان • نظر ریاست سازمان نظام مهندسی ساختمان پیرامون آن
- تقاضای از دست‌اندرکاران حرفه مهندسی در وزارت مسکن و شهرسازی - مجلس شورای اسلامی - مدیریت
- سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران و نهادهای حرفه‌ای و تخصصی پیرامون تصویب قانون نظام مهندسی و کنترل
- ساختمان • درخواست بازنگری در قوانین مالیاتی مربوط به شرکت‌های اجرایی • گفتگو با یکی دیگر از بینرکسوتان
- حرفه آبادگری و سازندگی • چرا شرکت سرمایه‌گذاری مهندسان ساختمان ایران «سما»؟ • نامه‌ها و اطلاعیه‌ها...

- پیام نظام مهندسی توسط کمیسیون انتشارات، آموزش و تحقیقات هیئت‌مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران برای اعضاء، چاپ و توزیع می‌شود.
- این نشریه در قبول، رد، اصلاح و ویرایش مطالب رسیده آزاد است.
- ضمن اعلام آمادگی برای دریافت مقالات، انتقادات و پیشنهادات سازنده مسئولیت کامل محتوای مطالب برعهده نویسنده و یا گوینده آن است.
- نقل مطالب و تصویرهای مجله با ذکر مأخذ مجاز است.
- سرمقاله
- نظر ریاست سازمان نظام مهندسی پیرامون تصویب قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان
- متن کامل قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان
- نظرخواهی پیرامون تصویب قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان
- ۱- مهندس کمال‌الدین شهریاری
- ۲- مهندس رضا کیان‌زاد
- ۳- دکتر مرتضی زاهدی
- ۴- مهندس محمدرضا صفویان
- ۵- مهندس بهاء‌الدین ادب
- ۶- مهندس امیر دادخواه
- ۷- مهندس حسن فتوره‌چی
- اهم و خلاصه مصوبات جلسات هیئت‌مدیره
- درخواست بازنگری در مقررات مالیاتی مربوط به شرکت‌های اجرایی
- گفتگو با دکتر غلامرضا کباری
- چرا شرکت «سما»؟
- نامه‌ها و اطلاعیه‌ها

ایام خجسته دهه مبارکه فجر و سالروز بازگشت پیروزمندانه حضرت امام خمینی «ره» بنیان‌گذار جمهوری اسلامی ایران و همچنین پیروزی ملت قهرمان ایران را در انقلاب شکوهمند اسلامی به هموطنان عزیز تبریک و تهنیت می‌گوئیم.

هیئت مدیره و کارکنان سازمان نظام مهندسی استان تهران

یادداشت سردبیر

شماره ویژه مجله پیام نظام مهندسی به مناسبت چند رویداد منتشر می‌گردد. ابتدا بررسی و تصویب مقدماتی قانون نظام مهندسی در مجلس شورای اسلامی، که توسط وزارت مسکن و شهرسازی تهیه شده و به هیئت دولت و مجلس ارائه گردید و بحث‌ها و نظریات مختلفی را به خود جلب کرد. لذا به منظور معرفی این قانون به اعضاء نظام و آشنائی با نظریات دست‌اندرکاران تهیه آن، قسمتی از این شماره پیام به این موضوع اختصاص یافته است.

امید است در تهیه آئین‌نامه‌های اجرایی آن نظریات جامعه مهندسان که بیش از همه اقشار با این قانون سروکار دارند، ملحوظ گردد و در صورت نیاز و وجود مشکلاتی در اجرای قانون نظام مهندسی با نظرخواهی از کسانی که از این قانون به نحوی بهره‌مند می‌شوند، این مشکلات نیز برطرف گردد.

از طرف دیگر انتشار این شماره مصادف با گذشت حدود دو سال از انتخابات نظام مهندسی و آغاز فعالیت این نهاد نوپا در استان تهران و اغلب استان‌های کشور است. پیداست برای رسیدن به اهداف نظام راه دشواری در پیش است که توفیق در آن، همکاری و همفکری همه اعضاء نظام را طلب می‌کند. علیرغم وجود همه مشکلات و تجربه اندک، یافته‌های نظام در این مدت کوتاه، امیدوارکننده است که از آن جمله می‌توان به حداقل، مطرح کردن مهندسین در جامعه و بازگو کردن مشکلات آنها اشاره کرد، هر چند این دست‌آوردها به یافتن راه حل و رفع مشکل نیاانجامیده اما امید است

این مهم به کمک فرد فرد اعضای میسور شود. در این ارتباط برای آشنایی اعضای با فعالیت‌های هیئت مدیره نظام مهندسی ساختمان استان تهران، اهم و خلاصه مصوبات این هیئت در این شماره به آگاهی شما می‌رسد.

مورد دیگری که این شماره به آن پرداخته است، موضوع درخواست بازنگری در مقررات مالیات مربوط به شرکتهای اجرایی (شرکتهای ساختمانی، تأسیساتی و مهندسان مشاور) است زیرا با توجه به روند توسعه کشور و سهمی که این بخش از جامعه مهندسين در تحقق این روند دارند، کارآئی بیشتر آنها از ضروریات است اما بعضی از تبصره‌های قوانین مالیاتی موجب منفعل شدن قسمتی از این نیروهای کارآمد شده است. مضاف بر آن وجود چنین نواقصی موجب تقلیل درآمد دولت از این راه شده است. از این رو با مشارکت نظام مهندسی و تشکل‌های ذیربط لایحه اصلاح پاره‌ای از مواد قانون مالیاتهای مستقیم آماده شده است. به امید آنکه با تصویب آن توسط مراجع مربوطه گامی اساسی در راه رفع این مشکل برداشته شود.

موضوع فعالیت شرکت سرمایه‌گذاری مسکن و توسعه شهری «سما» هم، که بحث تشکیل آن در شماره قبل مجله پیام نظام مهندسی مطرح شد، نظر جامعه مهندسين و نظام مهندسی را به خود معطوف داشته است. در این شماره هم به آن اشاره‌ای داریم.

بسمه تعالی

با تصویب قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان در صحن مجلس محترم شورای اسلامی، جامعه مهندسی از حمایت قانونی، برخوردار می‌گردد که بطور مشخص تعیین کنند وظائف و جایگاه برجسته مهندسان «در شکل حقیقی و حقوقی» خواهد بود. سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران با توجه به وظائف قانونی خود، ضمن استفاده از علاقه وزارت مسکن و شهرسازی جهت حضور سازمان در تدوین قانون، در تاریخ نوزدهم شهریور ماه ۱۳۷۳ کمیته‌ای را جهت کمک به تهیه متن قانون دائمی نظام مهندسی انتخاب نمود. کمیته مزبور جهت بررسی و اصلاح قانون با استفاده از پیش‌نویسهای ارائه شده توسط وزارت مسکن و شهرسازی همواره نظرات سازمان را به دست‌اندرکاران تدوین آن منتقل می‌نمود و علاوه بر آن در مقاطع لازم ضمن ارائه گزارش به هیئت‌مدیره سازمان مطالب مورد بحث را در چندین جلسه مطرح و با دریافت نظرات هیئت‌مدیره به کار خود ادامه می‌داد. جهت برقراری ارتباط صمیمانه بمنظور سرعت بخشیدن به این مهم با استفاده از تمایل جناب آقای مهندس آخوندی وزیر محترم مسکن و شهرسازی، در تاریخ نهم اردیبهشت ماه سال جاری هیئتی منتخب از هیئت‌مدیره سازمان با ایشان ملاقات نموده و ترتیب انتقال نظرات نهائی سازمان را در مورد قانون به مشارالیه فراهم نمودند. سرانجام قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان با توجه به مطالعات فنی و حقوقی و نظرات دریافتی و ضمن استفاده از دوران تجربه قانون آزمایشی مصوب ۱۳۷۲/۴/۲۰ بصورت لایحه‌ای به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردید که پس از طی مراحل قانونی بد تصویب نمایندگان محترم مردم رسید.

لازم می‌داند از کوششهای مداوم وزارت مسکن و شهرسازی، هیئت محترم دولت، کمیسیون محترم صنعت و زیربنائی، کمیسیون محترم مسکن و شهرسازی و راه و ترابری و نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی در تدوین و تصویب این قانون سپاسگزاری نماید.

امید است این سازمان بتواند در تدوین آئین‌نامه‌های مربوطه نیز سهم خود را بخوبی ادا نماید. انشاء...

مهندس سیدمحمد غرضی

رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان

استان تهران

قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

فصل اول - کلیات، اهداف و خط مشی

■ ماده ۱ - تعریف: نظام مهندسی و کنترل ساختمان عبارت است از مجموعه قانون، مقررات، آیین‌نامه‌ها، استانداردها و تشکیلات مهندسی، حرفه‌ای و صنفی که در جهت رسیدن به اهداف منظور در این قانون تدوین و به مورد اجرا گذاشته می‌شود.

■ ماده ۲ - اهداف و خط مشی این قانون عبارتند از:

۱- تقویت و توسعه فرهنگ و ارزشهای اسلامی در معماری و شهرسازی.

۲- تنسيق امور مربوط به مشاغل و حرفه‌های فنی و مهندسی در بخشهای ساختمان و شهرسازی.

۳- تأمین موجبات رشد و اعتلای مهندسی در کشور.

۴- ترویج اصول معماری و شهرسازی و رشد آگاهی عمومی نسبت به آن و مقررات ملی ساختمان و افزایش بهره‌وری.

۵- بالا بردن کیفیت خدمات مهندسی و نظارت بر حسن اجرای خدمات.

۶- ارتقای دانش فنی صاحبان حرفه‌ها در این بخش.

۷- وضع مقررات ملی ساختمان به منظور اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره‌دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی و اجراء و کنترل آن در جهت حمایت از مردم به عنوان بهره‌برداران از ساختمانها و فضاهای شهری و اسبیه و مستحذات عمومی و حفظ و افزایش بهره‌وری منابع مواد انرژی و سرمایه‌های ملی.

۸- تهیه و تنظیم مسابلی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی.

۹- الزام به رعایت مقررات ملی ساختمان، ضوابط و مقررات شهرسازی و مفاد طرحهای جامع و تفصیلی و هادی از سوی تمام دستگاههای دولتی، شهرداریها، سازندگان، مهندسين، بهره‌برداران و تمام اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط با بخش ساختمان به عنوان اصل حاکم بر کلیه روابط و فعالیت‌های آنها و فراهم ساختن زمینه همکاری کامل میان وزارت مسکن و شهرسازی، شهرداریها و تشکیلات مهندسی و حرفه‌ای و صنوف ساختمان.

برای آشنائی بیشتر و آغاز مباحث پیرامون قانون نظام مهندسی ساختمان، در این شماره از چند تن از مهندسين محترم عضو و دست‌اندرکار امور مربوط به حرفه در وزارت مسکن و شهرسازی، مجلس شورای اسلامی، نهادهای حرفه‌ای و تخصصی و نیز هیئت‌مدیره سازمان نظام مهندسی، نظرخواهی نمودیم. این اعضا عبارتند از: آقایان رضا کیان‌زاد - محمدرضا صفویان - سیدکمال‌الدین شهرباری - امیر دادخواه - مرتضی زاهدی - بهاء‌الدین ادب و حسن فتورده‌چی.

در آغاز کار، متن کامل قانون و سپس نظریات ارائه شده پیرامون آن را برای آگاهی شما عزیزان چاپ کرده‌ایم.

بدیهی است مطالب ارائه شده، صرفاً نظریات آقایان فوق‌الذکر و یا نهادهای حرفه‌ای مربوطه است. همانگونه که ملاحظه می‌فرمائید متن کامل قانون و نظر سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران، در ابتدای این مجموعه درج گردیده است.

تبصره ۲ - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی غیرایرانی جهت انجام خدمات موضوع این قانون ضمن رعایت سایر قوانین و مقررات باید مدارک صلاحیت حرفه‌ای موثقت دریافت دارند.

فصل دوم - تشکیلات، ارکان، وظایف و اختیارات سازمان

■ ماده ۵ - ارکان «سازمان» عبارت است از هر یک از «سازمان استانی»، «هیأت عمومی سازمان»، «شورای مرکزی سازمان»، «رئیس سازمان» و «شورای انتظامی سازمان».

■ ماده ۶ - برای تشکیل «سازمان استان» وجود حداقل ۵۰ نفر داوطلب عضویت از بین مهندسان حوزه آن استان که دارای مدرک مهندسی در «رشته‌های اصلی مهندسی» شامل معماری، عمران، مکانیک (تأسیسات مکانیکی)، برق (تأسیسات برقی)، شهرسازی، نقشه‌برداری و ترافیک باشند ضروری است.

تبصره ۱ - مهندس حوزه هر استان در این قانون به شخصی اطلاق می‌شود که حداقل متولد آن استان یا ۶ ماه ممتد پیش از تاریخ تسلیم درخواست عضویت، در آن استان مقیم باشد.

تبصره ۲ - هر یک از مهندسان در بیش از یک «سازمان» نمی‌توانند عضویت یابند.

■ ماده ۷ - عضویت اشخاص حقوقی شاغل به کار مهندسی در «رشته‌های اصلی» و اشخاص حقیقی در رشته‌های اصلی مرتبط با «مهندسی ساختمان» در «سازمان استان» بلامانع است.

تبصره ۱ - رشته‌های مرتبط با «مهندسی ساختمان» به کلیه رشته‌هایی اطلاق می‌شود که عنوان آنها با «رشته‌های اصلی یادشده» در ماده ۶ متفاوت بوده ولی محتوای علمی و آموزشی آنها با «رشته‌های اصلی» بیش از ۷۰٪ در ارتباط باشد و فارغ‌التحصیلان اینگونه رشته‌ها خدمات فنی معینی را در زمینه‌های طراحی، اجرا، نگهداری، کنترل، آموزش، تحقیق و نظایر آن به بخشهای «ساختمان و شهرسازی» عرضه می‌کنند اما این خدمات از حیث حجم،

۱۰ - جلب مشارکت حرفه‌ای مهندسان و صاحبان حرفه‌ها و صنوف ساختمانی در تهیه و اجرای طرحهای توسعه و آبادانی کشور.

■ ماده ۳ - برای تأمین مشارکت هر چه وسیعتر مهندسان در انتظام امور حرفه‌ای خود و تحقق اهداف این قانون در سطح کشور «سازمان نظام مهندسی ساختمان» که از این پس در قانون به اختصار «سازمان» خوانده می‌شود و در هر استان یک سازمان به نام «سازمان نظام مهندسی ساختمان استان» که از این پس به اختصار «سازمان استان» نامیده می‌شود، طبق شرایط یادشده در این قانون و آئین‌نامه اجرائی آن تأسیس می‌شود. سازمانهای یادشده غیرانتفاعی بوده و تابع قوانین و مقررات عمومی حاکم بر مؤسسات غیرانتفاعی می‌باشند.

■ ماده ۴ - از تاریخیکه وزارت مسکن و شهرسازی با کسب نظر از وزارت کشور در هر محل اعلام نماید، اشتغال اشخاص حقیقی و حقوقی به آن دسته از امور فنی در بخشهای «ساختمان و شهرسازی» که توسط وزارت یادشده تعیین می‌شود، مستلزم داشتن مدرک صلاحیت حرفه‌ای است. این صلاحیت در مورد مهندسان از طریق «پروانه اشتغال به کار مهندسی» و در مورد کاردانه‌های فنی از طریق «پروانه اشتغال به کار کردانی» و در مورد کارگران ماهر از طریق «پروانه مهارت فنی» احراز می‌شود. مرجع صدور «پروانه اشتغال به کار مهندسی» و «پروانه اشتغال به کار کردانی» وزارت مسکن و شهرسازی و مرجع صدور «پروانه مهارت فنی» وزارت کار و امور اجتماعی خواهد بود. شرایط و ترتیب صدور، تمدید، ابطال و تغییر مدارک صلاحیت حرفه‌ای موضوع این ماده و چگونگی تعیین حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال دارندگان آنها، همچنین حقوق و مسئولیت ناشی از آنها در آئین‌نامه اجرائی این قانون معین می‌شود.

تبصره ۱ - وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت کار و امور اجتماعی حسب مورد موظفند ظرف ۱۰ سال از تاریخ ابلاغ این قانون با استفاده از همکاری شهرداریها، مهندسان و سازمانها و تشکلهای حرفه‌ای و صنفی شاغل در این بخشها دامنه اجرای این ماده را به کل کشور توسعه دهند. اهداف مرحله‌ای این امر و بودجه مورد نیاز برای آموزش و آزمون اشخاص و سامان بخشیدن به صنوف و حرفه‌های فنی شاغل در این بخشها همه‌ساله در بودجه سالیانه دستگاه اجرائی مربوط پیش‌بینی خواهد شد.

اهمیت و میزان تأثیر عرفاً هم‌مطراز خدمات «رشته‌های اصلی مهندسی ساختمان» نباشد.

تبصره ۲ - حدود صلاحیت حرفه‌ای دارندگان مدارک تحصیلی دانشگاهی مرتبط با «مهندسی ساختمان» و عناوین این رشته‌ها توسط کمیسیونی متشکل از نمایندگان وزیر مسکن و شهرسازی، وزیر فرهنگ و آموزش عالی و «رئیس سازمان» تعیین و به تصویب وزیر مسکن و شهرسازی می‌رسد. مرجع تطبیق عناوین مدارک تحصیلی کمتر از معادل لیسانس و تعیین حدود صلاحیت حرفه‌ای دارندگان آن‌ها وزارت مسکن و شهرسازی است.

■ ماده ۸ - هر «سازمان استان» دارای مجمع عمومی، هیأت مدیره، شورای انتظامی و بازرسان است و محل استقرار دایم دفتر مرکزی آن در مرکز استان می‌باشد. «سازمانهای استان» می‌توانند در سایر شهرهای استان و همچنین در مناطق مختلف شهرهای بزرگ مرکز استان در صورت پیشنهاد «شورای مرکزی» و تصویب وزیر مسکن و شهرسازی، در مرکز استانهای مجاور که در آنها «سازمان استان» تأسیس نشده باشد، دفتر نمایندگی دایر نموده و انجام تمام یا بخشی از وظایف مستمر «سازمان» در حوزه مربوط را به آن دفتر محول کنند.

■ ماده ۹ - مجمع عمومی «سازمان استان» از اجتماع تمامی اشخاص حقیقی عضو دارای حق رأی «سازمان» که منحصر به دارندگان مدرک تحصیلی در «رشته‌های اصلی مهندسی ساختمان» و رشته‌های مرتبط حقیقی است تشکیل می‌شود و وظایف و اختیارات آن به شرح زیر است:

الف - انتخاب اعضای هیأت مدیره.

ب - استماع گزارش عملکرد سالیانه هیأت مدیره و اعلام نظر نسبت به آن.

ج - بررسی و تصویب ترازنامه سالانه «سازمان استان» و بودجه پیشنهادی «هیأت مدیره».

د - تعیین و تصویب حق ورودیه و حق عضویت سالانه اعضا و سایر منابع درآمد برای «سازمان» براساس پیشنهاد «هیأت مدیره».

ه - بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به سایر اموری که طبق قوانین و آئین‌نامه‌های مربوط به عهده «سازمان استان» و در صلاحیت مجمع عمومی می‌باشد.

تبصره ۱ - جلسات مجمع عمومی بطور عادی سالی یکبار و بطور فوق‌العاده به تعداد دفعاتی که توسط

مجمع عمومی در اجلاس عادی تعیین می‌شود، به دعوت هیأت مدیره تشکیل می‌شود.

هیأت مدیره ملزم به دعوت از نمایندگان وزیر مسکن و شهرسازی جهت شرکت در جلسات مجمع عمومی می‌باشد و جلسات یادشده با رعایت سایر شرایط، مشروط به انجام دعوت یادشده رسمیت خواهد یافت.

تبصره ۲ - در صورت تصویب هیأت مدیره «سازمان استان» نمایندگان اشخاص حقوقی عضو «سازمان» می‌توانند به عنوان ناظر به جلسات مجمع عمومی دعوت شوند و در آن حضور یابند.

تبصره ۳ - بازرسان در اولین جلسه فوق‌العاده مجمع عمومی و به پیشنهاد هیأت مدیره تعیین می‌شوند.

■ ماده ۱۰ - هر یک از «سازمانهای استان» دارای هیأت مدیره‌ای خواهد بود که از بین اعضای داوطلب واجد شرایط در «رشته‌های اصلی مهندسی ساختمان» برای یک دوره سه‌ساله انتخاب خواهد شد و انتخاب مجدد اعضای هیأت مدیره بلامانع است.

■ ماده ۱۱ - شرایط انتخاب شوندهگان هیأت‌های مدیره «سازمانهای نظام مهندسی» به شرح زیر می‌باشد:

۱ - تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران.

۲ - نداشتن فساد اخلاقی و مالی و عدم اعتیاد به مواد مخدر.

۳ - داشتن حسن شهرت اجتماعی و شغلی عملی به مهندسی و رعایت اخلاق و شئون مهندسی.

۴ - نداشتن پیشینه کیفری و عدم وابستگی به گروه‌های غیرقانونی.

۵ - داشتن حسن شهرت در تعهد عملی به احکام دین مبین اسلام و وفاداری به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

تبصره ۱ - اقلیت‌های مذهبی به رسمیت شناخته‌شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تابع احکام دین اعتقادی خود می‌باشند.

۶ - دارا بودن صلاحیت علمی و حرفه‌ای به میزان مندرج در آئین‌نامه.

■ ماده ۱۲ - تعداد اعضای اصلی هیأت مدیره «سازمان استانها» بین ۵ و ۲۵ نفر متناسب با تعداد اعضا به تفکیک «رشته‌های اصلی» خواهد بود.

تبصره - در هر یک از «رشته‌های اصلی مهندسی ساختمان» که نماینده یا نمایندگانی در هیأت مدیره «سازمان

- استانها» دارند، یک نفر به عنوان عضو علی‌البدل هیأت مدیره - انتخاب خواهد شد.
- نحوه شرکت اعضاء علی‌البدل در جلسات هیأت مدیره در آئین‌نامه اجرایی این قانون معین خواهد شد.
- ماده ۱۳ - هیأت اجرایی انتخابات که حسب مورد در هر استان متشکل از ۳ تا ۷ نفر از اعضاء «سازمان» است با نظارت وزارت مسکن و شهرسازی و وظیفه برگزاری انتخابات را به عهده دارد. چگونگی انتخاب و تشکیل هیأت اجرایی و اختیارات و وظایف هیأت یادشده به شرح مندرج در آئین‌نامه اجرایی این قانون خواهد بود.
- تبصره ۱ - هیأت اجرایی انتخابات موظف است صلاحیت داوطلبان عضویت در هیأت مدیره را از مراجع صلاحیت‌دار استعلام و بررسی نماید.
- تبصره ۲ - اولین دوره انتخابات هیأت مدیره بوسیله وزارت مسکن و شهرسازی و با همکاری سازمانهای نظام «مهندسی ساختمان» که براساس قانون آزمایشی تشکیل شده‌اند، برگزار می‌شود.
- ماده ۱۴ - هیأت مدیره «سازمان استان» نماینده «آن سازمان» بوده و دارای هیأت رئیسه‌ای متشکل از یک رئیس، دو نائب رئیس و یک دبیر برای انجام وظایف خود به ترتیب مندرج در آئین‌نامه اجرایی خواهد بود و می‌تواند به تعداد لازم کمیسیونهای تخصصی و دفاتر نمایندگی تأسیس نماید. تفویض اختیار هیأت مدیره به این کمیسیونها و نمایندگیها از مسئولیت آن هیأت نمی‌کاهد. رئیس هیأت مدیره، رئیس «سازمان استان» نیز محسوب می‌شود.
- ماده ۱۵ - اهم وظایف و اختیارات هیأت مدیره به شرح زیر است:
- ۱- برنامه‌ریزی در جهت تقویت و توسعه فرهنگ و ارزشهای اسلامی در معماری و شهرسازی.
 - ۲- برنامه‌ریزی به منظور رشد و اعتلای حرفه‌های «مهندسی ساختمان» و مشاغل مرتبط حقیقی با آن.
 - ۳- ارتقای دانش فنی و کیفیت کار شاغلان در بخشهای «ساختمان و شهرسازی» از طریق ایجاد پایگاههای علمی، فنی، آموزش و انتشارات.
 - ۴- همکاری با مراجع مسئول در امر کنترل ساختمان از قبیل اجرای دقیق و صحیح مقررات ملی ساختمان و ضوابط طرحهای جامع، تفصیلی و هادی شهرها توسط اعضاء «سازمان» حسب درخواست.
 - ۵- نظارت بر حسن انجام خدمات مهندسی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی در طرحها و فعالیتهای غیردولتی در حوزه استان و تعقیب متخلفان از طریق مراجع قانونی ذیصلاح.
 - ۶- مشارکت در امر ارزشیابی و تعیین صلاحیت و ظرفیت اشتغال به کار شاغلان در امور فنی مربوط به فعالیتهای حوزه‌های مشمول این قانون.
 - ۷- دفاع از حقوق اجتماعی و حیثیت حرفه‌ای اعضاء و تشویق و حمایت از فعالیتهای باارزش و برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی و معرفی طرحهای ارزشمند.
 - ۸- تنظیم روابط بین صاحبان حرفه‌های «مهندسی ساختمان» و کارفرمایان و کمک به مراجع مسئول در بخش «ساختمان و شهرسازی» در زمینه ارجاع مناسب کارها به صاحبان صلاحیت و جلوگیری از مداخله اشخاص فاقد صلاحیت در امور فنی.
 - ۹- کمک به ترویج اصول صحیح مهندسی و معماری و همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در زمینه تدوین، اجرا و کنترل مقررات ملی ساختمان و استانداردها و معیارها.
 - ۱۰- کمک به ارتقای کیفیت طرحهای ساختمانی، عمرانی و شهرسازی در محدوده استان و ارائه گزارش برحسب درخواست، شرکت در کمیسیونها و شورای تصمیم‌گیری در مورد اینگونه طرحها و همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداریها در زمینه کنترل ساختمان و اجرای طرحهای یادشده با استفاده از خدمات اعضاء «سازمان استان».
 - ۱۱- ارائه خدمات کارشناسی فنی به مراجع قضایی و قبول داورى در اختلافاتی که دارای ماهیت فنی است.
 - ۱۲- همکاری با مراجع استان در هنگام بروز سوانح و بلایای طبیعی.
 - ۱۳- تأیید ترانزنامه «سازمان» و ارائه آن به مجمع عمومی.
 - ۱۴- معرفی نماینده هیأت مدیره «سازمان» جهت عضویت در کمیسیونهای حل اختلافات مالیاتی در رسیدگی و تشخیص مالیات فنی و مهندسی اعضاء «سازمان».
 - ۱۵- تهیه و تنظیم مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی در استان و پیشنهاد به وزارت مسکن و شهرسازی، مرجع تصویب مبانی و قیمت خدمات مهندسی در آئین‌نامه اجرایی تعیین می‌گردد.

شد. هیأت مدیره «سازمان استان» مکلف است حداکثر ظرف مدت پانزده روز نسبت به معرفی کارشناس یا کارشناسان صلاحیتدار در رشته مربوط به ماهیت دعوی اقدام نماید. در مواردی که به لحاظ ماهیت کار، نیاز به وقت بیشتر باشد هیأت مدیره می‌تواند با ذکر دلایل از مراجع قضایی ذیربط استمهال نماید.

■ ماده ۱۸ - هر «سازمان استان» حسب مورد دارای یک یا چند بازرس می‌باشد که موظفند در چارچوب قانون و آئین‌نامه اجرایی آن و آئین‌نامه مالی «سازمان» به حسابها و ترازنامه «سازمان استان» رسیدگی و گزارشهای لازم را جهت ارائه به مجمع عمومی تهیه نمایند و نیز تمامی وظایف و اختیاراتی را که به موجب قوانین و مقررات عمومی بعهده بازرس محول است انجام دهند. بازرسان مکلفند نسخه‌ای از گزارش خود را پانزده روز پیش از تشکیل مجمع عمومی به هیأت مدیره تسلیم کنند. بازرسان با اطلاع هیأت مدیره حق مراجعه به کلیه اسناد و مدارک «سازمان» را دارند بدون اینکه در عملیات اجرایی دخالت کنند و یا موجب وقفه در عملیات «سازمان» شوند.

■ ماده ۱۹ - به منظور هماهنگی در امور «سازمان استانها»، «هیأت عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان» که از این پس به اختصار «هیأت عمومی» خوانده می‌شود از کلیه اعضای اصلی هیأت مدیره «سازمانهای استان» در سطح کشور تشکیل می‌شود. «هیأت عمومی» هر سال یکبار یک جلسه عادی با حضور نماینده وزیر مسکن و شهرسازی خواهد داشت و اولین جلسه عادی آن پس از انتخاب و آغاز بکار هیأت مدیره «سازمانهای استان» در دو سوم استانهای کشور (که باید دربر گیرنده تمام «سازمانهای» که حداقل دارای ۷۰۰ نفر عضو یا بیشتر هستند، باشد) به دعوت وزارت مسکن و شهرسازی و جلسات بعد با دعوت «شورای مرکزی نظام مهندسی ساختمان» که از این پس به اختصار «شورای مرکزی» خوانده می‌شود، تشکیل می‌شود. جلسات فوق‌العاده «هیأت عمومی» بنا به تصمیم آخرین جلسه عادی آن هیأت و یا به تقاضای دو سوم اعضای «شورای مرکزی» و یا دعوت وزیر مسکن و شهرسازی تشکیل خواهد شد.

وظایف و اختیارات «هیأت عمومی» بشرح زیر است:

الف - انتخاب افراد واجد شرایط عضویت در «شورای مرکزی» به میزان حداقل دو برابر تعداد مورد نیاز در

۱۶ - سایر مواردی که برای تحقق اهداف این قانون در آئین‌نامه اجرایی معین می‌شود.

تبصره ۱ - برای رسیدگی و تشخیص صحیح مالیات مشاغل فنی و مهندسی اعضای «سازمان استان» نماینده هیأت مدیره «سازمان» در جلسات کمیسیونهای حل اختلاف مالیاتی آن استان شرکت خواهد داشت.

تبصره ۲ - مفاد این ماده شامل چگونگی فعالیت وزارتخانه‌ها و سایر دستگاههای دولتی و کارکنان آنها در انجام وظایف محوله نمی‌شود.

■ ماده ۱۶ - به منظور گسترش همکاریهای حرفه‌ای و جلب مشارکت اعضا و کارشناسی دقیق‌تر مسائل ویژه هر یک از رشته‌های تخصصی موجود در «سازمان» اجازه داده می‌شود گروههای تخصصی مهندسان هر رشته، متشکل از اعضای «سازمان» در همان رشته تشکیل شود. چگونگی فعالیت و مدیریت گروهها به موجب آئین‌نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

■ ماده ۱۷ - هر «سازمان استان» دارای یک شورای انتظامی متشکل از یک نفر قاضی به معرفی رئیس دادگستری استان و دو تا چهار نفر مهندس خوشنام که به معرفی هیأت مدیره و با حکم «شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان» برای مدت ۳ سال منصوب می‌شوند، خواهد بود و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

رسیدگی بدوی به شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی درخصوص تخلفات حرفه‌ای و انضباطی و انتظامی مهندسان و کاردهانهای فنی بعهده «شورای یادشده» است. چگونگی رسیدگی به تخلفات و طرز تعقیب و تعیین مجازاتهای انضباطی و موارد قابل تجدید نظر در «شورای انتظامی نظام مهندسی» در آئین‌نامه اجرایی تعیین می‌شود.

تبصره - مراجع قضایی برای رسیدگی به شکایات و دعاوی مطروح علیه اعضای «سازمان استان» که منشأ آنها امور حرفه‌ای باشد، بنا به درخواست مشتکی عنه یا خوانده، نظر کارشناسی «سازمان استان» محل را خواستار خواهند شد. هیأت مدیره مکلف است حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ وصول استعلام، نظر خود را بطور کتبی اعلام نماید و در صورت عدم اعلام نظر، مراجع مربوط می‌توانند رأساً به کار رسیدگی ادامه دهند. همچنین در سایر دعاوی که موضوع آنها مرتبط با مفاد این قانون باشد محاکم قضایی جهت انجام کارشناسی از «سازمان استان» محل خواستار معرفی یک کارشناس یا هیئت کارشناسی خبره و واجد شرایط خواهند

محتوای آموزش علوم و فنون مهندسی در سطوح مختلف به وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و فرهنگ و آموزش عالی.

ز - همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی و سایر دستگاههای اجرایی در زمینه تدوین مقررات ملی ساختمان و ترویج و کنترل اجرای آن و تهیه «شناسنامه فنی و ملکی ساختمانها» و برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی.

ح - همکاری با وزارت کار و امور اجتماعی در زمینه ارتقای سطح مهارت کارگران ماهر شاغل در بخشهای ساختمانی و شهرسازی و تعیین استاندارد مهارت و کنترل آن.

ط - تلاش در جهت جلب مشارکت و تشویق به سرمایه‌گذاری اشخاص و مؤسسات در طرحهای مسکن و تأسیسات و مستحقات عمرانی عام‌المنفعه و همکاری با دستگاههای اجرایی در ارتقای کیفیت اینگونه طرحها.

ی - جمع‌آوری کمکهای داخلی و بین‌المللی جهت کمک به دستگاههای مسئول در امر امداد و نجات در زمان وقوع حوادث غیرمترقبه.

ک - همکاری در برگزاری آزمونهای تخصصی مهندسين، کاردانان فنی و کارگران ماهر و آموزشهای تکمیلی برای بهنگام نگهداشتن دانش فنی و همچنین شناسایی و تدارک فرصتهای کارآموزی و معرفی به دانشگاهها.

ل - حمایت اجتماعی از اعضای «سازمانهای استان» و دفاع از حیثیت و حقوق حق آنها و همچنین دفاع از حقوق متقابل جامعه به عنوان مصرف‌کنندگان محصولات، تولیدات و خدمات مهندسی در بخشهای ساختمان، عمران و شهرسازی.

م - مشارکت در سرگزاري کنفرانسها و گردهماییهای تخصصی در داخل کشور و در سطح بین‌المللی.

ن - ارائه گزارش عملکرد به «هیأت عمومی» و وزیر مسکن و شهرسازی.

س - ارائه نظرات مشورتي «سازمان نظام مهندسی» به دولت و دستگاههای اجرایی در زمینه برنامه‌های توسعه و طرحهای بزرگ ساختمانی، عمرانی و شهرسازی حسب درخواست دستگاههای مربوط.

انجام وظایف «شورای مرکزی» در سطح کشور، مانع از اقدام هیأت مدیره «سازمانهای استان» در زمینه برخی از وظایف فوق که در مقیاس استانی قابل انجام باشد، نخواهد بود.

■ ماده ۲۲ - «شورای مرکزی» دارای هیأت رئیسه‌ای است متشکل از یک رئیس و دو دبیر اجرایی و دو

هر رشته (با قید اصلی و علی‌البدل) جهت معرفی به وزیر مسکن و شهرسازی، برای انتخاب اعضای اصلی و علی‌البدل «شورای یادشده» از میان آنها.

ب - استماع گزارش سالیانه «شورای مرکزی»
ج - تصویب خط مشی‌های عمومی پیشنهادهای «شورای مرکزی».

د - حصول اطلاع از فعاليتها، وضعیت و مشکلات «سازمان استان» و ارائه طریق به آنها.

■ ماده ۲۰ - «شورای مرکزی» متشکل از ۲۵ نفر عضو اصلی و ۷ نفر عضو علی‌البدل با ترکیب «رشته‌های یادشده» در آئین‌نامه‌ای است که از بین اعضای هیأت مدیره «سازمان استان» معرفی شده از سوی «هیأت عمومی» و توسط وزیر مسکن و شهرسازی برای مدت ۳ سال انتخاب می‌شوند. اعضای «شورای مرکزی» باید علاوه بر عضویت در هیأت مدیره «سازمان استان»، خوشنام و دارای سابقه انجام کارهای طراحی یا اجرایی یا علمی و تحقیقی و آموزشی برجسته و ارزنده باشند.

■ ماده ۲۱ - اهم وظایف و اختیارات «شورای مرکزی» به این شرح است:

الف - برنامه‌ریزی و فراهم آوردن زمینه اجرای اهداف و خط مشی‌های این قانون با جلب مشارکت «سازمان استانها» و هماهنگی وزارت مسکن و شهرسازی.

ب - بررسی مسایل مشترک «سازمانهای استان» و «سازمان نظام مهندسی» و تعیین خط‌مشی‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و درازمدت و ابلاغ آنها

ج - ایجاد زمینه‌های مناسب برای انجام وظایف ارکان «سازمان» از طریق مذاکره و مشاوره با مراجع ملی و محلی، در امور برنامه‌ریزی، مدیریت، اجرا و کنترل طرحهای ساختمانی و شهرسازی با مراجع قضایی در مورد اجرای مواد این قانون که به امور قضایی و انتظامی مربوط می‌باشد.

د - حل و فصل اختلافات بین ارکان داخلی «سازمانهای استان» یا بین «سازمانهای استان» با یکدیگر یا بین اعضای «سازمانهای استان» با «سازمان» خود از طریق داوری.

ه - همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در امر نظارت بر عملکرد «سازمانهای استان» و اصلاح خط‌مشی آن «سازمانها» از طریق مذاکره و ابلاغ دستورالعملها. و - همکاری با مراکز تحقیقاتی، علمی و آموزشی و ارائه مشورتهای لازم در زمینه تهیه مواد درسی و

نهادهای نیروهای نظامی و انتظامی، شایسته‌های دولتی و شهرداریها می‌توانند در ارجاع امور کارشناسی با رعایت آئین‌نامه خاصی که به پیشنهاد مشترک وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت دادگستری به تصویب هیأت وزیران می‌رسد به جای کارشناسان رسمی دادگستری از مهندسان دارای پروانه اشتغال که بوسیله «سازمان استان» معرفی می‌شوند استفاده نماید.

فصل سوم - امور کاردانه‌ها و صنوف ساختمانی

■ ماده ۲۸ - وزارت مسکن و شهرسازی موظف است ظرف ۶ ماه از زمان ابلاغ این قانون ضوابط، مقررات و تشکیلات حرفه‌ای مناسب برای کاردانه‌های فنی شاغل در رشته‌ها و حرفه‌های موضوع این قانون را در قالب آئین‌نامه‌ای تدوین و برای تصویب به هیأت وزیران پیشنهاد نماید.

■ ماده ۲۹ - وزیر مسکن و شهرسازی از تاریخ ابلاغ این قانون به عضویت «هیأت عالی نظارت» موضوع ماده (۵۲) قانون نظام صنفی درخواست خواهد آمد. وزارت مسکن و شهرسازی با هماهنگی دبیرخانه هیأت عالی نظارت حداکثر ۶ ماه از تاریخ تصویب این قانون آئین‌نامه نظام صنفی کارهای ساختمانی را برابر قانون نظام صنفی تهیه و جهت تصویب به هیأت عالی نظارت پیشنهاد می‌نماید.

فصل چهارم - مقررات فنی و کنترل ساختمان

■ ماده ۳۰ - شهرداریها و مراجع صدور پروانه ساختمانی، پروانه شهرک‌سازی و شهرسازی و سایر مجوزهای شروع عملیات ساختمان و کنترل و نظارت بر این‌گونه طرحها در مناطق و شهرهای مشمول ماده (۴) این قانون برای صدور پروانه و سایر مجوزها تنها نقشه‌هایی را خواهند پذیرفت که توسط اشخاص حقیقی و حقوقی دارنده پروانه اشتغال به کار و در حدود صلاحیت مربوط امضاء شده باشد و برای انجام

منشی که دبیران و منشی‌ها با اکثریت آراء از بین اعضا انتخاب می‌شوند. «شورای مرکزی» برای تعیین رئیس شورا سه نفر را به وزیر مسکن و شهرسازی پیشنهاد می‌کند و وزیر یادشده یک نفر را به عنوان رئیس «شورای مرکزی» که «رئیس سازمان» نیز محسوب می‌شود، جهت صدور حکم به رئیس جمهور معرفی می‌نماید. دوره تصدی «رئیس سازمان» سه سال و دوره مسئولیت سایر اعضای هیأت رئیسه یک سال است و انتخاب مجدد آنان بلامانع می‌باشد.

■ ماده ۲۳ - مسئولیت اجرای تصمیمات «شورای مرکزی» و مسئولیت اجرایی و نمایندگی «سازمان» در مراجع ملی و بین‌المللی با «رئیس سازمان» است.

■ ماده ۲۴ - «شورای انتظامی نظام مهندسی» از چهار نفر عضو «سازمان» که دو نفر به معرفی وزیر مسکن و شهرسازی و دو نفر دیگر به معرفی «شورای مرکزی سازمان» و یک حقوقدان به معرفی وزارت دادگستری تشکیل می‌شود. نظرات «شورای انتظامی نظام مهندسی» با اکثریت سه رأی موافق قطعی و لازم‌الاجرا است.

■ ماده ۲۵ - مهندسان متقاضی پروانه اشتغال به کار مهندسی در «رشته‌های اصلی مهندسی ساختمان» و رشته‌های مرتبط ضمن داشتن کارت عضویت نظام مهندسی استان مربوط و احراز شرایط یادشده در آئین‌نامه موظفند پس از فراغت از تحصیل به مدت معینی که در آئین‌نامه برای هر رشته و پایه تحصیلی تعیین می‌شود، در زمینه‌های تخصصی مربوط به رشته خود کارآموزی نمایند.

■ ماده ۲۶ - وزارت مسکن و شهرسازی مجاز است ضمن بررسی عملکرد «سازمانهای استان» و گزارش «هیأت عمومی» نظام، درخصوص چگونگی ادامه کار آن «سازمانها» توصیه‌های لازم را بنماید و در صورتی که به دلیل انحراف از اهداف «سازمان»، انحلال هر یک از آنها را لازم بداند، موضوع را در هیأتی مرکب از وزیر مسکن و شهرسازی، وزیر دادگستری و «رئیس سازمان» مطرح نماید. تصمیم هیأت با دو رأی موافق لازم‌الاجرا خواهد بود.

تبصره - انجام وظایف قانونی «سازمان» و «سازمانهای استان» تا زمانی که تشکیل نشده است و همچنین در زمان تعطیل یا انحلال با وزارت مسکن و شهرسازی است که حداکثر به مدت ۶ ماه به عنوان قائم مقامی عمل می‌نماید و ظرف این مدت موظف به برگزاری انتخابات برای تشکیل مجدد «سازمانهای یادشده» خواهد بود.

■ ماده ۲۷ - وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی،

فعالتهای کنترل و نظارت از خدمات این اشخاص در حدود صلاحیت مربوط استفاده نمایند.

■ ماده ۳۱ - در مواردی که نقشه‌های تسلیمی به شهرداریها و سایر مراجع صدور پروانه ساختمانی و تفکیک اراضی توسط اشخاص حقوقی امضاء و یا تعهد نظارت می‌شود مسئولیت صحت طراحی و محاسبه و نظارت به عهده مدیر عامل یا رئیس مؤسسه تهیه‌کننده نقشه است و امضای وی رافع مسئولیت طراح، محاسب و ناظر نخواهد بود. مگر اینکه نقشه‌ها توسط اشخاص حقیقی دیگر در رشته مربوطه امضاء و یا تعهد نظارت شده باشد.

■ ماده ۳۲ - اخذ پروانه کسب و پیشه در محلها و امور موضوع ماده (۴) این قانون موقوف به داشتن مدارک صلاحیت حرفه‌ای خواهد بود. در محلهای یادشده اقدام به امور زیر تخلف از قانون محسوب می‌شود.

الف - مداخله اشخاص حقیقی و حقوقی فاقد مدرک صلاحیت در امور فنی که اشتغال به آن مستلزم داشتن مدرک صلاحیت است.

ب - اشتغال به امور فنی خارج از حدود صلاحیت مندرج در مدرک صلاحیت.

ج - تأسیس هرگونه مؤسسه، دفتر یا محل کسب و پیشه برای انجام خدمات فنی بدون داشتن مدرک صلاحیت مربوط.

د - ارائه خدمات مهندسی طراحی، اجراء و نظارت توسط اشخاص حقیقی و حقوقی که مسئولیت بررسی یا تأیید نقشه و یا امور مربوط به کنترل ساختمان آن پروژه را نیز برعهده دارند.

■ ماده ۳۳ - اصول و قواعد فنی که رعایت آنها در طراحی، محاسبه، اجراء، بهره‌برداری و نگهداری ساختمانها به منظور اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره‌دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی ضروری است. بوسیله وزارت مسکن و شهرسازی تدوین خواهد شد. حوزه شمول این اصول و قواعد و ترتیب کنترل اجراء آنها و حدود اختیارات و وظایف سازمانهای عهده‌دار کنترل و ترویج این اصول و قواعد در هر مبحث به موجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به وسیله وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی و کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

مجموعه اصول و قواعد فنی و آئین‌نامه کنترل و اجراء آنها مقررات ملی ساختمان را تشکیل می‌دهند.

«سازمان‌های استان» می‌توانند متناسب با شرایط

ویژه هر استان پیشنهاد تغییرات خاصی را در مقررات ملی ساختمان قابل اجرا در آن استان بدهند. این پیشنهادات پس از تأیید شورای فنی استان ذریعاً با تصویب وزارت مسکن و شهرسازی قابل اجرا خواهد بود.

تبصره - مقررات ملی ساختمان متناسب با شرایط، هر سه سال یکبار مورد بازنگری قرار می‌گیرد و عنداللزوم با رعایت ترتیبات مندرج در این ماده قابل تجدید نظر است.

■ ماده ۳۴ - شهرداریها و سایر مراجع صدور پروانه و کنترل و نظارت بر اجراء ساختمان و امور شهرسازی، مجریان ساختمانی و تأسیسات دولتی و عمومی، صاحبان حرفه‌های «مهندسی ساختمان» و شهرسازی و مالکان و کارفرمایان در شهرها، شهرکها و شهرستانها و سایر نقاط واقع در حوزه شمول مقررات ملی ساختمان و ضوابط و مقررات شهرسازی مکلفند «مقررات ملی ساختمان» را رعایت نمایند. عدم رعایت مقررات یادشده و ضوابط و مقررات شهرسازی تخلف از این قانون محسوب می‌شود.

تبصره ۱ - وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی و کشور مکلفند با توجه به امکانات و موقعیت هر محل، آن دسته از مصالح و اجزاء ساختمانی که باید به تأیید مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران برسد را طی فهرست‌هایی احصا و آگهی نمایند. از تاریخ اعلام، کلیه تولیدکنندگان و وارد کنندگان و توزیع‌کنندگان مصالح و اجزای ساختمانی موظف به تولید و توزیع و استفاده از مصالح استاندارد شده خواهند بود.

تبصره ۲ - از تاریخ تصویب این قانون وزیر مسکن و شهرسازی به عضویت شورای عالی استاندارد منصوب می‌گردد.

■ ماده ۳۵ - مسئولیت نظارت عالی بر اجراء ضوابط و مقررات شهرسازی و مقررات ملی ساختمان در طراحی و اجراء تمامی ساختمانیها و طرحهای شهرسازی و عمرانی شهری که اجراء ضوابط و مقررات مزبور در مورد آنها الزامی است، برعهده وزارت مسکن و شهرسازی خواهد بود.

به منظور اعمال این نظارت مراجع و اشخاص یادشده در ماده ۳۴ موظفند در صورت درخواست حسب مورد اطلاعات و نقشه‌های فنی لازم را در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار دهند و در صورتی که وزارت یادشده به تخلفی برخورد نماید با ذکر دلایل و مستندات دستور اصلاح یا جلوگیری از ادامه کار را به مهندس مسئول نظارت و مرجع صدور پروانه ساختمانی ذریعاً ابلاغ نماید و تا رفع تخلف، موضوع قابل پیگیری است. در اجراء این وظیفه کلیه مراجع

تسهیلات لازم برای تأسیس و شروع به کار سازمان و سازمان استانها را فراهم آورده و در تنظیم روابط آنان با دستگاههای اجرایی و مراجع قضایی در سطوح ملی و محلی تا آنجا که به اهداف این قانون کمک کند، اقدام می‌نماید.

■ ماده ۳۹ - ذیحسابان و مسئولین امور مالی موظفند در هنگام پرداخت به مشاوران و پیمانکاران طرحهای عمرانی کشور معادل ۰/۰۰۰۲ (دو در ده هزار) از دریافتی آنها را کسر و شهرداریها معادل ۰/۰۰۱ (یک در هزار) از هزینه ساخت واحدهای مسکونی یا زیربنای بیش از الگوی مصرف مسکن و واحدهای غیرانتفاعی را که هر ساله بوسیله وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی و کشور تعیین می‌شود از سازندگان وصول و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نمایند. معادل ۱۰۰٪ (صد در صد) وجوه واریزی براساس ردیفی که به همین منظور در بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌گردد در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار خواهد گرفت تا صرف انجام مطالعات و تدوین مقررات ملی ساختمان، امور کنترل ساختمان، ترویج و توسعه و اعتلای «نظام مهندسی»، کمک به سازمانهای نظام مهندسی ساختمان برای انجام وظایف قانونی خود، برقراری دوره‌های آموزشی در سطوح مختلف، برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی و ترویج روشهای صرفه‌جویی در مصرف انرژی نماید.

■ ماده ۴۰ - متخلفان از مواد ۳۲ و ۳۴ و تبصره آن توسط مراجع قضائی حسب مورد به پرداخت جزای نقدی از یکصد هزار (۱۰۰.۰۰۰) ریال تا ده میلیون (۱۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال محکوم می‌شوند. پرداخت جزای نقدی مانع از پیگیری انتظامی نخواهد بود.

■ ماده ۴۱ - در مورد تهیه، اجرا و نظارت بر طرحهای عمرانی (منظور در بودجه عمومی کشور) قانون برنامه و بودجه و ضوابط متبعت از آن جایگزین این قانون خواهد بود.

■ ماده ۴۲ - وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است حداکثر ظرف شش ماه نسبت به تهیه آئین‌نامه‌های اجرایی این قانون اقدام نماید. تا زمانی که آئین‌نامه‌های اجرایی این قانون تصویب نشده است آئین‌نامه‌های قانون آزمایشی مصوب ۱۳۷۱ تا آنجا که با مفاد این قانون مغایرت ندارد مورد اجرا خواهد بود.

ذیربط موظف به همکاری می‌باشند.
تبصره - این ماده شامل طرحهای وزارتخانه‌ها و سایر دستگاههای دولتی که دارای مقررات خاص می‌باشند، نمی‌شود.

فصل پنجم - آموزش و ترویج

■ ماده ۳۶ - وزارت مسکن و شهرسازی با همکاری «سازمانهای استان» و شهرداریها ترتیبی خواهد داد که در شهرهایی که برای انجام خدمات فنی و مهندسی اشخاص واجد صلاحیت به تعداد کافی وجود ندارد، خدمات مشورتی و راهنمایی در زمینه طراحی و اجرای ساختمانها از طریق تهیه طرحهای تیپ و انتشار جزوات آموزشی به زبان ساده و یا نوارهای آموزشی و سایر روشهای مناسب با بهای اندک در اختیار اشخاص قرار گیرد. هزینه‌های خدمات موضوع این ماده از محل کمکهای دولت و عواید حاصل از اجرای تبصره ۳ ماده ۱۴ قانون کارآموزی مصوب ۱۳۴۹ به ترتیبی که در آئین‌نامه معین می‌شود، تأمین خواهد شد. آئین‌نامه یادشده بوسیله وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی و کار و امور اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

فصل ششم - متفرقه

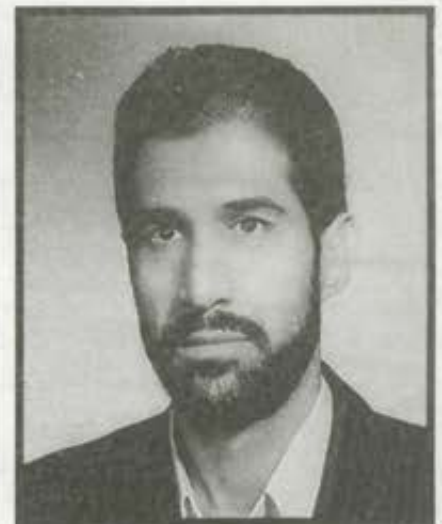
■ ماده ۳۷ - هزینه‌های «سازمان» و ارکان آن از محل حق عضویت‌های پرداختی اعضا، صندوق مشترک «سازمانهای استان»، کمکهای اعطایی دولت، نهادها، اشخاص حقیقی و حقوقی، دریافت بهای ارائه خدمات پژوهشی، فنی و آموزشی، فروش نشریات و سایر مواد کمک‌آموزشی و مهندسی و درصدی از حق الزحمه دریافتی اعضا بابت ارائه خدمات مهندسی ارجاع شده از طرف «سازمان» تأمین خواهد شد.

■ ماده ۳۸ - وزارت مسکن و شهرسازی

نظرخواهی

پیرامون تصویب قانون نظام

مهندسی و کنترل ساختمان

مهندس سیدکمال‌الدین شهریاری:

سالهای متمادی می‌گذشت و حرفه مهندسی و مجموعه مهندسين کشور که بحق از ابزار مهم سازندگی و آبادانی و توسعه کشور محسوب می‌کردند. فاقد قانونی مدون و مصوب بود که ضامن تشکیل و تنسيق امور مهندسی کشور باشد، تقریباً همه حرفه‌ها و صنوف براساس قوانین و مقررات و آئین‌نامه‌ها تعیین تکلیف شده بودند و نقش آنها در ساختار اجتماعی، اقتصادی کشور و همچنین اختیارات، مسئولیت‌ها و وظائف آنها تعیین گردیده بود لکن قانون نظام معماری قدیم که یکبار نیز اصلاح شده بود همچنان بی‌رعمق در بایگانی مراجع نانونی و دستگاه‌های اجرایی روزگار سپری می‌کرد: قانونی که نه بلحاظ وسعت و گستردگی و شمول رشته‌های مختلف مهندسی دارای پهنه وسیع و جامع و فراگیر بود و نه از جهت مواد و تبصره‌ها و آئین‌نامه‌ها منطبق بر دیدگاه‌ها و ایده‌آل‌های جامعه مهندسی و نظام بعد از انقلاب اسلامی بود و به همین دلیل علی‌رغم قانونی بودن، لکن بی‌اثر شده بود.

خوشبختانه در سالهای اخیر که کشور با گذر از دوران‌های سخت بالاخره دوران سازندگی و آبادانی خویش را شروع کرد و برای دستیابی به اهداف مشخص توسعه برنامه پنجساله اول را تدوین و تصویب نمود، ضرورت قانونمند کردن امور مهندسی ساختمان را در کشور بیشتر احساس کرد. بهمین دلیل لایحه نظام مهندسی ساختمان از طرف دولت در دوره سوم قانون‌گذاری به مجلس شورای اسلامی تقدیم شد. لایحه مذکور در اواخر دوره سوم مورد بحث و بررسی قرار گرفت و بالاخره طبق اصل ۸۵ قانون اساسی در تاریخ ۱۳۷۱/۳/۲۶ به تصویب کمیسیون مسکن و شهرسازی و راه و ترابری رسید و برای اجرای آزمایشی به مدت دو سال به دولت ابلاغ گردید و با تصویب آئین‌نامه اجرایی آن در تاریخ ۱۳۷۲/۴/۲۰ عملاً «قانون نظام مهندسی ساختمان» جایگزین «قانون نظام معماری و ساختمانی» مصوب

۱۳۵۲ و اصلاحیه‌های ۱۳۵۶ آن گردید. از آنجائی که قانون نظام مهندسی ساختمان به طور آزمایشی به مدت ۲ سال اجرا می‌شد و بیش از یک سال تصویب آئین‌نامه‌های آن بطول انجامیده بود بنابراین وزارت مسکن و شهرسازی که مجری آن قانون بود در نیمه دوم سال ۱۳۷۲ اقدام به تصویب مقدمات تشکیل سازمان‌های نظام مهندسی استانها و برگزاری انتخابات هیئت‌مدیره سازمانها نمود و در اسفندماه ۱۳۷۲ انتخابات هیئت‌مدیره سازمان نظام مهندسی استان تهران که بزرگترین تشکل صنفی کشور را دربرمی‌گیرد، با حضور گسترده تشکل‌های صنفی و جوامع مختلف حرفه‌ای و شرکت فعال مهندسين عضو سازمان استان تهران برگزار گردید و از خردادماه ۱۳۷۲ جلسات هیئت‌مدیره سازمان نظام مهندسی استان تهران با بهره‌گیری از چهره‌های برجسته‌ای که دارای جایگاه ویژه‌ای در دستگاه‌های دولتی و مجلس و بخش خصوصی بودند با تشکیل جلسات منظم کار خود را آغاز نمود.

وزارت مسکن و شهرسازی که می‌بایست در مدت دو سال اجرای آزمایشی قانون نسبت به تهیه لایحه قانون دائمی اقدام نماید بخاطر بهره‌گیری از تجربیات اجرای قانون آزمایشی و تشخیص و تعیین کمبودها و نواقص آن که پس از تشکیل هیئت‌مدیره و سایر ارکان سازمان‌های نظام مهندسی استان‌ها قابل تحصیل بود لاجرم در سال ۱۳۷۳ تقاضای تمدید مهلت اجرای قانون آزمایشی را به مدت دو سال دیگر نمود که در مجلس شورای اسلامی با یکسال آن موافقت گردید و قانون آزمایشی مهلت اجرای آن تا مهرماه ۱۳۷۴ تمدید گردید. پس از تمدید مهلت قانون، وزارت مسکن و شهرسازی اقدام به تهیه پیش‌نویس قانون نظام مهندسی ساختمان نمود. سازمان نظام مهندسی استان تهران نیز با تشکیل کمیته‌ای تحت عنوان «کمیته بررسی و اصلاح قانون نظام مهندسی ساختمان»

۵ - فراخوان عمومی توسط کمیسیون مسکن و شهرسازی و راه و ترابری مجلس شورای اسلامی از همه صاحب‌نظران جهت ارائه نظرات و پیشنهادات

۶ - استقبال وزارت مسکن و شهرسازی از پیشنهادات و نظرات مختلف ارائه شده و حداکثر تأثیر در متن نهائی پیش‌نویس لایحه

۷ - دقت و حساسیت کارشناسانه و دقیق اعضای کمیسیون مسکن و شهرسازی مجلس شورای اسلامی در بررسی لایحه و ارائه پیشنهادات تکمیلی شکلی و محتوایی به منظور غنای بیشتر لایحه

امید است «قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان» که در حال حاضر آخرین مراحل تأیید و تصویب خود را در قوه مقننه میگذراند و بزودی به دولت محترم ابلاغ می‌گردد براساس آئین‌نامه اجرائی آن که انشاءالله بزودی توسط هیئت محترم وزیران به تصویب خواهد رسید، بتواند اهداف مهم قانون را که تقویت و توسعه فرهنگ ایران اسلامی در معماری و شهرسازی، تأمین موجبات رشد و اعتلای مهندسی در کشور، بالا بردن کیفیت خدمات مهندسی و نظارت بر حسن اجرای خدمات، ارتقای دانش فنی صاحبان حرفه‌های مهندسی، وضع مقررات ملی ساختمان تهیه و تنظیم مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی الزام به رعایت مقررات ملی ساختمان، ضوابط و مقررات شهرسازی و بالاخره جلب مشارکت حرفه‌ای مهندسان و صاحبان حرفه‌ها و صنوف ساختمانی در تهیه و اجرای طرحهای توسعه و آبادانی کشور اسلامی ایران می‌باشد محقق سازد.

مجلس رسید که جهت تأیید به شورای محترم نگهبان تقدیم شده است.

«قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان» که جایگزین «قانون نظام معماری و ساختمانی» مصوب ۱۳۵۲ و اصلاحیه‌های ۱۳۵۶ آن و همچنین قانون آزمایشی نظام مهندسی ساختمان مصوب ۱۳۷۱/۳/۲۶ میگردد. بدلالی که ذیلاً فهرست‌وار به آن اشاره می‌شود از جامعیت و کمال برخوردار می‌باشد و نه تنها ادامه حیات سازمانهای نظام مهندسی ساختمان را که بموجب قانون آزمایشی تشکیل گردیده‌اند تضمین می‌نماید بلکه با مواد بسیار صریح و روشن و متحول خود می‌تواند نقش برجسته مهندسی و تشکیل‌های حرفه مهندسی را در امور مهندسی ساختمان کشور و ارتباط آنها را با دستگاه‌های اجرائی و دولت و شهرداریها و دستگاه‌های قضائی و در یک کلام توسعه ملی تبیین و تعیین نماید، دلایل این مدعی عبارتند از:

۱ - تصمیم راسخ وزارت مسکن و شهرسازی به بهره‌گیری از قانونی جامع و کامل که متضمن تنظیم و تنسيق امور مربوط به مشاغل و حرفه‌های فنی و مهندسی در بخشهای ساختمان و شهرسازی باشد.

۲ - بهره‌گیری از تجربیات اندوخته شده در خلال اجرای قانون نظام معماری و ساختمانی و همچنین قانون نظام مهندسی ساختمان که بطور آزمایشی به مدت ۳ سال اجرا گردید.

۳ - تشکیل کمیته بررسی و اصلاح قانون نظام مهندسی ساختمان توسط هیئت‌مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران و بحث و بررسی دقیق و کارشناسانه پیرامون متون مختلف قانون قدیم و پیش‌نویسهای ارائه شده توسط وزارت مسکن و شهرسازی

۴ - تشکیل سمینارها، همایشها و نشستهای متعدد توسط سازمانهای استانها، مجامع و تشکلهای صنفی در تهران و استانهای دیگر و بحث پیرامون مفاد قانون و اظهارنظرهای مختلف ارائه شده توسط نهادهای فوق

بمنظور غنای بیشتر متن لایحه بطور فعال در جهت اصلاح و تکمیل متن لایحه و با تشکیل سمینارها، کردهمائی‌ها و نشست‌های متعدد و اخذ نظرات مختلف از تشکلهای صنفی و سازمان‌های استانها و سایر مراجع اقدام نمود و با جمع‌آوری نقطه‌نظرها و ارجاع به کمیته مذکور بیشترین سهم و نقش را در همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی بمنظور تهیه پیش‌نویس لایحه قانون دائمی ایفاء نمود. بالاخره پس از جلسات مشترک متعدد کمیته بررسی و اصلاح قانون نظام مهندسی ساختمان و کارشناسان وزارت مسکن و شهرسازی و همچنین نشستهای مفیدی با حضور وزیر محترم مسکن و شهرسازی غالب دیدگاه‌ها و نظرات مؤثر و سازنده کلیه مجامع و تشکلهای صنفی و سازمانهای استانها و صاحب‌نظران مختلف در متن پیش‌نویس قانون دائمی درج گردید. پیش‌نویس مذکور پس از تصویب در هیئت محترم وزیران بصورت لایحه ۳۹ ماده‌ای از طرف دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردید و با قید یک فوریت در دستور کار کمیسیون مسکن و شهرسازی و راه و ترابری قرار گرفت.

لایحه قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان در کمیسیون مسکن و شهرسازی و راه و ترابری بعنوان کمیسیون اصلی و چند کمیسیون دیگر بعنوان کمیسیون‌های فرعی مورد بحث و بررسی قرار گرفت و طی جلسات متعدد با حضور کارشناسان مختلف از وزارت مسکن و شهرسازی، وزارت پست و تلگراف و تلفن، وزارت کشور، وزارت دادگستری، کانون کارشناسان رسمی دادگستری و وزرای محترم مسکن و شهرسازی و پست و تلگراف و تلفن و بالاخره پس از قریب به سه ماه در آبان‌ماه سال جاری به مجلس گزارش گردید و در خلال رسیدگی تعداد مواد آن به ۴۲ تغییر یافت و در نهایت کمال و پختگی به صحن علنی مجلس جهت تصویب تقدیم گردید و در اواخر آذر سال جاری به تصویب

همیشه

January 21, 1996

یکشنبه ۱ بهمن ۱۳۷۴ - ۲۹ شعبان ۱۴۱۶ - سال چهارم - شماره ۸۸۸ - تک شماره ۱۰۰ ریال - ۱۶ صفحه

رئیس جمهوری:

ویژگی مردمی بودن نظام اسلامی
باید حفظ شود

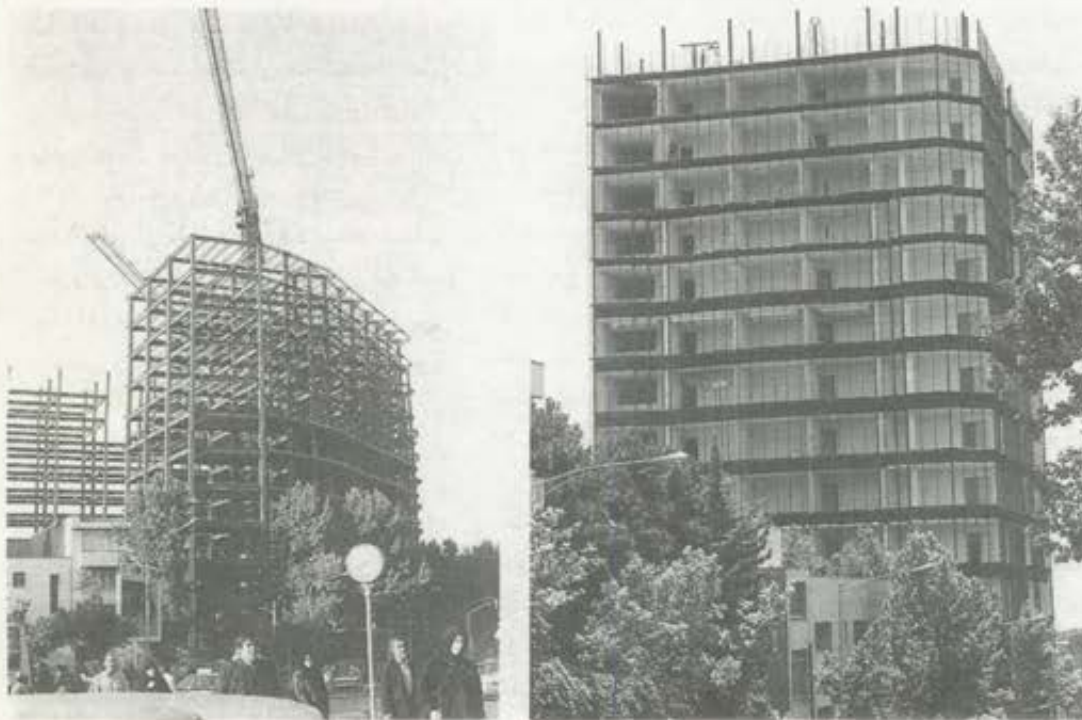
عجله و عیب چاپ انگلیس اعلام کرد:

مازاد بازرگانی ایران تا دو برابر
افزایش می یابد

صفحه ۴

با اجرای قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

فعالیت در بخش ساختمان بدون پروانه اشتغال ممنوع می شود

سرورس اقتصادی: با تصویب قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان در مجلس شورای اسلامی، فعالیتهای مرتبط با بخشهای ساختمان و شهرسازی در کشور قانونمند می شود.

مهندس رضا کیانزاده مدیرکل دفتر نظامات مهندسی وزارت مسکن و شهرسازی در مصاحبه با خبرنگار ما گفت: پیش از انقلاب برای رعایت اصول معماری و شهرسازی توسط مهندسان و ایجاد امکانات و تسهیلات برای سالها بدون سطح کیفیت کنار اشخاص در سال ۱۳۵۲ و قانون نظام معماری و ساختمان، در مجلس وقت تصویب شد اما قبل از اینکه قانون مذکور بطور جدی در سطح وسیع در عمل به اجراء درآید، انقلاب شد.

بعد از انقلاب نیز با چند سال تأخیر قانون مذکور مورد بازنگری قرار گرفت و قانون جدیدی به نام «قانون نظام مهندسی ساختمان» در سال ۱۳۷۱ برای اجرای آزمایشی به مدت ۲ سال در مجلس تصویب شد. در این مدت یک سری از ارکان قانون قبیه در صفحه ۴

براساس این قانون اشتغال اشخاص حقیقی و حقوقی به آن دسته از امور فنی در بخشهای ساختمان و شهرسازی که توسط وزارت مسکن و شهرسازی تعیین می شود، مستلزم داشتن مدرک صلاحیت حرفه ای است

قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

HAMSILAHURI Vol. 4, No.

شرایطی

صفحه ۲

ی خرید تضمینی

لید کنندگان
و تعاونی
ی خرد

صفحه ۴

روزنامه‌ها

امی

دگان نهایی
نیمه متمرکز
م می شود

سری سال ۷۵ دانشگاه آزاد

ید شد صفحه ۱۴

کل به پاس زد

رزشگاه آزادی
جشن گرفت

اهواز در بازی سرنوشت

ی می آیند صفحه ۱۳

بازی کودکان، درس زندگی است

اصول فلسفه ملاصدرا

دور دنیا

غذاهای ضد سرطان را بشناسیم

اجتماعی

کارکنان بدون مزد خانه‌ها

روزنامه همشهری، در شماره ۸۸۸ روز یکشنبه ۱ بهمن ۱۳۷۴ تیر اول خود را به نقل از مهندس رضا کیان‌زاد مدیر کل دفتر نظامات مهندسی وزارت مسکن و شهرسازی به این امر اختصاص داده بود، که ملاحظه می‌فرمائید. از آنجائیکه انجام این مصاحبه، مصادف و همزمان با گفتگونی بود که مجله پیام نظام مهندسی نیز برای شماره ۳ خویش، با همین مضمون و پیرو تصویب قانون نظام مهندسی در مجلس شورای اسلامی صورت داده بود، شایسته دانستیم، برای انعکاس این حرکت ارزشمند روزنامه وزین همشهری در عنایت به اساسی‌ترین مسائل ساخت و ساز در کشور یعنی لزوم قانونمند کردن تمامی فعالیت‌هایی که در این صنعت صورت می‌گیرد، متن کامل این مصاحبه را با اضافه موارد دیگری که ما بنا به نیازهای مخاطبان خاص خویش که اعضاء محترم و اکثر مراکز و مراجع ذیربط در امور صنعت ساختمان هستند چاپ کنیم.

ساختمان عبارت است از مجموعه قانون، مقررات، آئین‌نامه‌ها، استانداردها و تشکلهای مهندسی، حرفه‌ای و صنفی در مورد عمده‌ترین اهداف و خط مشی‌های این قانون گفت: تقویت و توسعه فرهنگ و ارزشهای اسلامی در معماری و شهرسازی و رشد آگاهی عمومی نسبت به آن و مقررات ملی ساختمان و افزایش بهره‌وری، و تهیه و تنظیم مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی مهمترین اهداف قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان است.

از جمله تشکیل سازمان نظام مهندسی ساختمان در استانها تحقق یافت.

وی تأمین موجبات رشد و اعتلای مهندسی در کشور، ارتقای دانش فنی صاحبان حرفه‌ها در این بخش و بالا بردن کیفیت خدمات مهندسی و نظارت بر حسن اجرای خدمات را از دیگر اهداف و خط مشی‌های این قانون ذکر کرد.

وی افزود: سپس قانون دائم نوشته و در تابستان امسال تقدیم مجلس و در آذر ماه امسال تصویب شد. در حال حاضر نیر مراحل نهایی را در شورای نگهبان طی می‌کند. مهندس کیان‌زاد با اشاره به این نکته که نظام مهندسی و کنترل

ر مجلس شورای اسلامی تصویب شد

هر گونه مداخله اشخاص حقیقی و حقوقی فاقد مدرک صلاحیت در امور فنی که اشتغال به آن مستلزم داشتن مدرک تحصیلی است، تخلف از قانون است و مراجع رسیدگی به تخلفات مذکور شورای انتظامی مهندسی ساختمان است.

حقوقی که مسئولیت بررسی یا تأیید نقشه و یا امور مربوط به کنترل ساختمان آن طرح را نیز بر عهده دارند تخلف از قانون محسوب می شود.

وی مرجع رسیدگی به تخلفات مذکور را «شورای انتظامی مهندسی ساختمان» عنوان کرد.

مهندس کیانزاد خاطر نشان کرد: یکی از اقدامات مهمی که انجام آن در قانون نظام مهندسی و ساختمان پیش بینی شده، صدور «شناسنامه فنی و ملکی ساختمانها» است. به این ترتیب تمام ساختمانهای کشور دارای شناسنامه می شوند.

وی توضیح داد: در شناسنامه مذکور کلیه مشخصات فنی ساختمان مثل مقاومت در مقابل سوانح طبیعی درج می شود. همچنین مشخصات تمام افرادی که ساختمان را احداث کرده اند به همراه شماره پروانه صلاحیت کار آنها در این شناسنامه ذکر می شود و در صورت بروز اشکال، شخص مسئول مورد بازخواست قرار می گیرد. به گفته مدیرکل نظامات مهندسی، مقررات ملی ساختمان نشان دهنده حداقل قابل قبول اصول و قواعد فنی برای احداث ساختمانها است و بر اساس این قانون شهرداریها و سایر مراجع صدور پروانه و کنترل و نظارت بر اجرای ساختمان و امور شهرسازی، مجریان ساختمانها و تأسیسات دولتی و عمومی، صاحبان حرفه های مهندسی ساختمان و شهرسازی، شهرکها و شهرستانها و سایر نقاط واقع در حوزه شمول مقررات ملی ساختمان و ضوابط مقررات شهرسازی مکلفند مقررات ملی ساختمان را رعایت کنند.

اجتماعی حسب مورد موظفند ظرف ده سال از تاریخ ابلاغ قانون مذکور با استفاده از همکاری شهرداریها، مهندسان و تشکلهای حرفه ای و صنفی شاغل در این بخشها دامنه اجرای صدور پروانه های مذکور را به کل کشور توسعه دهند. اهداف مرحله ای این امر و بودجه مورد نیاز برای آموزش و آزمون اشخاص و سامان بخشیدن به صنوف و حرف فنی شاغل در این بخشها نیز همه ساله در بودجه سالانه دستگاه اجرایی مربوط پیش بینی خواهد شد.

وی در ادامه گفت: به موجب قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، شهرداریها و مراجع صدور پروانه ساختمان، پروانه شهرک سازی و شهرسازی و سایر مجوزهای شروع عملیات ساختمان و کنترل و نظارت بر این گونه طرحها در مناطق و شهرهای مشخص شده در این قانون برای صدور پروانه و سایر مجوزها تنها نقشه هایی را خواهند پذیرفت که توسط اشخاص حقیقی و حقوقی دارنده پروانه اشتغال به کار و در حدود صلاحیت مربوط امضاء شده باشد و برای انجام فعالیتهای کنترل و نظارت از خدمات این اشخاص در حدود صلاحیت مربوطه استفاده کنند. مدیر کل دفتر نظامات مهندسی هر گونه مداخله اشخاص حقیقی و حقوقی فاقد مدرک صلاحیت در امور فنی را که اشتغال به آن مستلزم داشتن مدرک تحصیلی است تخلف از قانون ذکر کرد. وی اشتغال به امور فنی خارج از حدود صلاحیت مندرج در مدرک تحصیلی را خلاف قانون دانست و گفت: تأسیس هر گونه مؤسسه، دفتر یا محل کسب و پیشه برای انجام خدمات فنی بدون داشتن مدرک صلاحیت و همچنین ارائه خدمات مهندسی طراحی، اجرا و نظارت توسط اشخاص حقیقی و

مدیر کل دفتر نظامات مهندسی در ادامه با اشاره به این مطلب که براساس این قانون اشتغال اشخاص حقیقی و حقوقی به آن دسته از امور فنی در بخشهای ساختمان و شهرسازی که توسط وزارت مسکن و شهرسازی تعیین می شود، مستلزم داشتن مدرک صلاحیت حرفه ای است گفت: این صلاحیت در مورد مهندسان از طریق «پروانه اشتغال به کار مهندسی» و در مورد کاردانه های فنی از طریق «پروانه اشتغال به کار کردانی» و در مورد کارگران ماهر از طریق «پروانه مهارت فنی» احراز می شود. مرجع صدور پروانه های سطوح اول و دوم وزارت مسکن و شهرسازی و پروانه سطح سوم وزارت کار و امور اجتماعی خواهد بود.

وی رشته های اصلی مهندسی ساختمان را معماری، عمران، مکانیک با گرایش تأسیسات مکانیکی، برق با گرایش تأسیسات برقی، شهرسازی، نقشه برداری و ترافیک ذکر کرد و گفت: در این هفت رشته به مهندسین متقاضی پروانه اشتغال به کار مهندسی اعطاء می شود. مهندسین متقاضی تحصیل کرده در رشته های مذکور باید سه سال سابقه کار داشته باشند. برای دریافت پروانه، مهندسان باید در آزمون مقررات ملی ساختمان قبول شوند.

وی افزود: در سطح کردانی نیز وزارت مسکن و شهرسازی از متقاضیان در رشته های مختلف امتحان می کند و در سطح سوم وزارت کار و امور اجتماعی از طریق سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور برای صدور پروانه مهارت فنی اقدام خواهد کرد.

به گفته مهندس کیانزاد براساس این قانون وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت کار و امور

مقررات ملی ساختمان نشان دهنده حداقل قابل قبول اصول و قواعد فنی برای احداث ساختمانها است و براساس این قانون، شهرداریها و سایر مراجع صدور پروانه و کنترل و نظارت بر اجرای ساختمان و امور شهرسازی، مجریان ساختمانها، و تأسیسات دولتی... مکلفند مقررات ملی ساختمان را رعایت کنند.

اجرای این قانون خواهد بود.

● آیا قانون وظایف مشخصی را پیش روی هیئت‌مدیره منتخب سازمان‌ها قرار داده است؟

□ البته، وظایف هیئت‌مدیره در ۱۶ بند مربوط به ماده ۱۵ قانون تشریح شده است، وظایفی چون: همکاری با مراجع مسئول در امر کنترل ساختمان از قبیل اجرای دقیق و صحیح مقررات ملی ساختمان و ضوابط طرح‌های جامع و تفصیلی و هادی شهرها توسط اعضای «سازمان» حسب درخواست، کمک به ترویج اصول صحیح مهندسی و معماری و همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در زمینه تدوین، اجرا و کنترل مقررات ملی ساختمان و استانداردها و معیارها، تهیه و تنظیم مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی در استان و پیشنهاد به وزارت مسکن و شهرسازی، ...

● عالیترین مقام و یا مرجع تصمیم‌گیرنده در سازمان نظام مهندسی و کنترل ساختمان طبق قانون کیست؟

□ طبق مفاد ماده ۱۹ این قانون این مرجع «شورای مرکزی نظام مهندسی ساختمان» است. به منظور هماهنگی در امور «سازمان استانیها» هیأت عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان» که برای اختصار کلام «هیأت عمومی» خوانده می‌شود از کلیه اعضای اصلی هیأت‌مدیره «سازمان استانیها» در سطح کشور تشکیل می‌شود. «هیأت عمومی» هر سال یک بار یک جلسه عادی با حضور نماینده وزیر مسکن و شهرسازی خواهد داشت و اولین جلسه عادی آن پس از انتخاب و آغاز به کار هیأت‌مدیره «سازمان استانیها» در دو سوم

● پیداست هر سازمانی دارای ارکان تشکیلاتی خاص خویش است. ارکان این سازمان را طبق قانون مصوب، چه نهادهایی تشکیل می‌دهند؟ ارکان سازمان و چگونگی تشکیل و تحقق آن را ماده پنج قانون به خوبی توضیح داده است. ارکان «سازمان» عبارت است از هر یک از «سازمان استانیها»، «هیأت عمومی سازمان»، «شورای مرکزی سازمان»، «رئیس سازمان» و «شورای انتظامی نظام مهندسی».

● چگونه می‌توان نسبت به تشکیل سازمان استان اقدام کرد؟ اساساً اعضاء سازمان را چه کسانی تشکیل می‌دهند؟

□ برای تشکیل «سازمان استان» وجود حداقل ۵۰ نفر داوطلب عضویت از بین مهندسان حوزه آن استان که دارای مدرک مهندسی در «رشته‌های اصلی مهندسی» شامل معماری، عمران، مکانیک (تأسیسات مکانیکی)، برق (تأسیسات برقی)، شهرسازی، نقشه‌برداری و «ترافیک» باشند، ضروری است. این موارد جزو مفاد ماده ۶ قانون است.

● هیأت اجرایی انتخابات، قدم اول و شرط اساسی برای برگزاری انتخابات است، این هیأت چگونه انتخاب می‌شود؟

□ در ماده ۱۲ قانون، چنین امری پیش‌بینی شده است. این ماده می‌گوید: هیأت اجرایی انتخابات که حسب مورد در هر استان متشکل از سه تا هفت نفر از اعضای «سازمان» است با نظارت وزارت مسکن و شهرسازی و وظیفه برگزاری انتخابات را به عهده دارند. چگونگی انتخاب و تشکیل هیأت اجرایی و اختیارات و وظایف هیأت یادشده به شرح مندرج در آئین‌نامه

عالیترین مقام و یا مرجع تصمیم‌گیرنده در سازمان نظام مهندسی و کنترل ساختمان طبق ماده ۱۹ این قانون، «شورای مرکزی نظام مهندسی ساختمان» است.

مجموعه اصول و قواعد فنی و آئین‌نامه کنترل و اجرای آنها مقررات ملی ساختمان را تشکیل می‌دهند.

معروف است که می‌گویند: پزشک اشتباهاتش را دفن می‌کند در حالی که مهندس با اشتباهاتش زندگی می‌کند و هر روز جلو چشمش قرار دارد.

استانهای کشور (که باید دربرگیرنده تمام «سازمانهایی» که حداقل دارای ۷۰۰ نفر عضو یا بیشتر هستند، باشد) به دعوت وزارت مسکن و شهرسازی و جلسات بعد با دعوت «شورای مرکزی نظام مهندسی ساختمان» که اختصاراً «شورای مرکزی» خوانده می‌شود، تشکیل می‌شود. جلسات فوق‌العاده «هیأت عمومی» بنا به تصمیم آخرین جلسه عادی آن هیأت و یا به تقاضای دو سوم اعضای «شورای مرکزی» و یا به دعوت وزیر مسکن و شهرسازی تشکیل خواهد شد.

● بعضی از مقاطع تحصیلی همچون کاردانه‌ها ممکن است دارای شکل حرفه‌ای خویش نباشند، تکلیف آنها چیست؟

□ ماده ۲۸ قانون می‌گوید: وزارت مسکن و شهرسازی موظف است ظرف مدت ۶ ماه از زمان ابلاغ این قانون ضوابط، مقررات و تشکیلات حرفه‌ای مناسب برای کاردانه‌های فنی شاغل در رشته‌ها و حرفه‌های موضوع این قانون را در قالب آئین‌نامه‌ای تدوین و برای تصویب به هیأت وزیران پیشنهاد نماید.

● تدوین و نظارت بر مقررات ملی ساختمان را قانون برعهده چه ارکانی گذاشته است؟

□ طبق مفاد ماده ۲۴ قانون، اصول و قواعد فنی که رعایت آنها در طراحی، محاسبه، اجرا، بهره‌برداری و نگهداری ساختمانها به منظور ایمنی، بهداشت، بهره‌دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی ضروری است،

اشتغال است که مقاطع و مراحل مختلف ساختمان را تعهد و انجام داده‌اند.

کسانیکه تعهدات خود را غیابی و با امضای غیرمسئولانه بعهده گرفته‌اند، در صورت بروز هر حادثه ناگواری براساس مشخصات درج شده در شناسنامه فنی ساختمان، به آنها مراجعه می‌شود که در این حالت باید پاسخگو باشند. این مراجعه ممکن است گاهی بعد از ۲۰ سال صورت بگیرد.

همین جا از تعداد معدودی از مهندسین که بعضاً غفلت نموده و با امضاهای غیرمسئولانه و دریافت‌های بسیار ناچیز، بار چنین مسئولیت مهندسی را یکجا برای خود فراهم و به‌دوش می‌کشند تقاضا و انتظار دارد برای حفظ آبروی شخصی و حیثیت حرفه‌ای و غیرت مهندسی و عواقب سوء چنین پدیده‌ای از امضای غیرمسئولانه و تعهدات غیابی پرهیز نمایند.

وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان‌های نظام مهندسی از طریق بازرسان ویژه و بازدیدهای سرزده با این پدیده غیرحرفه‌ای برخورد خواهند نمود، و در صورت مشاهده و احراز موارد خلاف، پروانه اشتغال این افراد را باطل خواهند نمود.

بوسیله وزارت مسکن و شهرسازی تدوین خواهد شد. حوزه شمول این اصول و قواعد و ترتیب کنترل اجرای آنها و حدود اختیارات و وظایف سازمانهای عهده‌دار کنترل و ترویج این اصول و قواعد در هر مبحث به موجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به وسیله وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی و کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. مجموعه اصول و قواعد فنی و آئین‌نامه کنترل و اجرای آنها مقررات ملی ساختمان را تشکیل می‌دهند.

با استفاده از این فرصت از همه اعضاء محترم سازمانها، مهندسین، کاردانه‌ها، تشکلهای حرفه‌ای درخواست همکاری صمیمانه و مستمری را برای تدوین آئین‌نامه‌های اجرایی داریم، در ضمن آمادگی خویش را برای دریافت همه نوع نظر و پیشنهادی که در این باره ارائه دهند اعلام می‌داریم.

● در مورد مهندسانی که امضای غیرمسئولانه و اصطلاحاً امضاءفروشی می‌نمایند نظرتان چیست؟

□ در یک مقایسه کلی بین پزشک و مهندس از دیدگاه مسئولیت‌ها و تعهدات ظاهری، معروف است که می‌گویند پزشک اشتباهاتش را دفن می‌کند در حالیکه مهندس با اشتباهاتش زندگی میکند و هر روز جلوی چشمش قرار دارد. یکی از دوستان می‌گفت دلم می‌خواست آنقدر پول داشتم که می‌توانستم بعضی طرحهایی را که ساخته‌ام خراب کنم و دوباره آنها را بسازم.

و اما در پاسخ سؤال شما، در قانون نظام مهندسی برای ساختمانها، تدوین و تنظیم «شناسنامه فنی و ملکی ساختمان» پیش‌بینی شده است. این شناسنامه هم برای ساختمانهای موجود و هم ساختمانهای آتی در نظر گرفته شده است. منظور از تنظیم و صدور شناسنامه فنی دسترسی و دستیابی به دو هدف عمده است: یکی داشتن اطلاعات فنی از مشخصات و چگونگی اجرای ساختمانها و دیگری داشتن اطلاعات از دارندگان پروانه

دکتر مرتضی زاهدی:

نظرخواهی

پیرامون تصویب قانون نظام
مهندسی و کنترل ساختمان

کانون مهندسين فارغ‌التحصیل دانشکده فنی دانشگاه تهران از تشکل‌های مهم مهندسی کشور است. بسیاری از مهندسان دست‌اندرکار ساخت و ساز مملکت در بخش خصوصی یا در بخش دولتی، عضو کانون هستند یا به نوعی با کانون ارتباط دارند. بنابراین مسایل سازمان نظام مهندسی ساختمان و قوت و ضعف قانون آن به اجبار در کانون مطرح است. اینجانب به عنوان دبیر کانون، کارشناس حقوقی نیستم و اطلاعات ویژه‌ای در باره قانون نظام ندارم و نظراتی که عنوان می‌گردد، بازتاب نامه‌ها، مذاکرات و پرسش‌هایی است که به مناسبت‌های مختلف، اعضای کانون مطرح می‌کنند. بخش مهم این نظرات در جلسه گفت و شنود اعضای کانون و هیئت‌رئیس محترم نظام مطرح شد. بطور کلی اعضای کانون معتقدند، در حال حاضر دو خطر که ذیلاً به آنها اشاره میشود، در راه انجام سازمان نظام مهندسی ساختمان وجود دارد که امید است در پیش‌نویس قانون نظام و تصویب آن در مجلس محترم شورای اسلامی مورد توجه قرار گیرد:

الف) بنیانگذاران سازمان نظام مهندسی ساختمان که خوشبختانه هنوز هم از مسئولان اصلی و گردانندگان آن هستند، همگی از مهندسان خادم و خوشنام کشورند، از ابتدا در نظر داشتند که استقلال و غیروابسته بودن نظام ملحوظ گردد. اعضای کانون احساس می‌کنند که با مختصر غفلت در تنظیم قانون امکان دارد سازمان نظام مهندسی کشور هم مثل بسیاری از نهادهای دیگر، دولتی یا وابسته به دولت تلقی گردد و این طرز تلقی در زمینه سیاست‌گذاری‌ها و عملکرد سازمان، استقلال آن را مخدوش سازد. البته معمول است، مثل بسیاری از کشورهای در حال توسعه، دولت و دولتمردان متولی بسیاری از سازمانهای مردمی باشند ولی در مورد نظام مهندسی انتظار می‌رود که مرزهای ظریف و باریک قضیه شناخته

شود و حریم سیاست‌های اجرایی، نظارتی و تعهدات صنفی و اخلاقی مراعات گردد. حفظ استقلال سازمان و رابطه مناسب و شایسته آن با سازمانهای اجرایی کشور، موضوع قابل تأملی است.

ب) موضوع مهم دیگر که در بین اعضای کانون مطرح است حفظ حرمت حرفه‌ای مهندسان است. سازمان نظام مهندسی از سویی باید محملی برای تائید افراد و جریان‌هایی باشد که ساخت و ساز را در کشور برنامه‌ریزی می‌کنند و انجام می‌دهند و از سویی دیگر نباید با قولها و تعهدات و وعده‌های خارج از عرف و توانایی، عرصه‌هایی گشوده شود که بعدها نتوان جمع و جور کرد و به آنها سر و سامان داد. این امیدهای واهی ممکن است بخصوص مهندسان جوان را از پذیرفتن دوره‌های تجربی سنگین و دشوار در کارگاه‌های دورافتاده، باز دارد یا ترغیب و تشویق‌های نامناسبی را موجب گردد.

اینک که قانون نظام مهندسی و مقررات کنترل ساختمان در مجلس شورای اسلامی مطرح است، امیدواریم که با هوشیاری مسئولان محترم، باریک‌بینی‌های ضروری در زمینه‌های فوق در نظر گرفته شود. شایان ذکر است که در حال حاضر با حضور تعدادی از اعضای شورای عالی و اعضای کانون در هیئت‌مدیره و هیئت‌رئیس و شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان و دفتر نظامات مهندسی وزارت مسکن و شهرسازی در واقع کانون حضور فعالی در این تشکیلات دارد و امید است که موجبات تعالی جامعه مهندسی کشور فراهم گردد.

تغییر در آیین‌نامه‌های تشخیص صلاحیت مهندسان مشاور در دو مرحله پس از انقلاب و نقاط قوت و ضعف آیین‌نامه‌های موجود و نیاز به تغییرات در آن (که در دست بررسی می‌باشد) در اینجا مورد بحث ما نیست. آنچه به موضوع قانون نظام مهندسی مربوط می‌گردد طیف پوشش قانون برنامه و بودجه است که در چهارچوب آن آیین‌نامه‌های مورد بحث تدوین و ابلاغ می‌گردد. این طیف فقط فعالیت‌های عمرانی (را به تعریف بودجه‌ای کشور) پوشش می‌دهد و فعالیت‌های ساختمانی (به معنی اعم) غیر عمرانی خارج

نخستین بار که دانش مهندسی رسماً و با صراحت به نظام تعلیماتی ایران راه یافت، متقارن افتتاح دارالفنون به سال ۱۲۶۸ بود. پس از آن و تا شهریور ۱۳۲۰ به خاطر وجود جو اختناق زمان، مهندسان فرصت و قدرت ابراز وجود مؤثر به معنای تبادل اندیشه و بیان نظرات خود نیافتند. اولین گروهی که به دور از جنجال آفرینی سیاسی و توقعات صرفاً مادی ابراز وجود کردند مهندسان بودند که «کانون مهندسين» را برپا داشتند. ولی سالها بود که جای خالی یک «نظام» که روابط فنی و عملیاتی مهندسان و مهندسی را پوشش داده و به تدریج معیارها و ضوابط حاکم بر جهات مختلف امر را تنظیم و سپس برقرار کند خالی بود. در یکی دو سال قبل از انقلاب اسلامی مختصر حرکتی در این جهت مشاهده شد ولی به جد پا نگرفت. امروز جای بسی خوشوقتی است که این نهاد نوپا به وجود آمده و به قصد دوام و استحکام پی‌ریزی می‌شود.

سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران پس از انتخابات زمستان سال ۱۳۷۲ عملاً و با جدیت شروع به کار کرد. جامعه مهندسان مشاور ایران در انتخابات فعالانه شرکت نمود و از نتیجه انتخاب شایسته‌ای اعضا هیئت مدیره و سایر ارکان نظام بسیار خرسند است. پس از انتخابات، جامعه مهندسان مشاور ایران کماکان همکاری خود را با نظام در سطح بسیار خوبی حفظ کرد که همچنان ادامه دارد.

برنامه‌های عمرانی ایران پس از پایان جنگ جهانی دوم مجدداً فعال گردید. تا حدود برنامه سوم حضور مهندسان مشاور ایرانی در مقابل خارجی‌ها بسیار اندک بود. در اواسط برنامه پنجم و مخصوصاً پس از افزایش قیمت نفت و به تبع آن درآمد ارزی ایران و رونق فعالیت‌های عمرانی تعداد مهندسان مشاور ایرانی افزایش قابل ملاحظه‌ای یافت ولی تعداد کنونی مهندسان مشاور ایرانی و مخصوصاً طیف وسیع فعالیت آنها که تقریباً تمام زمینه‌های مهندسی را پوشش می‌دهد و بالاخص خودکفایی آنها از کارشناسان خارجی. پس از پیروزی انقلاب به وقوع پیوست.

در حال حاضر نه تنها مهندسان مشاور ایرانی قادر به انجام تمامی خدمات مهندسی در کشور هستند، بلکه صدور خدمات نیز می‌نمایند که این محدود به کشورهای همسایه و آسیای میانه نمی‌گردد و اخیراً به کشورهای پیشرفته اروپایی و تازه توسعه‌یافته آسیای جنوب شرقی نیز کشیده شده است.

با توسعه فعالیت عمرانی و خدمات مهندسان مشاور و پیمانکاران، سازمان برنامه و بودجه بر آن شد تا این فعالیت را قانونمند نماید. در چهارچوب قانون برنامه و بودجه، سازمان برنامه و بودجه صلاحیت مهندسان مشاور را بررسی و تأیید می‌نماید.

از چتر پوشش ضوابط سازمان برنامه و بودجه قرار می‌گیرد.

اینجاست که نیاز به ضوابط و قوانین پوشش‌دهنده به فعالیت مهندسی به‌طور اعم احساس می‌گردد. ذکر این نکته جهت تأکید بر این نیاز ضروری است که در زمانی نه چندان دور فعالیت آبادی و عمرانی کشور کلاً در چهارچوب بودجه عمرانی و به تبع آن نظام قانون برنامه و بودجه بود و آنچه خارج از بودجه عمرانی قرار می‌گرفت، فعالیت‌های کوچک و منفرد (مانند مسکن که آنهم به پیچیدگی امروزی ساختمان‌های بلندمرتبه نمی‌رسید) بود. ولی امروز از یک طرف تعادل بین فعالیت‌های عمرانی (به تعبیر بودجه) و غیرعمرانی دگرگون شده و از طرفی به خاطر پیچیدگی بیشتر طراحی و مصالح و تکنولوژی به کار رفته در ساختمان (به تعبیر وسیع کلمه)، برخورد انفرادی و تخصصی با موضوع غیرممکن شده است.

امروزه فعالیت‌های غیرعمرانی (به تعبیر

اکنون که قانون نظام مهندسی به تصویب رسیده است باید کوشش کرد در دو مورد کلی ابهاماتی که در پوشش آن به چشم می خورد برطرف کرد که یکی تعاریف است. ظاهراً مراد از کلمه «ساختمان» در «نظام مهندسی و کنترل ساختمان» فراتر از یک سازه با کاربری خاص می باشد. به نظر می رسد مراد به تعبیر واژه انگلیسی کانستراکشن CONSTRUCTION باشد که خیلی وسیعتر از مفهوم اول است. همین ابهام در مورد بکارگیری کلمه مهندسی (حقیقی یا حقوقی) وجود دارد. اینجا به طور مثال واژه های متفاوتی که در ماده ۱ قانون به کار رفته است ذکر می گردد:

«معماری و شهرسازی» در بند ۱، «مشاغل و حرفه های فنی، مهندسی در بخش های ساختمان و شهرسازی» در بند ۲، «مهندسی» در بند ۳، «خدمات مهندسی» در بند ۵، «دانش فنی صاحبان حرفه ها در این بخش» در بند ۶، «ساختمانها و فضاهای شهری و ابنیه و مستحذات عمومی» در بند ۷، شمول «طرح های جامع و تفصیلی و هادی» در بند ۹، «طرح های توسعه و آبادانی» در بند ۱۰، «مهندسان» در ماده ۳، «عضویت اشخاص حقوقی بلامانع است» در ماده ۷ و موارد مشابه، توجه به اعضاء حقیقی داشته و از طرف دیگر «نظارت بر حسن انجام ... توسط اشخاص حقیقی و حقوقی» در بند ۱۵ از ماده ۱۵، «عضویت در کمیسیون های حل اختلاف مالیاتی ...» در بند ۱۴ از ماده ۱۵ و موارد مشابه، جهت گیری پوشش اشخاص حقوقی را می نمایاند.

در جمع می توان نتیجه گرفت که هدف گیری نظام مهندسی سامان دادن به وضع مهندسی و مهندسان کشور به تعریف اعم کلمات بوده، ابهامات ذکر شده به تدریج و با مشارکت دست اندرکاران قابل رفع باشد. توجه به طرحها مخصوصاً «طرح های توسعه و آبادانی» در بند ۱۰ ماده ۱ قانون قابل توجه می باشد چون مسائل فراتر از طرح های فیزیکی (شامل عوامل اجتماعی اقتصادی) را توجه می دهد که در وضعیت توسعه و در آستانه برنامه دوم حائز اهمیت است.

جامعه مهندسان مشاور ایران تصویب قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان را به جامعه مهندسی کشور تبریک گفته و از اعضاء محترم ارکان نظام، وزارت مسکن و شهرسازی و کمیسیون مسکن و شهرسازی مجلس شورای اسلامی صمیمانه تشکر می نماید.

جامعه مهندسان مشاور ایران آماده است همکاری صمیمانه خود را با نظام مهندسی همچنان فعال و انشاء الله فعالیت نماید.

بودجه ای آن)، احداث نیروگاهها، سد ها، منابع عظیم کشت و صنعت، صنایع متنوع و پیچیده، مخابرات، شبکه های ارتباطی راه و راه آهن، بنادر و فرودگاهها و ... را در بر می گیرد و رشته های مرتبط مانند تحقیق در عملیات، مدیریت، اقتصاد، تکنولوژی کامپیوتر و ... را علاوه بر رشته های مرتبط نقشه برداری، ژئوتکنیک، جامعه شناسی و ... به کمک می گیرد.

پیچیدگی موجود در مراحل طراحی، انتخاب مصالح و مراحل ساخت دیگر برخوردارانفرادی تک تخصصی را غیر ممکن می سازد و سیستم کار

محمد رضا صفویان

گروهی چند تخصصی را می طلبد. به سختی می توان اثر مهم مهندسی را در دوران معاصر یافت که بتوان امتیاز و ابتکار آن را به یک نفر و یا حتی یک گروه تخصصی مرتبط ساخت. بنابراین شخصیت های حقوقی متشکل از شخصیت های حقیقی و تخصص های متفاوت و مکمل یکدیگر باید مورد توجه قرار گیرند.

قانون مصوب نظام مهندسی قدمی بسیار مهم و ارزشمند در این جهت است. بند ۱۵ از ماده ۱۵ «نظارت بر حسن انجام خدمات مهندسی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی در طرحها و فعالیتهای غیردولتی در حوزه استان و تعقیب متخلفان از طریق مراجع قانونی ذیصلاح» و ماده ۲۱ «در مورد تهیه، اجرا و نظارت بر طرح های عمرانی (منظور در بودجه عمومی کشور) قانون برنامه و بودجه و ضوابط منبعت از آن جایگزین این قانون خواهد بود». کوشش بر پوشش قانونمندی خدماتی است که خارج از پوشش قانون برنامه و بودجه قرار می گیرد.

مهندس بهاءالدین ادب:

نظر خواهی
پیرامون تصویب قانون نظام
مهندسی و کنترل ساختمان

عمرانی در شکل‌پذیری و اجرای این قانون نقشی تعیین‌کننده داشته و واجد اهمیت است. و در این بین نقش وزارت مسکن و شهرسازی که متولی اجرای این قانون است از اهمیت و ارزش بیشتری برخوردار است.

پالایش امور فنی و مهندسی موجود و کوتاه کردن دست غیرحرفه‌ای‌ها از این حرفه علمی و مهندسی و کمک به توانمندی بیشتر مهندسی کشور و به انتظام کشیدن آن از اهم وظایفی است که در ماده ۲۱ قانون به شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی واگذار گردیده است. تشکیل این شوراهای از افراد خوشنام و کارشناسان مبرز که توسط آراء مهندسان شکل می‌پذیرد در پالایش وضع موجود و انتظام مهندسی کشور نقش ویژه دارد. بدین جهت همکاری و شرکت کلیه مهندسين کشور را در انتخاب این افراد و در نتیجه تشکیل شوراهای مرکزی می‌طلبید.

در خاتمه امیدوارم که با اتحاد و انسجام، یک‌یک مهندسان کشور از فرصت پیش‌آمده در جهت اعتلای خواسته و اهداف ملی و علمی مهندسی کشور استفاده مناسب نمایند تا نظامی استوار و نمونه در سطح منطقه و قابل مقایسه با کشورهای پیشرفته دنیا پدیدار شود.

ساختمان و احترام به ارزش‌های علمی و استفاده از آخرین ره‌آوردهای تکنولوژی و حفظ آثار و میراث‌های ملی و مذهبی، بهره‌برداری بهینه از منابع کشور را به همراه خواهد داشت.

به نظر می‌رسد تشکیلات پیش‌بینی شده در قانون، برای سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان، بازوی اجرایی تحقق اهداف قانون باشد، که مهندسان کشور و حرفه‌های وابسته را در زیر چتر قانون حمایت خواهد کرد و موجبات رفع تشمت و نابسامانی‌های موجود را که در اثر دخالت افراد غیرمهندس و بدون صلاحیت و عدم وجود یک قانون کارآ به وجود آمده است، فراهم خواهد نمود. آنچه از

هم‌اکنون گفتنی است تذکر رعایت استقلال و عدم وابستگی این نظام به تار و پودهای بوروکراسی کشور و حفظ آن به عنوان یکی از مظاهر نیکی مردمی جامعه که به علت عضویت مهندسان در آن از فرهنگ بالایی برخوردار است، می‌باشد. باید کوشید تا این قانون توسط یک یک مهندسان کشور در چهارچوب سازمان‌های نظام مهندسی نقش توانمند خود را ایفا نماید، و کارهای خطیر سازندگی را به افراد حقیقی و حقوقی صاحب صلاحیت واگذار نماید، تا از ائتلاف منابع ملی کشور که به علت عدم رعایت استانداردها و مقررات در حال حاضر در کشور اتفاق می‌افتد، جلوگیری کند.

نقش وزارت مسکن و شهرسازی و سایر ارگان‌های مرتبط، استانداری‌ها - شهرداری‌ها و سایر مجریان طرح‌های

مهندسی میهن اسلامی ما که خوشبختانه از توان بسیار بالای فنی برخوردار است، احتیاج به قانون‌مندی دارد که بتواند، به حداکثر بهره‌مندی از این توان بالا نائل شود. تنظیم و تصویب قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان در جهت نیل به این هدف مقدس و ایجاد نظم و نسق در امور مختلف مهندسی ساختمان کشور انجام پذیرفته است، بدیهی است این قانون مورد استقبال و احترام کلیه مهندسان کشور که از بی‌نظمی و بی‌سامانی امور مهندسی و مداخلات افراد خارج از صلاحیت در امور مهندسی ساختمان رنج می‌برند، قرار گرفته است.

بدواً باید گفت: آنچه در تعریف نظام مهندسی و کنترل ساختمان (ماده یک قانون) و در تشریح اهداف و خط مشی قانون (ماده دو) بیان شده بیشتر خواسته‌های تمامی صاحبان حرفه‌های مهندسی و تمام کسانی که به اعتلای دانش مهندسی و حرفه‌های وابسته و استفاده بهینه از منابع ملی کشور، دل بسته‌اند را در خود نهفته دارد، بدیهی است که نیل به این خواسته‌ها و اهداف به اجرای دقیق و درست قانون و تلاش و کوشش مهندسان و مسئولان اجرایی کشور بستگی دارد، که انشاءالله با اتحاد و یکرنگی و هماهنگی تحقق خواهد یافت، و روزی فرا خواهد رسید که مهندسی کشور از نظامی استوار و پویا و منسجم برخوردار خواهد شد. نظامی که در آن رعایت اصول شرافتمندانه حرفه‌ای مقررات ملی

سایر رشته‌ها در امر ساختمان دیده شده و رعایت مقررات ملی در همه آن موارد اجباری است. حال با داشتن چنین قانونی مسئولیت سازمان‌های نظام مهندسی هم بیشتر می‌شود.

باید امید داشت که با وجود قانون دائم ضرورت و نقش واقعی نظام‌های مهندسی برای اجتماع نمایان‌تر گردد.

مسئلاً مهندسیین تأسیسات در این زمینه یار و همراه نظام می‌باشند و انجمن صنفی شرکت‌های تأسیساتی و تجهیزاتی کماکان آمادگی همکاری با سازمان نظام مهندسی ساختمان را دارد و در هر زمینه که نیاز باشد همفکری و همیاری خواهد نمود.

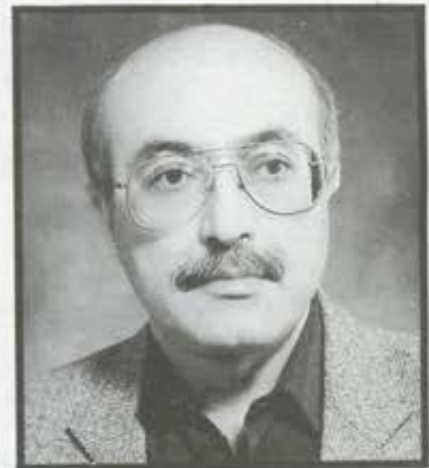
ما تصویب قانون را به همگی اعضاء محترم سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان تبریک می‌گوئیم و خدمت همگی مسئولین محترم و دست‌اندرکاران و قانون‌گزاران محترم خسته نباشید و خداقوت می‌گوئیم.

بنده تاکنون فقط قانون مصوب مجلس محترم شورای اسلامی را در اختیار داشته‌ام و از اشکالات و توصیه‌های شورای نگهبان مطلع نیستم.

بطور کلی بحث در مورد این قانون نیاز به یک میزگرد دارد تا نقطه‌نظرات مختلف مورد اظهار نظر و بررسی قرار گیرد. لذا تنها می‌توان در مورد کلیات آن اظهار نظر نمود.

قانون دائمی نسبت به قانون موقت مزایایی دارد که شاید بتوان مهم‌ترین آن را اجرای کارهای ساختمانی و تأسیساتی توسط اشخاص واجد صلاحیت دانست قطعاً تحقق این بخش از قانون ما را بجائی هدایت خواهد کرد که بتوانیم در آینده قابل پیش‌بینی شناسنامه فنی و ملکی ساختمان‌ها را داشته باشیم که این امر بسیار مهمی است.

همانطور که می‌دانید در قانون تأسیسات برقی و مکانیکی همانند

مهندس امیر دادخواه:

نظرخواهی

پیرامون تصویب قانون

نظام مهندسی و کنترل ساختمان

مجلس محترم شورای اسلامی و شورای محترم نگهبان که با آینده‌نگری و بینش صحیح موجب تهیه و تصویب قانون دائمی شدند.

باید از زحمات برادران محترم کمیسیون مسکن و شهرسازی و راه و ترابری یاد کنیم که کار بزرگی را به سرانجام رساندند.

همچنین بررسی‌ها و اعلام نقطه نظرات هیئت‌مدیره‌های محترم نظام مهندسی ساختمان استانیها و بخصوص ارشادات و راهنمایی‌های ریاست محترم هیئت‌مدیره استان تهران، جناب آقای مهندس غرضی که با حوصله و عنایت خاصی موضوع را هدایت نموده‌اند به این امر مهم کمک بسزائی کرد.

به هر حال ما شکرگزار هستیم و امیدواریم که آئین‌نامه‌های مربوطه نیز هرچه زودتر با محتوای شایسته تنظیم و تصویب گردد و سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان هم موفق به اجرای خوب آن شوند تا اثرات مثبت این قانون هرچه زودتر نمایان گردد.

با قانون موقت است زیرا در قانون موقت صحبت از طرح و نظارت شده، اما در مورد اجرا، و مجری صحبتی به میان نیامده بود اما در قانون دائم اجرای کار فقط توسط اشخاص واجد صلاحیت مجاز شناخته شده است. در قانون دائم عضویت در سازمان نظام مهندسی منوط به داشتن پروانه اشتغال است که این هم تفاوت دیگری است.

و بالاخره از دید بنده که سالهاست مشکلات تأسیساتی ساختمانها را می‌بینم و تأسف می‌خورم، ضابطه‌مند کردن کارهای تأسیساتی چه مکانیکی و چه برقی را هم‌تراز و همراه با سایر رشته‌ها مانند معماری و سازه امر بسیار مفید و بجائی می‌دانم که انشاء‌اله اثرات مثبت آن در عمل به رؤیت و قضاوت همگان خواهد رسید.

ما باید قدردان زحمات و تلاش صادقانه مسئولین محترم هم باشیم بخصوص وزارت محترم مسکن و شهرسازی و در رأس آن وزیر محترم مسکن و شهرسازی و همچنین

مهندس حسن فتوره‌چی:

با حمد و سپاس درگاه حق تعالی، صحبت را آغاز می‌کنم. هم‌اکنون قانون مصوبی را در اختیار داریم پیشرفته‌تر از قانون موقت.

قانون اخیر که قانون دائمی است اجرای کار را ضابطه‌مند کرده و به آن نظم داده است که این اصلی‌ترین تفاوت

جلسه نخست در ابتدای خرداد ۷۳ با حضور وزیر محترم مسکن و شهرسازی با عنوان معارفه و اعطای احکام اعضای هیئت مدیره اختصاص یافت.

جلسه هشتم: ۷۳/۵/۱
 ۱- ادامه بررسی و تصویب موادی از آئین‌نامه داخلی
 ۲- بررسی نمودار سازمانی نظام
 ۳- اخذ تصمیم در مورد شرکت در سمینار سیاستهای توسعه مسکن
 ۴- موافقت با دعوت جامعه مهندسان مشاور ایران از هیئت مدیره سازمان
 ۵- تائید محل سازمان که از طرف وزارت مسکن به این کار تخصیص داده شده است

۷۳/۵/۸ تعطیل رسمی
 ۷۳/۵/۱۵ بین‌التعطیلین

جلسه نهم: ۷۳/۵/۲۲
 ادامه بررسی و تصویب موادی از آئین‌نامه داخلی صورت گرفت

جلسه دهم: ۷۳/۵/۲۴
 ۱- ادامه بررسی و تصویب موادی از آئین‌نامه داخلی
 ۲- گزارش نمایندگان اعزامی به کردهم‌آئی

جلسه دوم: ۷۳/۳/۱۷
 هیئت رئیسه انتخاب شد
 جلسه سوم: ۷۳/۳/۲۲
 ۲ نفر عضو شورای انتظامی انتخاب شدند
 جلسه چهارم: ۷۳/۳/۴
 تصمیمات در مورد تهیه آئین‌نامه داخلی و تصویب آرم سامان

جلسه پنجم: ۷۳/۳/۱۱
 تصمیم در مورد محل استقرار موقت سازمان

جلسه ششم: ۷۳/۳/۱۸
 بحث مفصل در مورد جایگاه قانونی نظام با توجه به مدت قانون موقت و اخذ تصمیم به اینکه، فعالیت‌های سازمان بطور حتم قانونی است

جلسه هفتم: ۷۳/۳/۲۵
 ۱- تصویب قسمتی از مواد آئین‌نامه داخلی و شرح خدمات مربوطه ۲- انتخاب مسئولان و اعضای کمیسیون‌های چهارگانه

اهم تصمیمات و مباحث
 جلسات هیئت مدیره سازمان نظام
 مهندسی ساختمان استان تهران

۷۳/۳/۱۷ تا ۷۴/۱۰/۳۰

تبریز

۳ - تصویب پیشنهاد آقای قلی زاده و سایر نمایندگان فوق جهت برگزاری همایش در پائیز ۷۳ در تهران

۴ - بررسی و تصویب نمودار سازمانی

جلسه یازدهم: ۷۳/۵/۲۹

طرح آئین نامه مالی توسط آقای فتوره چی و بررسی آن
طرح و بررسی شرح خدمات کمیسیون روابط فرهنگی و شئون حرفه ای
بررسی آئین نامه مالی سازمان

جلسه دوازدهم: ۷۳/۶/۵

طرح و بررسی شرح خدمات کمیسیون عضویت و تصویب آن
بررسی آئین نامه پیشنهادی کمیسیون روابط و شئون حرفه ای
بحث جهت گزینش مدیر اجرایی و احاله اختیار مربوط به این کار به هیئت رئیسه

جلسه سیزدهم: ۷۳/۶/۱۲

بررسی و تصویب شرح خدمات کمیسیونهای آموزشی و خدمات فرهنگی

جلسه چهاردهم: ۷۳/۶/۱۹

تصویب تشکیل کمیسیون ارتباط با شهرداری و انتخاب اعضای آن
انتخاب مسئول و اعضا کمیسیون تهیه متن قانون دائمی نظام مهندسی

جلسه پانزدهم: ۷۳/۷/۲

استماع گزارش کمیسیون ارتباط با شهرداری
بحث در مورد نحوه برگزاری همایش آبانماه
بحث در مورد عنوان انگلیسی سازمان

جلسه شانزدهم: ۷۳/۷/۹

آغاز بحث در مورد مصوبه ضروری برای صدور خدمات فنی گزارش کمیسیون ارتباط با شهرداری
اخذ تصمیم درباره عنوان انگلیسی سازمان

جلسه هفدهم: ۷۳/۷/۱۶

استماع گزارش و اقدامات کمیسیونهای آموزش و عضویت
استماع گزارش آقای مهندس شهریار در باره امتیازات طرحهای عمرانی در برنامه دوم

جلسه هجدهم: ۷۳/۷/۲۳

ادای احترام هیئت مدیره به از دست رفتگان
اعضای نظام مهندسی در حادثه سقوط هواپیمای فوکر
گزارش کمیسیون ارتباط با شهرداری
گزارش کمیسیونهای چهارگانه
گزارش تهیه مقدمات کرد هم آئی آبانماه

جلسه نوزدهم: ۷۳/۷/۳۰

گزارش کمیته همایش آبانماه
بحث در مورد وضع طرحهای عمرانی در برنامه دوم و مقایسه مابین امکانات شرکتهای دولتی و وضع شکننده شرکتهای در بخش خصوصی
بحث و چاره اندیشی برای مطالبات معوقه شرکتهای مهندسی
بحث در باره ایجاد امکانات مالی قانونی برای سازمان

جلسه بیستم: ۷۳/۸/۷

طرح درخواست فارغ التحصیلان دانشگاه الزهرا در مورد ارزشیابی مدرک تحصیلی آنان از جانب نظام مهندسی
استماع گزارش اقدامات کمیسیونهای چهارگانه
استماع پیشنهادات آقای مهندس خاکپور
درباره ایجاد امکانات برای عضوگیری و بحث ضروری در این باره

جلسه بیست و یکم: ۷۳/۸/۱۴

استماع گزارش کمیسیونهای چهارگانه و آخرین تصمیمات برای برگزاری همایش آبانماه

جلسه بیست و دوم: ۷۳/۸/۲۸

۱ - استماع گزارش کمیسیونها
۲ - گزارش کمیته برگزاری همایش آبانماه در مورد نتایج نظر خواهی از شرکت کنندگان

جلسه بیست و سوم: ۷۳/۹/۵

- ۱- گزارش کمیسیون هم‌آهنگی با شهرداری و آغاز بحث در مورد تأسیس دفاتر همکاری با حضور آقای نصرتی و عده‌ای از مسئولان شهرداری
- ۲- شور در باره درخواست شرکت‌کنندگان در همایش آبان‌ماه در مورد شورای مرکزی نظام
- ۳- اخذ تصمیم درباره جمع‌بندی نتایج همایش و توزیع آن برای کلیه سازمانهای استانیها

جلسه بیست و چهارم: ۷۳/۹/۱۲

- ۱- ادامه بحث در باره دفاتر همکاری با شهرداری (با حضور آقای نصرتی و عده‌ای از مسئولان شهرداری)

جلسه بیست و پنجم: ۷۳/۹/۱۹

- ۱- شور در مورد صدور پروانه اشتغال اشخاص حقوقی

۷۳/۹/۲۶ تعطیل رسمی

جلسه بیست و ششم:

- ۱- شور و اخذ تصمیم در مورد دفاتر همکاری با شهرداری با حضور مسئولان شهرداری تهران
- دوم دی: تعطیل رسمی

جلسه بیست و هفتم: ۷۳/۱۰/۱۷

- ۱- احاله مسئله دفاتر همکاری برای مطالعه دقیق‌تر به کمیسیون مربوطه
- ۲- بحث در مورد کنترل کیفیت مصالح و جایگاه نظام در این مورد

جلسه بیست و هشتم: ۷۳/۱۰/۲۴

- ۱- بررسی متن سوگندنامه مهندسين
- ۲- ادامه شور در مورد دستورالعمل صدور پروانه اشتغال و اعلام نظریه سازمان (که این امر در حوزه مسئولیت وزارت مسکن و شهرسازی می‌باشد)

جلسه بیست و نهم: ۷۳/۱۱/۱

- ۱- بحث در مورد اساسنامه کانون مهندسين شهرستان قم
- ۲- بحث در مورد ضرورت چاپ خبرنامه برای سازمان
- ۳- ادامه بحث در باره تعیین جایگاه دانش آموختگان دانشگاه الزهرا

جلسه سیام: ۷۳/۱۱/۸

- ۱- تصویب متن سوگندنامه مهندسين ساختمان
- ۲- تصویب زمان تشکیل جلسات هیئت مدیره در ماه مبارک رمضان
- ۳- طرح پیشنهاد شورای انتظامی در مورد دریافت یکصد هزار ریال در آغاز کار هر پرونده از اصحاب دعوی و تصویب اصل پیشنهاد مزبور و بحث در مورد تعیین تعرفه حق رسیدگی به دعاوی

جلسه سی و یکم: ۷۳/۱۱/۱۵

- ۱- اظهار تاسف هیات مدیره از درگذشت ناگهانی مهندس حبیب معروف و تجلیل از خدمات مهندسی ایشان
- ۲- شور در باره تعرفه خدمات مهندسی و احاله مطالعه در آن مورد به کمیسیون روابط و شئون حرفه‌ای

- ۳- طرح شکوائیه شرکت سهامی شیلات ایران از پیمانکار کارگاه تکثیر ماهی در جنوب و اعلام آمادگی نظام مهندسی جهت حکمیت
- ۲۲ بهمن: تعطیل رسمی

جلسه سی و دوم: ۷۳/۱۱/۲۹

- ۱- ادامه بحث در باره اساسنامه تیپ کانونهای شهرستانها و تصویب آن
- ۲- شور در مورد گردهم‌آئی عمومی اعضاء در اسفند ماه (مکان حسینییه ارشاد)

جلسه سی و سوم: ۷۳/۱۲/۶

- ۱- ادامه شور در مورد گردهم‌آئی اسفند ماه
- ۲- گزارش کمیسیون روابط و شئون حرفه‌ای

جلسه سی و چهارم: ۷۳/۱۲/۱۳

- ۱- گزارش کمیسیون ارتباط با شهرداری
- ۲- گزارش کمیسیون روابط و شئون حرفه‌ای
- ۳- شور در مورد گردهم‌آئی اسفند ماه
- ۲- موافقت هیئت مدیره با ادامه دعوت از نماینده وزارت مسکن و شهرسازی جهت حضور در جلسات هیئت مدیره

از جانب هیئت مدیره به ایشان جهت تقویت آن بخش
۲- تعیین حق عضویت اشخاص حقوقی
-۳۰۰۰۰/تومان ورودیه -/۳۰۰۰۰ تومان حق عضویت
سال ۷۴

۳- گزارش هیئت اعزامی جهت مذاکره (در
مورد پیش نویس قانون) با جناب آقای مهندس
آخوندی وزیر مسکن و شهرسازی

جلسه چهل و سوم: ۷۴/۲/۲۳

گزارش آقای شهریار میسول کمیسیون
بررسی قانون جدید و بحث در مورد جایگاه شورای
انتظامی در قانون مورد بحث

جلسه چهل و چهارم: ۷۴/۲/۳۰

۱- گزارش آقای کوهستانی از ماموریتشان
(حضور در مجمع عمومی کانون شهرستان قم)
۲- اظهار خوشحالی آقای مهندس خاکپور از
پیشرفت کار عضوگیری
۳- بحث در مورد استفاده از متخصصین غیر
از اعضای هیئت مدیره جهت شرکت در سمینارها
۴- موافقت با شرکت در سمینار ۲۲ و ۲۴ مرداد
ماه اصفهان

جلسه چهل و پنجم: ۷۴/۳/۶

۱- ادامه بحث در مورد رفع اشکالات عضویت
اشخاص حقوقی
۲- ادامه بحث در مورد قانون جدید و تذکر
اینکه در آن مورد به ضرورت حضور مهندسان
تاسیسات در کار طرح و اجرا اشاره‌ای نشده است
۷۴/۳/۱۳: استراحت

جلسه چهل و ششم: ۷۴/۳/۲۰

۱- تجدید انتخابات هیئت رئیسه و ابقای
اعضای قبلی
۲- گزارش کمیسیونهای چهارگانه
۳- گزارش اقدامات جهت سمینار مرداد ماه
اصفهان

جلسه چهل و هفتم: ۷۴/۳/۲۷

۱- طرح نامه آقای نصراله حقوقی در باره
ضرورت تشکیل یک شرکت سرمایه‌گذاری به رهبری
سازمان نظام مهندسی و ادامه بحث که حاکی از نظر
مثبت اکثریت حاضران بود

جلسه سی و پنجم: ۷۴/۱۲/۱۳

طرح دعوت از آقای مهندس آخوندی جهت
حضور و سخنرانی در گردهم‌آئی حسینییه ارشاد
و تصویب آن

جلسه سی و ششم: ۷۴/۱۲/۲۰ (آخرین)

جلسه سال ۱۳۷۳

۱- بررسی نتایج گردهم‌آئی حسینییه ارشاد
۲- گفتگوی اعضا در مورد ضرورت ارتباط با
شهرداری
۳- تعیین تاریخ ۷۴/۱/۱۹ به عنوان نخستین
جلسه هیئت مدیره در سال جدید

جلسه سی و هفتم: ۷۴/۱/۱۹

۱- انجام بحث طولانی درباره بودجه سال
۱۳۷۳ که توسط هیئت رئیسه تقدیم شده بود
۲- پیشنهاد آقای خاکپور جهت تصویب
اختیارات کمیسیون عضویت به منظور عضوگیری و
تقویت مالی سازمان و موافقت ضمنی هیئت مدیره با آن

جلسه سی و هشتم: ۷۴/۱/۲۶

۱- گزارش آقای خاکپور در باره عضویت
اعضای جدید
۲- ادامه بحث در مورد روابط با شهرداری.

جلسه سی و نهم: ۷۴/۲/۲

ادامه بحث در باره رفع موانع جهت هم‌آهنگی با
شهرداری

جلسه چهلهم: ۷۴/۲/۵ (جلسه

فوق‌العاده)

بحث در مورد پیش نویس قانون جدید نظام و
انتقال نظرات هیئت مدیره به آقای مهندس غفاری
مدیرکل دفتر نظامات مهندسی

جلسه چهل و یکم: ۷۴/۲/۹

ادامه بحث در باره پیش نویس قانون جدید و
اعزام عده‌ای از اعضای هیئت مدیره جهت مذاکره با
آقای مهندس آخوندی

جلسه چهل و دوم: ۷۴/۲/۱۶

۱- گزارش آقای مهندس خاکپور در مورد
ضعف دبیرخانه جهت صدور کارت و اعطای اختیارات

جلسه پنجاه و سوم: ۷۴/۵/۷

- ۱- گزارش کمیسیونها
- ۲- گزارش آقای خاکپور از سفر به ترکمنستان در جهت تهیه مقدمات برای صدور خدمات مهندسی و مشکلات ناشی از عدم همکاری مسئولان داخلی
- ۱۴- ۲۱ و ۲۸ مرداد و چهار شهریور: تعطیلات تابستانی

جلسه پنجاه و چهارم: ۷۴/۶/۱۱

- ۱- گزارش کمیسیون عضویت در باره تهیه کارت‌های عضویت و ترتیب دریافت بهای آن از اعضا
- ۲- ادامه بحث در باره مشکلات مالیاتی

جلسه پنجاه و پنجم: ۷۴/۶/۱۸

- ۱- ادامه بحث درباره قانون جدید نظام مهندسی
- ۲- اخذ تصمیم در مورد آغاز به کار جلسات مشترک هفت‌گانه و انتخاب مسئولان و اعضای آنها

جلسه پنجاه و ششم: ۷۴/۶/۲۵

- ۱- ادامه بحث درباره مشکلات قانون جدید
- ۲- ادامه بحث در باره ارتباط با شهرداری

جلسه پنجاه و هفتم: ۷۴/۷/۱

- ۱- گزارش کمیسیونهای هفت‌گانه
- ۲- ادامه گزارش در باره مذاکرات با شهرداری تهران در جهت تشکیل دفاتر همکاری

جلسه پنجاه و هشتم: ۷۴/۷/۸

- ۱- گزارش کار کمیسیونهای هفت‌گانه
- ۲- آغاز بحث در مورد آئین‌نامه پیشنهادی جهت تاسیس دفاتر همکاری با شهرداری

جلسه پنجاه و نهم: ۷۴/۷/۱۵

- ۱- گزارش کار کمیسیونهای هفت‌گانه
- ۲- ادامه بحث درباره دفاتر همکاری با شهرداری

جلسه شصتم: ۷۴/۷/۲۲

- ۱- آغاز رسیدگی به آئین‌نامه پیشنهادی جهت تاسیس دفاتر همکاری (با حضور آقای سید احمدیان)

جلسه شصت و یکم: ۷۴/۷/۲۹

- ۱- آغاز بحث مکان سنجی ساختمانهای مورد

- ۲- موافقت با تشکیل کمیسیون مشترک با حضور نمایندگان نظام - جامعه مهندسان مشاور ایران - انجمن‌های صنفی مهندسان مشاور معمار و شهرساز - پیمانکاران ساختمانی و پیمانکاران تأسیساتی

جلسه چهل و هشتم: ۷۴/۴/۳

- ۱- ادامه بحث در باره ضرورت حضور مهندسان ناظر تأسیسات در طرح و اجراء
- ۲- بحث در مورد ضرورت رعایت استاندارد در ساخت مصالح
- ۳- ادامه بحث در مورد سرمایه‌گذاری

جلسه چهل و نهم: ۷۴/۴/۱۰

- ۱- بررسی سمینار ۲۳ و ۲۴ مرداد ماه اصفهان
- ۲- اعلام این نکته از سوی آقای مهندس غفاری مبنی بر تعلق گرفتن مالیات به پروانه‌های اشخاص حقیقی

- ۳- درخواست مهندسان مشاور شهرساز در باره منظور نمودن تعداد بیشتری مهندس شهرساز در قانون جدید جهت عضویت در هیئت مدیره

جلسه پنجاهم: ۷۴/۴/۱۷

- ۱- بحث درباره کنترل کیفیت
- ۲- گزارش خانم دکتر اعتماد درباره اقدامات کمیسیون انتشارات جهت تدوین نخستین شماره خبرنامه و تصویب چگونگی محتوا و بودجه آن

جلسه پنجاه و یکم: ۷۴/۴/۲۴

- ۱- ادامه بحث در باره کنترل کیفیت
- ۲- گزارش آقای کوهستانی از انتخابات کانون شهرستان قم

جلسه پنجاه و دوم: ۷۴/۴/۳۱

- ۱- طرح مکاتبات مابین ریاست محترم سازمان با وزیر دارایی در مورد حل مشکلات مالیاتی اعضا
- ۲- بحث در مورد تعرفه خدمات مهندسی واحاله آن به کمیسیون روابط و شئون حرفه‌ای
- ۳- اعلام ۱۰ مرداد تا ۱۰ شهریور به عنوان تعطیلات تابستانی سال ۷۴
- ۴- ادامه بحث در باره کنترل کیفیت

- توضیحات آقای کیان‌زاد از نظراتشان در مورد صلاحیت اشخاص حقیقی در نظام مهندسی و استفاده از توان زبان پارسی در مورد عناوین تخصصی که بایستی جایگزین کلمات بیگانه گردد.
- ادامه بحث استاندارد مصالح و لوازم و بررسی جایگاه نظام مهندسی در این مسئولیت

جلسه شصت و هشتم: ۷۴/۹/۲۵

طرح گزارش کمیسیون همکاری با شهرداری تهران
طرح گزارش شرکت سرمایه‌گذاری مهندسان ایران، (سما)

جلسه شصت و نهم: ۷۴/۱۰/۲

بحث توجیهی در باره نظام فنی و اجرایی و ارجاع ادامه مطالعات به کمیسیون شماره (۱) استماع گزارش آقای مهندس طباطبائی در مورد لایحه پیشنهادی به منظور ترمیم قانون مالیات بر شرکتها

جلسه هفتادم: ۷۴/۱۰/۹

مشورت در مورد شرکت سازمان در کنفرانس Habitat2 (استانبول) اعلام همکاری با وزارت کار و امور اجتماعی جهت برگزاری کلاسهای آموزشی کارگران فنی ماهر، اعلام آمادگی سازمان جهت حضور در کنفرانس عمران و تصویب پرداخت قسمتی از هزینه آن
تصویب پرداخت مبلغ ۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان وام کوتاه مدت به شرکت (سما)

جلسه هفتاد و یکم: ۷۴/۱۰/۲۳

استماع گزارش کمیسیون ارتباط با شهرداری و اظهار خوشوقتی از برقراری روابط صمیمانه همکاری با آن نهاد
معرفی سه نفر نماینده به وزیر مسکن و شهرسازی جهت اعزام به کنفرانس Habitat2 و استماع گزارش مدیران شرکت (سما)
تصویب لایحه پیشنهادی کمیسیون قوانین در مورد ترمیم قانون مالیات بر شرکتها

جلسه هفتاد و دوم: ۷۴/۱۰/۳۰

بحث در مورد نظام فنی و حرفه‌ای و انتخاب آقایان خاکپور و شهریاری جهت حضور در کمیسیون صنعت و امور زیربنایی به نمایندگی از جانب سازمان، در مورد نظام مزبور.

نیاز سازمان و موافقت با ارسال آن به سازمان زمین شهری

۲- گزارش آقای دکتر بهبهانی از اولین سمینار بررسی جایگاه استاندارد در صنعت ساختمان

۳- حضور و معرفی آقای کیان‌زاد مدیر کل جدید دفتر نظامات مهندسی

۴- پیشنهاد آقای مهندس غرضی رئیس هیئت‌مدیره جهت تقدیم نامه تشکر از جانب هیئت‌مدیره از ریاست جمهوری جهت بیانات ارزشمند ایشان در باره ضرورت صدور خدمات که مورد تصویب قرار گرفت

۵- گزارش کمیسیونهای هفتگانه

جلسه شصت و دوم: ۷۴/۸/۶

حضور آقای مهندس آخوندی در جلسه هیئت‌مدیره و ارائه کارها و مصوبات هیئت‌مدیره نظام طی ۱۸ ماه خدمت (توسط هر یک از اعضای حاضر در جلسه)

جلسه شصت و سوم: ۷۴/۸/۱۳

بحث در مورد مشکلات احتمالی مالیاتی جهت اعضاء حقوقی

جلسه شصت و چهارم: ۷۴/۸/۲۰

جلسه با حضور آقای مهندس تفضلی معاونت محترم فنی سازمان برنامه و بودجه برگزار گردید و تمام وقت جلسه صرف بررسی آئین‌نامه نظام فنی و اجرایی گردید و مقرر شد پس از جلسه‌ای که آقای تفضلی با آقای شهریاری خواهند داشت نتیجه اعلام گردد

جلسه شصت و پنجم: ۷۴/۸/۲۷

جلسه با حضور آقای مهندس آخوندی وزیر مسکن و شهرسازی تشکیل شد و ایشان دیدگاههای خود را به اطلاع هیئت‌مدیره رساند

جلسه شصت و ششم: ۷۴/۹/۴

۱- بحث درباره ساختمانهای بلند
۲- بحث در باره شرکتهای سرمایه‌گذاری

جلسه شصت و هفتم: ۷۴/۹/۱۱

- استماع گزارش آقایان کلانتری و کیان‌زاد از نخستین جلسه جشنواره مهندسی

در شماره دو پیام نظام مهندسی با کمیسیونهای هفت گانه‌ای آشنا شدیم که به اساسی‌ترین و مهم‌ترین مسائل و مشکلات مبتلا به امروزه جامعه مهندسی نگاه و کنکاش کارشناسانه‌ای داشتند، از جمله این کمیسیونها کمیسیون شماره دو یعنی کمیسیون قوانین: بیمه - مالیات - قانون کار و... بود. این کمیسیون در خصوص مسائل و قوانین مالیاتی، با کمک و ارشاد کارشناسان خبره بخشهای دولتی و شرکتهای اجرایی متنی را در خصوص درخواست بازنگری در مقررات مالیاتی مربوط به «شرکتهای ساختمانی، تاسیساتی و تجهیزاتی و مهندسین مشاور» تدوین و آماده ارائه به مراجع قانونی مربوطه نموده است.

با آقای مهندس علیرضا طباطبائی مقدم، عضو هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی و مسئول کمیسیون شماره دو در این باره گفتگویی داشتیم، ایشان در پاسخ به این سؤال که چه عللی باعث تدوین متن پیشنهادی این کمیسیون به وزارت اقتصاد و امور دارایی شد، گفت:

این گروه اجرایی می‌شود، به عنوان اولین قدم، لایحه اصلاح پاره‌ای از مواد قانون مالیات‌های مستقیم را آماده کرده است تا چنانچه به یاری خدا، مورد موافقت قرار گیرد، علاوه بر آنکه میزان درآمدهای مالیاتی متعلقه از این گروه سریع‌تر و بیشتر می‌شود، بخش زیادی از این نیروها که الآن به علت پاره‌ای قوانین دست و پا گیر منفعل مانده‌اند، برای ورود مجدد به میدان فعالیت توان دوباره‌ای خواهند یافت.

با توجه به اینکه شرکتهای مهندسان مشاور و شرکتهای ساختمانی و تاسیساتی که از اجتماع بیش از ۱۵۰۰۰ نفر مهندس طراح و محاسب و سازنده، تشکیل شده‌اند نقش ارزنده و با اهمیتی در اجرای برنامه‌های توسعه اقتصادی

دوران سازندگی کشور و شرایط نوین اقتصادی ایجاب می‌کند ابزارهای عملی و اجرایی سازندگی، ابزارهای مستعد و توانمندی باشند، این ابزارها از سه بخش مدیریت، پول و نیروهای اجرایی تشکیل می‌شوند. نیروهای اجرایی شامل مهندسین مشاور، شرکتهای ساختمانی، تاسیساتی و تجهیزاتی است. برای اینکه این نیروها بتوانند با راندمان بسیار خوب و سرعت عمل زیاد کار کنند، لازم است از مشکلات دست و پا گیر آنها کاست، از جمله این مشکلات پاره‌ای از بخش‌نامه‌ها، مواد و تبصره‌های قانونی مثل بیمه، مالیات و کار و غیره است. این کمیسیون با مطالعه همه جانبه رئوس مواردی که حل آنها موجب رفع بسیاری از مشکلات

دوران سازندگی و

شرایط نوین اقتصادی کشور

فعالیت‌های شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی و تجهیزاتی در حقیقت تولیدی است و در محاسبه تولید ناخالص داخلی بخش ساختمان و تأسیسات و تجهیزات جزء فعالیت‌های تولیدی قلمداد می‌گردد.

و اجتماعی کشور دارند ضرورت دارد با رفع مشکلات و موانع آنان گام مثبتی در جهت تسریع در اجرای برنامه‌های عمرانی سازندگی برداشته شود در این راستا از جمله مواردیکه در اولویت قرار دارد اصلاح و بازنگری پاره‌ای از تبصره‌ها و مواد قانونی مالیات می‌باشد که جهت مزید استحضار در چهار بخش زیر خلاصه گردیده است.

بخش اول: دلایل تجدید نظر

بخش دوم: لایحه پیشنهادی

بخش سوم: توجیه لایحه

پیشنهادی

بخش چهار: خلاصه‌ای از

معافیت‌های مالیاتی در سایر بخشها

بخش اول: دلایل تجدید نظر

با توجه به موارد عنوان شده در مقدمه قانون مالیاتهای مستقیم و اصلاحیه آن در ارتباط با فعالیت‌های شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی و تجهیزاتی و مهندسین مشاور به دلایل زیر نیاز به تجدید نظر اساسی و فوری دارد:

۱- فعالیت‌های شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی و تجهیزاتی در حقیقت تولیدی است و در محاسبه تولید ناخالص داخلی بخش ساختمان و تأسیسات و تجهیزات جزء فعالیت‌های تولیدی قلمداد می‌گردد، بنابراین برای هماهنگی لازم و جلوگیری از تبعیض بین فعالیت‌های تولیدی مختلف ضرورت دارد، فعالیت‌های مزبور، هم از معافیت‌های مقرر در مواد ۱۲۲ و ۱۲۸ و همچنین تبصره ۲ ماده ۱۲۲ استفاده نمایند.

۲- فعالیت‌های مهندسین مشاور بطور کلی جنبه پژوهشی و تحقیقاتی دارد و نتیجه مطالعات و طراحی آنها منجر به احداث پروژه‌های زیربنایی مانند سدها، شبکه‌های آبیاری و زهکشی، صنایع، راه، پل، بیمارستان، دانشگاه و ... (که جملگی سرمایه ملی کشور را تشکیل می‌دهند) می‌گردد، البته ارتقاء کیفیت پروژه‌های مذکور مالملاً سبب افزایش سرمایه ملی می‌شود این مطالعات بر کاهش هزینه‌های اجرائی و بهره‌برداری مناسب و اقتصادی از منابع تاکید دارند. بنابراین برای ایجاد انگیزه، علاقه و رعایت عدالت ضرورت دارد معافیت‌های بخش تحقیقات و پژوهش به مهندسین مشاور نیز اعطا گردد.

۳- به منظور ایجاد رقابت بین پیمانکاران خارجی و شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی و تجهیزاتی و مهندسین مشاور و همچنین حمایت از پیمانکاران ایرانی لازم است تبعیض قانونی آشکار بین آنها برطرف گردد و معافیت ماده ۱۱۱ قانون مالیات‌های مستقیم شامل شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی و تجهیزاتی و مهندسین مشاور ایرانی هم بشود.

۴- شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی و تجهیزاتی و مهندسین مشاور که مجری پروژه‌های بزرگ هستند، به این علت که انجام یک پروژه سالها بطول می‌انجامد قادر نخواهند بود میزان سود هر سال را بطور دقیق مشخص کنند مضافاً آنکه براساس مقررات مالیاتی تعیین سود براساس اتمام پروژه پذیرفته

نیست و حتماً باید سود هر پروژه براساس پیشرفت کار در ظرف یکسال تعیین گردد که این کار عملاً میسر نمی‌باشد و همینطور برای خیلی از هزینه‌های مربوط به پیمانکاری به دلیل نوع کار، تهیه فاکتور و اسناد و مدارک مورد نظر حوزه مالیاتی امکان‌پذیر نیست و در نتیجه حوزه‌های مالیاتی یا دفاتر این شرکتها را مردود تشخیص می‌دهند و یا بطور کلی این قبیل هزینه‌ها را که رقم عمده‌ای را شامل می‌شود نمی‌پذیرند.

۵- سازمان نظام مهندسی ساختمان در حل و فصل اختلاف مالیاتی شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی و تجهیزاتی و مهندسین مشاور نقشی ندارد با توجه به اینکه حجم فعالیت شرکت‌های مزبور در مجموع بیشتر از حجم فعالیت سایر صنوف و مشاغل پزشکی و وکلاء می‌باشد لذا ضرورت دارد برای انجام صحیح امور و رعایت عدالت در مورد مذکور در فوق، سازمان نظام مهندسی ساختمان هم مستقیماً ایفای نقش نماید.

۶- شرکت‌های ساختمانی و تأسیساتی و تجهیزاتی و مهندسین مشاور غالباً از کارفرمای دولتی طلبکار هستند و مبالغ تعدیل، معمولاً پس از گذشت زمان زیاد پرداخت می‌گردد که با کاهش ارزش پول به منزله آن است که در حقیقت تعدیلی صورت نگرفته است و از طرفی شرکت‌های مزبور در موقع فروش ماشین‌آلات و سایر وسایلی که برای اجرای پروژه تدارک دیده‌اند با ارزیابی غیر واقعی حوزه‌های

مکلفند ما به التفاوت مالیات متعلقه را حداکثر ظرف چهار ماه از تاریخ انقضای سال مالی با تسلیم اظهار نامه به حوزه مالیاتی محل اقامتگاه قانونی خود پرداخت نمایند. به درآمدهای موضوع این بند که مالیات آن به شرح فوق پرداخت گردیده، مالیات دیگری تعلق نخواهد گرفت.

تبصره ۱:

در مورد عملیات مذکور در بند الف این ماده که توسط شرکتهای پیمانکاری اعم از ایرانی و خارجی انجام می شود در صورتیکه کارفرما وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و یا شهرداریها و مؤسسات وابسته به شهرداریها باشند آن قسمت از مبلغ قرارداد که به مصرف خرید لوازم و تجهیزات از خارج از کشور می رسد از پرداخت مالیات بر درآمد معاف خواهد بود.

تبصره ۲:

فروش ماشین آلات و تجهیزات مربوطه که توسط شرکتهای ساختمانی و تاسیساتی و تجهیزاتی و مهندسین مشاور برای اجرای پروژه خریداری گردیده از پرداخت مالیات بر درآمد معاف خواهد بود.

ماده ۳ عبارت زیر به عنوان

تبصره به ماده ۱۲۴ الحاق می گردد:
تبصره: تا میزان ۳۰ درصد دریافتی شرکتهای مهندسین مشاور ایرانی بابت عملیات مذکور در بند الف ماده ۱۱۱ این قانون از

ساختمانی، تاسیسات فنی و تاسیساتی، حمل و نقل، تهیه طرح ساختمانی و تاسیسات، نقشه برداری، نقشه کشی، نظارت و محاسبات فنی در تمام موارد عبارت از ۱۲ درصد دریافتی سالانه آنها خواهد بود.

ب - شرکتهای ساختمانی و تاسیساتی و تجهیزاتی و مهندسین مشاور ایرانی نسبت به عملیات مذکور در بند الف این ماده به استثنای حمل و نقل مشمول مالیات به شرح زیر خواهند بود:

تا مبلغ ۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال دریافتی سالانه به نرخ ۵/۵٪
تا مبلغ ۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال دریافتی سالانه نسبت به مازاد ۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به نرخ ۶٪
نسبت به مازاد ۵۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال دریافتی سالانه به نرخ ۷٪

کارفرمایان مکلفند مالیات متعلقه را در موقع پرداخت براساس نرخهای فوق کسر و با رعایت مقررات ماده ۱۰۴ این قانون و تبصره های ذیل آن ظرف مدت تعیین شده در ماده مزبور به حساب تعیین شده از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی واریز نمایند. در صورتیکه شرکتهای مذکور در فوق در ظرف یکسال مالیاتی از کار فرمایان متعدد بابت عملیات فوق الذکر دریافت داشته باشند به نحوی که مالیات متعلقه را به نرخهای مقرر ذکر شده در فوق پرداخت ننموده باشند

مالیاتی مشمول پرداخت مالیات کلان از این بابت می گردند، با توجه به اینکه سود فروش ماشین آلات و تجهیزات و لوازم در سود پروژه منظور و مالیات آن وصول گردیده است، مطالبه مالیات از درآمد حاصل از فروش ماشین آلات و تجهیزات و لوازم توجیه ندارد.

بخش دوم: لایحه پیشنهادی

لایحه اصلاح قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۶۶/۱۲/۳ و اصلاحیه آن مصوب ۷۱/۲/۷

ماده ۱ - عبارت زیر به عنوان تبصره ۵ به ماده ۱۰۴ الحاق می گردد:

تبصره ۵ - شرکتهای ساختمانی و تاسیساتی و تجهیزاتی و مهندسین مشاور در مواردیکه انجام قسمتی از قراردادهای مربوط به کارهای ساختمان، تاسیسات، تجهیزات فنی، تهیه طرح ساختمانی و تاسیسات، نقشه کشی، نقشه برداری، نظارت و محاسبات فنی را به دست دوم یا دستهای بعدی واگذار می کنند مکلف به کسر ۵ درصد مالیات موضوع این ماده نمی باشند.

ماده ۲ - ماده ۱۱۱ و تبصره ذیل آن به عنوان تبصره ۱ به شرح زیر اصلاح و تبصره ۲ به آن الحاق می گردد.

ماده ۱۱۱:

الف - درآمد مشمول مالیات پیمانکاری اشخاص خارجی در ایران نسبت به عملیات هرنوع کار

ضرورت دارد برای انجام صحیح امور و رعایت عدالت، در حل و فصل اختلافات مالیاتی شرکتهای ساختمانی و تاسیساتی و تجهیزاتی و مهندسین مشاور سازمان نظام مهندسی ساختمان مستقیماً ایفای نقش نماید.

پرداخت مالیات بر درآمد معاف می‌باشد.

ماده ۴ عبارت زیر به ابتدای بند ۳ ماده ۲۲۴ اضافه می‌شود:

نماینده سازمان نظام مهندسی ساختمان در مورد درآمد شرکتهای پیمانکاران ساختمانی و تاسیساتی و تجهیزاتی و مهندسین مشاور و

ماده ۵ عبارت زیر به عنوان تبصره به ماده ۱۶۷ الحاق می‌گردد.

تبصره شرکتهای مهندسان مشاور و شرکتهای ساختمانی و تاسیساتی می‌توانند مبالغی از مطالبات خود را که مورد تائید سازمانهای دولتی طرف قرارداد می‌باشد با هماهنگی با حوزه مالیاتی و توافق سازمان مربوطه به حساب بدهی مالیاتی خود منظور نمایند.

انجام کار از طرف وزارت امور اقتصادی و دارائی تهیه و به سازمانهای ذیربط ابلاغ خواهد شد.

بخش سوم: توجیه لایحه پیشنهادی

۱- یکی از اهداف ماده ۱۰۴

قانون مالیاتهای مستقیم مبنی بر کسر ۵٪ علی‌الحساب مالیاتی شناسائی منابع درآمد مؤدیان برای وصول مالیات بر درآمد، آنها است

در قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفند ماه ۱۳۴۵ پیمانکاران دست اول در موقع پرداخت به پیمانکاران دست دوم تکلیف به کسر مالیات به میزان ۲/۵ درصد داشته‌اند.

مشکلات اجرائی ناشی از این کار سبب شده است در اصلاحیه سال

۱۳۵۱ با اضافه کردن ۰/۵ درصد به ۵٪ مالیات تکلیفی پیمانکاران دست اول مسئله کسر مالیات ۲/۵ درصد از پیمانکاران دست دوم و دستهای بعدی منتفی گردد. در قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶ کلیه امور مربوط به پیمانکاری اعم از اینکه توسط پیمانکاران دست اول یا دست دوم و یا دستهای بعدی انجام شود مشمول کسر ۵٪ مالیات علی‌الحساب گردیده است، که این مقررات ضمن افزودن قیمت پیمانها اشکالات اجرائی عذیده‌ای را برای پیمانکاران دست اول بوجود آورده است و حتی در مواردی که پیمانکار دست اول کلیه امور پیمان را رأساً انجام داده باشد حوزه‌های مالیاتی با حدس و گمان اینکه قسمتی از پیمان به دستهای بعدی واگذار گردیده از پیمانکاران دست اول مطالبه مالیات گزاف می‌نمایند که این اقدام آنها قانونی نبوده و ایجاد مشکل برای پیمانکاران می‌نماید لذا پیشنهاد شده است تبصره ۵ به شرح فوق به ماده ۱۰۴ الحاق گردد مضافاً آنکه نرخ مالیات پیمانکاران دست اول به میزان ۰/۵ درصد اضافه شده که کسری وصول مالیات علی‌الحساب طی سال را جبران می‌نماید.

۲- نگهداری اسناد و مدارک توسط شرکتهای ساختمانی و تاسیساتی و تجهیزاتی و مهندسین مشاور مطابق مقررات و ضوابط مربوطه عملاً میسر نمی‌باشد و به همین دلیل حوزه‌های مالیاتی درآمد مشمول مالیات شرکتهای مزبور را بطور

علی‌الراس تشخیص می‌دهند و یا با قبول دفاتر هزینه‌ها را آنقدر برگشت می‌دهند که درآمد مشمول مالیات معادل ۳۰ یا ۴۰ درصد مبلغ قرارداد و بعضاً بیشتر می‌شود، تصور این امر محال است که کارفرمای دولتی اجازه دهد پیمانکار از پیمان چنین رقمی سود ببرد. نتیجه این نوع تشخیص، سبب طولانی شدن مراحل رسیدگی و احاله پرونده‌ها به هیئتهای سه نفره حل اختلاف بدوی و تجدید نظر و شورایعالی مالیاتی و حتی دیوان عدالت اداری خواهد شد که ضمن ایجاد هزینه برای وزارت امور اقتصادی و دارائی و اتلاف وقت، باعث کندی وصول مالیات می‌شود که با توجه به کاهش ارزش پول، دولت زیان خواهد برد. لذا به منظور ایجاد تسهیلات و رها کردن کادر مالیاتی این بخش و استفاده از خدمات آنها در بخشهای دیگر و نیز وصول به موقع مالیات و جلوگیری از اتلاف وقت و صرف هزینه زیاد، پیشنهاد گردیده مالیات شرکتهای فوق‌الذکر بر مأخذ مبلغ دریافتی و در موقع پرداخت توسط کارفرما وصول گردد. این پیشنهاد نه تنها موجب کاهش درآمد دولت نخواهد شد، بلکه در مجموع درآمد دولت را افزایش می‌دهد، محاسبات زیر مبین این مدعا است:

فرض می‌شود یکی از شرکتهای پیمانکاری در سال مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال دریافتی داشته باشد مالیات آن براساس

فعالیت‌های مهندسین مشاور به‌طور کلی جنبه پژوهشی و تحقیقاتی دارد و نتیجه مطالعات و طراحی آنها منجر به احداث پروژه‌های زیربنایی می‌گردد.

مقررات فعلی بشرح زیر محاسبه می‌گردد. چون شرکتهای پیمانکاری به دلائل ذکر شده در فوق قادر به رعایت ضوابط آئین‌نامه طرز تنظیم و تحریر و دفاتر قانونی نیستند درآمد مشمول مالیات آنها از طریق علی‌الراس و با اعمال ضریب ۱۲ درصد تشخیص می‌گردد در مورد فرض فوق نیز محاسبه مالیات بر این اساس انجام می‌گیرد:

درآمد مشمول مالیات

$$۱۰۰۰۰۰۰۰۰ \times ۱۲\% = ۱۲۰۰۰۰۰۰۰$$

۱۰٪ مالیات شرکت

$$۱۲۰۰۰۰۰۰۰ \times ۱۰\% = ۱۲۰۰۰۰۰۰۰$$

بقیه درآمد مشمول مالیات

$$۱۲۰۰۰۰۰۰۰ - ۱۲۰۰۰۰۰۰۰ = ۱۰۸۰۰۰۰۰۰۰$$

معمولاً شرکتهای پیمانکاری مورد نظر بصورت سهامی خاص اداره می‌گردند و اگر فرض کنیم این شرکت ۵ نفر سهامدار با نسبت سهام مساوی داشته باشد محاسبه مالیات بقیه درآمد مشمول مالیات بشرح زیر خواهد بود:

سهام هر یک از سهامداران

$$۱۰۸۰۰۰۰۰۰ \div ۵ = ۲۱۶۰۰۰۰۰۰$$

مالیات سهم هر یک از سهامداران به نرخ ماده ۱۳۱

$$۲۱۶۰۰۰۰۰۰ \times ۷.۵۵۵\% = ۱۶۳۱۸۰۰۰۰$$

مالیات ۵ نفر سهامداران

$$۱۶۳۱۸۰۰۰۰ \times ۵ = ۸۱۵۹۰۰۰۰۰$$

جمع مالیات شرکت

$$۸۱۵۹۰۰۰۰۰ + ۱۲۰۰۰۰۰۰۰ = ۹۳۵۹۰۰۰۰۰$$

در صورتیکه مالیات بصورت مقطوع و به شرح پیشنهادی محاسبه شود میزان آن

$$۵۵۰۰۰۰۰۰ \times ۵ = ۲۷۵۰۰۰۰۰۰$$

ریال خواهد شد که بیشتر از مالیات براساس مقررات فعلی است. لازم به توضیح است، اگر مقررات فعلی اعمال گردد وزارت امور اقتصادی و دارائی باید مابه‌التفاوت مالیات محاسبه شده بشرح فوق تا مبلغ ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال مالیات علی‌الحساب موضوع ماده

۱۰۴ قانونی مالیاتهای مستقیم را مسترد نماید.

حال اگر مثال فوق را به مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال افزایش

دهیم محاسبه بقرار زیر خواهد بود: درآمد مشمول مالیات

$$۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰ \times ۱۰\% = ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰$$

۱۰٪ مالیات شرکت

$$۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰ \times ۱۰\% = ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰$$

بقیه درآمد مشمول مالیات

$$۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰ - ۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰ = ۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰$$

به نرخ ۱۳۱

$$۹۰۰۰۰۰۰۰۰ \div ۵ = ۱۸۰۰۰۰۰۰۰۰$$

مالیات سهم هر یک از سهامداران

$$۱۸۰۰۰۰۰۰۰۰ \times ۵ = ۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰$$

$$۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰ + ۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰ = ۱۰۲۰۰۰۰۰۰۰۰$$

$$۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰ \times ۵\% = ۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰$$

جمع مالیات شرکت براساس مقررات فعلی:

در این فرض میزان مالیات براساس مقررات فعلی بیشتر از پیشنهاد اصلاحی خواهد شد و اگر همانطوریکه استدلال شد فعالیتهای شرکتهای ساختمانی و تأسیساتی و تجهیزاتی و مهندسی مشاور که تولیدی هستند، مانند فعالیتهای صنعتی و معدنی از ۲۰ درصد معافیت مقرر در تبصره چهار ماده ۱۳۲ برخوردار گردند محاسبه مالیات به شرح زیر خواهد بود:

درآمد مشمول مالیات

$$۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰ \times ۱۲\% = ۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰$$

$$۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰ \times ۲۰\% = ۲۴۰۰۰۰۰۰۰۰$$

معافیت ۲۰٪ موضوع تبصره چهار ماده ۱۳۲

$$۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰ - ۲۴۰۰۰۰۰۰۰۰ = ۹۶۰۰۰۰۰۰۰۰$$

درآمد مشمول مالیات پس از کسر معافیت

$$۹۶۰۰۰۰۰۰۰ \times ۱۰\% = ۹۶۰۰۰۰۰۰۰۰$$

بقیه درآمد مشمول مالیات

$$۹۶۰۰۰۰۰۰۰ - ۹۶۰۰۰۰۰۰۰ = ۸۶۴۰۰۰۰۰۰۰$$

سهام هر یک از سهامداران

$$۸۶۴۰۰۰۰۰۰ \div ۵ = ۱۷۲۸۰۰۰۰۰۰$$

مالیات سهم هر یک از سهامداران به نرخ ماده ۱۳۱

$$۱۷۲۸۰۰۰۰۰۰ \times ۷.۵۵۵\% = ۱۳۰۵۸۴۰۰۰۰$$

مالیات ۵ نفر سهامداران

$$۱۳۰۵۸۴۰۰۰۰ \times ۵ = ۶۵۲۹۲۰۰۰۰۰$$

جمع مالیات شرکت

$$۶۵۲۹۲۰۰۰۰۰ + ۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰ = ۷۷۲۹۲۰۰۰۰۰$$

در صورتیکه مالیات بصورت مقطوع و به شرح پیشنهادی محاسبه شود میزان آن

$$۵۵۰۰۰۰۰۰ \times ۵ = ۲۷۵۰۰۰۰۰۰۰$$

ریال خواهد شد که بیشتر از مالیات براساس مقررات فعلی است. لازم به توضیح است، اگر مقررات فعلی اعمال گردد وزارت امور اقتصادی و دارائی باید مابه‌التفاوت مالیات محاسبه شده بشرح فوق تا مبلغ ۵۰۰۰۰۰۰۰ ریال مالیات علی‌الحساب موضوع ماده

سهام هر یک از سهامداران

$$۸۶۴۰۰۰۰۰۰ \div ۵ = ۱۷۲۸۰۰۰۰۰۰$$

مالیات هر یک از سهامداران به نرخ ۱۳۱

$$۱۷۲۸۰۰۰۰۰۰ \times ۷.۵۵۵\% = ۱۳۰۵۸۴۰۰۰۰$$

مالیات سهم ۵ نفر

$$۱۳۰۵۸۴۰۰۰۰ \times ۵ = ۶۵۲۹۲۰۰۰۰۰$$

$$۶۵۲۹۲۰۰۰۰۰ + ۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰ = ۷۷۲۹۲۰۰۰۰۰$$

بطوریکه ملاحظه می‌شود در این فرض مالیات براساس مقررات فعلی خیلی کمتر از ۵۵۰۰۰۰۰۰۰۰ ریال پیشنهادی خواهد شد. این نکته نیز باید مورد امان نظر قرار گیرد که در دریافتیهای مازاد بر ده میلیارد ریال این نرخ به ۶ یا ۷ درصد افزایش می‌یابد و اینکه تعداد سهامداران در شرکتهای مورد نظر بیش از ۵ نفر می‌باشند مالیات براساس پیشنهاد جدید در مجموع افزایش خواهد یافت. بنابراین پیشنهاد اصلاحی ارائه شده به صرف و صلاح دولت می‌باشد. ضمناً به منظور رفع تبعیض بین پیمانکاران خارجی و پیمانکاران داخلی و جلوگیری از وصول مالیات مضاعف از درآمد حاصل از فروش ماشین‌آلات و تجهیزات خریداری شده از محل پروژه‌ها که مالیات آن پرداخت گردیده تبصره‌های ۱ و ۲ پیشنهاد گردیده است:

۲- مواد ۳ و ۴ لایحه با توجه به توجیهات مذکور در بندهای ۲ و ۵ فصل اول این مقاله پیشنهاد گردیده است.

بخش چهارم: خلاصه‌ای از معافیت‌های مالیاتی در سایر بخشها

به منظور ایجاد انگیزه سرمایه‌گذاری توسط بخش خصوصی در قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۶۶/۱۲/۳

واصلاحیه‌های آن مصوب ۷۱/۲/۷ معافیت‌های مالیاتی در نظر گرفته شده است، که اهم آن بشرح زیر

است:

۱ - درآمد حاصل از واحدهای تولیدی و معدنی که برای آنها از طرف وزارتخانه ذیربط کارت شناسائی یا پروانه بهره‌برداری صادر گردد از تاریخ بهره‌برداری حسب اولویتهای ۱ و ۲ و ۳ به مدت ۴ تا ۱۲ سال از پرداخت مالیات معاف شده است. (ماده ۱۳۲)

۲ - ۲۰ درصد درآمد مشمول مالیات ابرازی حاصل از فعالیتهای تولیدی و معدنی، طراحی، مهندسی و طراحی مونتاز از پرداخت مالیات معاف می‌باشند. (تبصره ۴ ماده ۱۳۲)

۳ - درآمد مراکز فرهنگی و هنری اعم از مراکز و مؤسسات امور فیلم‌سازی، سینماها، تماشاخانه‌ها، مؤسسات دوبلاژ و فیلم‌برداری، آموزش تئاتر و موسیقی و خطاطی و نقاشی و مجسمه‌سازی از ۵ سال تا ۸ سال حسب مورد از پرداخت مالیات معاف شده است. (تبصره ۶ ماده ۱۳۲)

۴ - درآمد مدارس غیر انتفاعی و دانشگاه‌ها و مراکز عالی آموزشی غیر انتفاعی بطور کلی و بدون محدودیت زمانی معاف گردیده است. (ماده ۳۲)

۵ - آن قسمت از سود ابرازی حاصل از فعالیتهای صنعتی و معدنی که صرف توسعه و تکمیل و یا ایجاد واحد جدید می‌گردد، از پرداخت مالیات معاف می‌باشد. (ماده ۱۳۸)

۶ - صددرصد درآمد حاصل از رشته‌های مختلف پزشکی و بهداشتی و درمانی در نقاط محروم و روستاها بدون محدودیت زمانی و همچنین بخشی از درآمد پزشکان که با سازمان خدمات درمانی همکاری دارند از مالیات معاف است. (مواد ۱۳۹ و ۱۴۰)

۷ - صددرصد درآمد حاصل از

صادرات کالاهای صنعتی و پنجاه درصد درآمد حاصل از صادرات کالاهای غیر صنعتی بدون محدودیت زمانی از مالیات معاف شده است. (ماده ۱۴۱)

۸ - شرکتهای پذیرفته شده در بورس از پرداخت ۱۰ درصد مالیات شرکت‌ها معاف شدند و همچنین سود تقسیم شده در این شرکتها تا میزان ۱۵ درصد مواردیکه سهم سرمایه هر یک از سهامداران از ۵ درصد سرمایه بیشتر نباشد معاف از مالیات می‌باشند. (ماده ۱۴۳)

۹ - نقل و انتقال سهام از طریق بورس صرفاً مشمول مالیات نیم درصد بر مآخذ فروش تعیین شده است که میزان آن بسیار جزئی است (ماده ۱۴۳)

۱۰ - مؤسسات پژوهشی و تحقیقاتی از پرداخت مالیات معاف شده‌اند (قسمت اخیر ماده ۱۴۴)

۱۱ - تعدادی از شرکتهای تعاونی و اتحادیه‌های آنها و همچنین کارگاههای فرش دستی و اتحادیه‌های آنها از پرداخت مالیات کلاً معاف گردیده‌اند. (مواد ۱۳۳ و ۱۴۲)

۱۲ - کلیه فعالیتهای کشاورزی، دامپروری، دامداری، پرورش ماهی و زنبور عسل و پرورش طیور، صیادی و ماهیگیری، نوغانداری، احیاء مراتع و جنگلها، باغات و اشجار از هر قبیل و نخیلات از پرداخت مالیات معاف می‌باشند. (ماده ۸۱)

۱۳ - پیمانکاران خارجی نسبت به آن مبلغ از قرارداد که صرف خرید لوازم و تجهیزات از خارج می‌شود از پرداخت مالیات معاف شده‌اند. (تبصره ماده ۱۱۱)

۱۴ - در قانون مربوط به توریسم، صنعت توریسم مشابه با فعالیتهای صنعتی از معافیتهای مالیاتی

مربوط برخوردار گردیده است. متأسفانه در قانون مالیاتهای مستقیم و اصلاحیه آن نه تنها برای شرکتهای ساختمانی و تاسیساتی و تجهیزاتی و مهندسین مشاور که نقش عمده و بنیانی در رشد و توسعه اقتصادی و افزایش تولید ناخالص داخلی کشور دارند و در حقیقت مجری کلیه طرحهای عمرانی کشور و بازوی توانمند اجرایی دولت هستند و در ایجاد زمینه‌های اشتغال و افزایش تولیدات صنعتی و کشاورزی و امور خدماتی مانند مصالح ساختمانی و تاسیساتی و تولیدات کشاورزی، تولیدات مختلف دیگر و امور حمل و نقل و مشاغل گوناگون جنبی اثر بسزائی دارند، امعان نظری بعمل نیامده است بلکه حتی تسهیلات و معافیتهای پیش‌بینی شده در قانون قبلی هم حذف گردیده است. در قانون قبلی شرکتهای ساختمانی و تاسیساتی و تجهیزاتی و مهندسین مشاور از پرداخت ۱۰ درصد مالیات شرکت‌ها معاف بوده‌اند و همچنین درآمد مشمول مالیات آنها با اعمال ضریب مشخص در قانون محاسبه می‌گردید که در قانون فعلی و اصلاحیه آن هر دو مورد حذف گردید.

مهندس، بازنشسته نمی‌شود

پای صحبت

دکتر غلامرضا کباری

یکی دیگر از پیش‌کسوتان

حرفه آبادگری و سازندگی

چنانچه بخواهی به سراغ سال‌خورده و کارکشته‌ای بروی، رسم بر این است که یا باید در طول روز به پارک محل و یا پاتوق اجتماع همقطاران او و اگر هم از توجه ویژه و موقعیت خاصی در خانواده برخوردار باشد، به منزل او رفت، ولی عجیب است در مورد مردان بزرگ جامعه مهندسی، هرگاه خواستم مصاحبه‌ای داشته باشم، محل قرارم، کارگاه و یا دفتر کار آنان بود.

استاد حامی را برای اولین بار در مرکز تحقیقات ساختمان وابسته به وزارت مسکن ملاقات کردم، مهندس کمالی از سر تواضع و اشتغال زیاد از محل کارگاه پیغام داد، من اهل تبلیغات نیستم و حاضر به انجام گفتگو نشدم، مهندس معتمدی در محل کارش به بنده افتخار ملاقات داد، اما جالب‌تر آن است، قبل از رسیدن به محل ملاقات، او راق دست نوشته آنها آماده بود، که نشان دهنده آمادگی، تدارک و غلبه بر زمان است، ساعت

فرمود: نجابت کرده‌اید، و بنده نوازی، چطور شد سراغ بنده آمدید، خدمتشان عرض کردم: به دنبال بزرگ مرد فرزانه‌ای می‌گشتیم، تا از انوار وجودش بهره‌مند شویم، راه راگم نکنیم. فرمود: بنابراین آدرس اشتباهی به شما داده‌اند. عرض کردم: همین جواب متواضعانه شما به معنای آن است که راه را درست آمده‌ایم. بنده را همه یاران هم‌قافله‌تان برای ادای حق‌شناسی و تکریم از بزرگان خویش به اینجا فرستاده‌اند. تبسمی کرد و اوراقی را در اختیارم گذاشت، فرمود: نمی‌خواستم زیاد وقتتان را بگیرم، نوشته‌هایی را آماده کرده‌ام در اختیارتان می‌گذارم، در ارتباط با معماری است، سالهای ابتدای تحصیل و یاد هم‌قطاران است، گله از ساخت و سازهای فعلی است. از ایشان تشکر کردم و پرسیدم: استاد متولد کجائید؟ فرمود: ۱۵ مرداد ۱۲۹۶ رشت، تحصیلات ابتدائی را در همان شهر گذراندم، سپس به تهران آمدم و دوران ادامه تحصیلاتم در همین شهر سپری شد. پدرم تاجر بود و اوضاع

شما به این معماران جوان بگوئید آشپزخانه‌های اوپن، مال کنسرو خورهاست، مال خانواده‌های ایرانی نیست.

هشت صبح با دکتر غلامرضا کباری، قائم‌مقام مترو، در محل دفتر مرکزی مترو قرار داشتم، تصورم این بود که ساعت هشت صبح تازه شروع کار است و شرکت مترو نیز تشکیلاتی دولتی است و تا بخواهیم کار را شروع کنیم می‌شود ۸/۵ - ۹ اما وقتی نگهبان ورودی ساختمان، برگ ورود برای بنده صادر می‌کرد، نگاهی به لیست حضور و غیاب پرسنل آنجا انداختم، جلوی اسم ایشان نوشته بود، ساعت ورود ۶/۳۰ مکتبی کوتاه کردم، اندکی به فکر فرو رفتم، طبق عادت، دکمه آسانسور را فشار دادم، اما نمی‌دانم چرا منتظر آسانسور نشدم و سراسیمه از پله‌ها بالا رفتم، با عجله خود را به طبقه پنجم ساختمان رساندم، سراغش را از اولین نفری که با او برخورد کردم، گرفتم. گفت: دست راست بپیچید، به دنبال منشاء بوی عطرآگین پیپ بروید، سریع پیدایش کردم، سلام کردم و در مقابل بزرگواری ایشان برای تقبل این گفتگو سر تعظیم فرود آوردم.

تاریخ از هزاران صافی گذشته است به ما معماران خلف دیکته می‌نماید. در همین راستا در اواخر دهه چهل و ابتدای دهه پنجاه تکنولوژی تأسیساتی، ساختمانی، مصالح جدیدی را که در غرب تدارک شده بود به این کشور وارد و در دسترس طراحان گفته شده قرار داد. در ابتدای انقلاب و جنگ تحمیلی همانطوری که همه از کم و کیف آن بخوبی آگاهی دارید، حداکثر سرمایه‌های ملی کشور در جهت مقابله با تجاوزات ناجوانمردانه مصرف گردید و فرصتی برای از سرگیری اجرای ساختمانها باقی نماند و پس از گذشت قریب به ده سال، به تدریج این مهم از سرگرفته شد. در حال حاضر با اینکه

باشند و نتیجه آن بناها و تأسیسات ساختمانی که از دهه ۲۰ به بعد در تهران مشاهده می‌شود و وزارتخانه‌های دارائی، خارجه، بناهای دانشگاه تهران، مهمانخانه‌های دولتی و بسیاری از آن منازل شخصی از آن جمله‌اند. شروع جنگ دوم جهانی که عملاً مصادف با تأسیس اولین دانشکده معماری بود، کاهش بنیه اقتصادی کشور و نبود اعتبار لازم برای تأسیس مرکز مدارک و اسناد مرتبط با تعلیمات معماری را نیز به دنبال داشت. تعلیمات اساتید فرانسوی و برداشت دانشجویان رشته معماری، نمونه‌هایی از معماری اروپائی بود که آن هم کم و بیش کورکورانه

معیشتی متوسطی داشتیم، آن وقت تهران ۲۰۰ هزار نفر جمعیت داشت، اغلب مهاجرین این شهر گیلک و آذربایجانی بودند، با سختی و اصرار و شوق و علاقه راه ورود به دانشکده معماری را باز کردم. اولین دانشکده مهندسی و معماری بدستور آقای منصورالملک وزیر وقت صنایع و معادن با شرکت ۲۰ نفر دانشجو در ۱۳۱۷ و منطبق با برنامه‌های تعلیماتی مؤسسات مشابه اروپائی در تهران تأسیس گردید، که بعد از دو سال یعنی سال ۱۳۱۹ تبدیل به دانشکده مهندسی معماری و ابتدا بنام هنرکده و با برنامه‌ای کاملاً فرانسوی از روی بوزار فرانسه شد، البته تحت نظر وزارت فرهنگ، اساتید دانشکده

نجابت کرده‌اید، و بنده‌نوازی، چطور شد سراغ بنده آمدید، خدمتشان عرض کردم: به دنبال بزرگ‌مرد فرزانه‌ای می‌گشتم، تا از انوار وجودش بهره‌مند شویم، راه را گم نکنیم.

خوشبختانه تمایلات و تقاضای فراوانی در بکارگیری و طراحی معماری سنتی اصیل ایرانی احساس می‌شود و فضای موجود مشوق این امر است. بعلت ضیق وقت، مؤسسات تعلیمات عالی تاکنون فرصت لازم را بدست نیاورده‌اند، تا آنگونه که باید و شاید. متون لازم را برای اجرا به تصویب شورای انقلاب فرهنگی برسانند، در این مورد طبیعی است که هویت هر ملت به سابقه فرهنگی و تداوم آن در زندگی روزمره بستگی دارد که اگر در مواردی برداشت غیر از آن چیزی باشد که باید صورت گیرد، منجر به بی‌علاقگی به فرهنگ ریشه‌دار این مرز و بوم می‌شود و در نتیجه پس از گذشت چندی اصولاً

انجام میگرفت و نتیجه آن، همانطور که اشاره شد، این است که می‌بینیم علاوه بر تعلیمات به سبک اروپائی که در دانشکده مزبور انجام میگرفت، بتدریج فارغ‌التحصیلان دیگری نیز که تعلیمات تخصصی معماری خود را در کشورهای اروپای غربی و شرقی و همچنین ایالات متحده فراگرفته بودند، با سبک و فرهنگ متفاوت در آن کشورها به جمع فارغ‌التحصیلان داخلی پیوستند و با دست به دست هم دادن عملاً آنچنان معماری پدید آوردند که نه اروپائی است و نه ایرانی، در صورتی که فرهنگ و تمدن این آب و خاک که عملاً بیش از ۲۵ قرن سابقه مشهود دارد، سعی و کوشش در تداوم آن را که در طول

اکثراً فرانسوی و معدودی ایرانی تحصیل کرده مدرسه عالی هنرهای زیبای پاریس بودند. طبیعی است که برنامه دروس نظری و عملی چنین دانشکده‌ای می‌بایست کاملاً با آنچه که در مرکز آموزش هنرهای زیبای پاریس تدریس میشد منطبق باشد، فارغ از اینکه این مملکت، دارای فرهنگی مرتبط با سابقه‌ای چندین هزار ساله است و نمونه‌هایی از معماری گذشته هنوز برجای باقی است. بدیهی است که فارغ‌التحصیلان معمار این دانشکده که از سال ۱۳۲۲ به بعد کم‌کم به بازار کار چه خصوصی و چه دولتی وارد می‌شدند، جز آنچه آموخته‌اند، عملکرد دیگری نمی‌توانستند داشته

که بازنشسته نمی‌شود، عشق او کار است و محل ملاقات معشوق او کارگاه، این را به جوانانی بگوئید که خدای ناخواسته از همان روزهای اول کار و جوانی عشق کاذب میز را به عشق ابدی کارگاه، ترجیح می‌دهند آخر مگر می‌شود در حالیکه مهندس می‌تواند تیر آهن سرد و سخت را به هم گره زند، ترانشه زند، از دل کوه راه باز کند... از این همه بگذرد، که چه به چنگ آرد، راز جاودانگی ما مهندسی‌ن در ساختن است، بی‌گمان هر آنکه به ما می‌گوید مهندس، از ما خواهد پرسید تا حال چه ساخته‌ای، اثر وجودی تو چیست؟ بنده از سال ۵۲ در شرکت ماهساز به عنوان سرپرست فنی کار کردم، از سال ۵۲ تا ۵۸ در شرکت

آثاری از آن ولو به اختصار بر جای نخواهد ماند. آثاری که روزی همه فلات ایران و حتی شرق و غرب این فلات را در برمیگرفت که نمونه‌های زیادی از این آثار در خارج از محدوده شرقی و غربی، حتی در شمال ایران هم پابرجاست، خوشبختانه در جو موجود و در میان معماران جوان که طراحی را با تمام اشکالات عدیده جانبی آن در زمینه معماری ایرانی همواره مدنظر قرار داده‌اند، مشاهده می‌شود، که در ساخت مساجد، مدارس، حسینیه‌ها، تکایا و مجموعه‌های تعلیماتی اصول سنتی را مراعات می‌کنند و طبیعی است که این عمل در مقیاس کلان آنطور که لازم است کافی و وافی نخواهد بود، مگر آنکه راهنمایی و

راز جاودانگی ما مهندسی‌ن در ساختن است، بی‌گمان هر آنکه به ما می‌گوید مهندس، از ما خواهد پرسید تا حال چه ساخته‌ای، اثر وجودی تو چیست؟

مهک، باز سرپرست فنی بوده‌ام، سال ۵۸ در شرکت زمینه به عنوان مدیرعامل مشغول به کار بوده‌ام، از سال ۵۹ تا ۶۱ باز به شرکت مهک برگشته‌ام، از سال ۶۲ تا ۶۳ مدیر پروژه نظارت در مجموعه فولاد مبارکه اصفهان بوده‌ام، البته در شرکت ایرتیک، از سال ۶۳ تا ۶۴ مدیر پروژه گاز طبیعی کنگان در شرکت ملی گاز و از سال ۶۵ تاکنون در شرکت مترو مشغول کار هستم، اگر بخواهم از کارهای انجام شده برایتان بگویم، اینها هستند: مترو قسمت مرکزی اداره کل ساختمان راه‌آهن، رئیس اکیپ نقشه‌برداری و رئیس کارگاه امانی قطعات ۲۰ و ۲۱ در تبریز، مهندس ناظر قطعه ۲۳ راه‌آهن میانه - تبریز، رئیس حوزه و

چه اشکالاتی که برای ساکنین آن بوجود نیآورده است.

در سال ۱۳۲۱ به استخدام ساختمان راه‌آهن درآمدم. مکانش در چهارراه مخبرالدوله بود. روزی ۵ تومان و ماهی ۲۶ روز حقوق می‌گرفتم، بعد از شش ماه به روزی ۷/۵ تومان افزایش پیدا کرد، آن وقت حقوق رسمی یک کارمند ۳۲ تومان بود. سپس این حقوق با ارائه مدرک تحصیلی و عنوان متروری به ماهی ۳۰۰ تومان که بالاترین حقوق آن زمان وزارت راه بود، افزایش پیدا کرد. تا سال ۴۷ در همان اداره کار کردم و طبق تقاضای شخصی بازنشسته شدم تا حال چند بار بازنشسته شده‌ام ولی هر بار بر این عنوان غلبه کرده‌ام، عزیزم، مهندس

ارشاد و کمکهای معنوی مسئولان و دست‌اندرکاران امور را در پشتوانه داشته باشند.

در اینجا است که لزوم ایجاد بدون فوت وقت، قانون معماران و متعاقب آن نظام معماری را بیش از پیش احساس می‌نمائیم.

رعایت سنن ملی و شئون مذهبی نیز خود موضوع حساس و دقیقی است که چنانچه در بدو امر توجهی به آن نشود چه بسا که در درازمدت مشکل آفرین خواهد بود.

موضوع مشابه، برج‌سازی‌های اخیر است که مدتی است اکثراً در شمال تهران بصورت قارچ از زمین میرویند و همجواری و دید به داخل منازل مسکونی که از دید طراحان و کنترل شهرداری مخفی مانده است

بساز و بفروشها چه حق دارند، کار مهندسی بکنند و شخصیت مهندس را خراب کنند.

لیک ناگه چو غضبناک شود
زو حساب من و جان پاک شود
در دل خویش چو این رأی گزید
پر زد و دورترک جای گزید
زار و افسرده چنین گفت عقاب
که مرا عمر جبابی است بر آب
راست است اینکه مرا تیزتر است
لیک پرواز زمان تیزتر است

هرسه علاقمند به شنیدن و مرور
این شعر بودیم، اما زمان تنگ بود و
قرار دیگری داشتم، برای اینکه این
شعر بزرگ را بیشتر بشناسیم، چند
بیت آخر آن را هم ذکر می‌کنیم، و با
استاد صحبت خویش را پی
می‌گیریم، عقاب از پیشنهاد کلاغ
زشت و سیاه برای ماندن در پستی و
خوردن گوشت مردار و... ناراحت
می‌شود، اندکی به گذشته پرجلال و
شکوه خویش می‌نگرد و می‌گوید اگر
راز دیرماندن و زیاد زیستن در این
است، هرگز چنین، نمی‌خواهم:

یادش آمد که در آن اوج سپهر
هست پیروزی و زیبایی و مهر
فر و آزادی و فتح و ظفر است
نفس خرم باد سحر است
دیده بگشود و به هر سو نگرست
دید گردش اثری زینها نیست
بال بر هم زد برجست ز جا
گفت گای یار بیخشی مرا
سالها باش و بدین عیش بناز
تو و مردار و تو و عمر دراز
من نیم در خور این میهمانی

عادت دارم هر روز اول وقت استادم
را ببینم سپس به اطاق کارم بروم،
قوت قلب می‌گیرم، قول داده بودم
شعری برایشان بیاورم، آن کار را
کرده‌ام، شاید بی‌مناسبت با
صحبت‌های شما نباشد، چند بیت آن
را می‌خوانم و مرخص می‌شوم،
شعر این بود:

گشت غمناک دل و جان عقاب
چو از او دور شد ایام شباب
دید کش دور به انجام رسید
آفتابش به لب بام رسید
باید از هستی دل برگردد
ره سوی کشور دیگر گیرد
خواست تا چاره ناچار کند
دارویی جوید و در کار کند
صبحگاهی ز پی چاره کار

گشت بر باد سبک سیر سوار
شعر عقاب را مرحوم خانلری از
شاعر روس پوشکین، به فارسی
ترجمه کرده بود، حکایت عقاب پیری
است که از ترس مرگ، دارویی
جاودانی و ماندن را از کلاغ
مردارخوار می‌جوید، کلاغ راز ماندن
و عمر طولانی را در زبونی و زیستن
در گنداب می‌داند، و بر عقاب که
بلندپرواز و اوج‌گیر است خرده
می‌گیرد و از اینکه به سراغ او آمده
است، ریشخندی به عقاب می‌زند و
در دل خود می‌گوید:

کاین ستمکار قوی پنجه کنون
از نیاز است چنین زار و زبون

نظارت کارخانه قند فسا در
شهرستان فسا به عنوان مأمور از
سازمان برنامه، رئیس حوزه
راهسازی راه گرگان - مشهد، رئیس
حوزه راهسازی تهران - تبریز،
رئیس حوزه ساختمان مسافری
ایستگاه راه آهن مشهد، و سرپرست
فنی و اداره امور ساختمان هتل
هایت مشهد و اتوبان راه اصفهان
آریاشهر، سرپرست امور فنی پایگاه
هوانی در بنادر جاسک و چاه‌بهار،
مهندس مشاور ساختمان فولاد
مبارکه اصفهان، و الآن هم که
قائم‌مقام مترو، عضو هیئت علمی
دانشکده مترو، کارشناس رسمی
دادگستری از سال ۲۵ و نظارت بر
ساختمانها از طرف شهرداری از
سال ۴۰.

● آقای دکتر کباری، در همین اثنا
کپی متن مصاحبه مجله آبادی را که
با ایشان انجام داده بود، در اختیارم
گذاشت و فرمود اگر مطلبی از قلم
افتاده می‌توانید از آن استفاده کنید،
خوشحال شدم از اینکه این مجله قبل
از بنده، سراغ ایشان رفته بود، زیرا
مجله آبادی، مجله معماران و
شهرسازان است و حق هم، همین
است، استاد به گرمی، مشغول نقل
خاطرات و شرح شنیدنیها بود، در را
زدند، مهندسی وارد شد، سلام کرد
و دکتر را بوسید، از ما به خاطر قطع
مصاحبه پوزش خواست، گفت:

گروهی از معماران جوان دانش‌آموخته
دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران
اطلاعیه زیر را ارسال داشته‌اند، که به این
وسیله به نظر عموم می‌رسد.

بنام خداوند جان و خرد
کزین برتر اندیشه برنگذرد

سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران
با سلام و احترام:

به آگاهی می‌رساند که از حدود دو سال پیش
گروهی از دانش‌آموختگان رشته معماری دانشکده
هنرهای زیبای دانشگاه تهران در صدد تأسیس کانونی
برای مهندسان معمار فارغ‌التحصیل دانشگاه تهران و
بدنبال آن جامعه معماران ایران برآمده‌اند و در پی
تماس‌های گسترده با صاحب‌نظران و نشست‌ها و
پیکیریه‌های فراوان، فعلاً موفق به دریافت مجوز تأسیس
«کانون مهندسان معمار دانشگاه تهران» از وزارت
کشور شده‌اند.

به دنبال اقدامات بالا، بنا بر آن شده است که در
تاریخ شنبه پنجم اسفندماه سال ۱۳۷۴ مهندسان معمار
دانش‌آموخته دانشگاه تهران در سالن آمفی‌تئاتر
دانشکده هنرهای زیبا گردهم آیند تا در حضور تنی
چند از فارغ‌التحصیلان نخستین دوره‌های معماری و
پیشکسوتان این حرفه، ضمن بهره‌گیری از
راهنمایی‌های این عزیزان، توضیحاتی درباره
تلاش‌های انجام شده برای ایجاد کانون، تنظیم
اساسنامه مورد تأیید وزارت کشور و همچنین
انتخابات هیئت‌مدیره کانون که با هماهنگی و نظارت
وزارت کشور در ساعت ۲ بعدازظهر روز شنبه
۱۳۷۴/۱۲/۱۹ انجام می‌پذیرد، ارائه شود.

از آنجا که این گردهمایی دارای اهمیت بسیار است
و با توجه به اینکه هرگونه یاری به گسترش
اطلاع‌رسانی در این زمینه می‌تواند در تحقق این مهم،
بسیار سودمند باشد، خواهشمند است ترتیبی اتخاذ
فرمائید که زمان و محل گردهمایی یادشده به نحو
مقتضی به آگاهی علاقمندان برسد.

باسپاس پیشاپیش

هیئت مؤسس کانون

گند و مردار تو را ارزانی
گر بر اوج فلکم باید مرد
عمر در گند بسر توان برد
شهر شاه هوا اوج گرفت
زاغ را دیده بر او مانده شگفت
سوی بالا شد، بالاتر شد
راست با مهر فلک همسر شد
لحظه‌ای چند بر این چرخ کبود
نقطه‌ای بود، سپس هیچ نبود

گفتم: استاد چطور است به شعر
علاقتمند شده‌اید؟ فرمود: این اشعار
زیبا را قصد داریم در ایستگاه‌های
مترو، نقش دیوار کنیم، تا جوانان و
آیندگان با ادب و شعر کهن و غنی
این مرز و بوم بیشتر آشنا شوند، در
معماری و سازندگی هم همینطور
است، ما دارای سبک و پیشینه‌های
اصیلی هستیم، شما به این معماران
جوان بگوئید آشپزخانه‌های اوپن،
مال کنسرو خورهاست، مال
خانواده‌های ایرانی نیست، اگر
می‌گویند کار نیست، از هزینه‌های
تمام شده کارها کم کنند، اینهمه
ساخت و ساز میشود باید بالاسر هر
کارگاه ساختمانی مهندسی وجود
داشته باشد، چرا مهندسان در جای
خودشان نیستند، ضرورت
حضورشان را باید به اثبات
برسانند، خودشان را به هرجائی که
باید باشند، باید تحمیل کنند،
پافشاری کنند، کسان دیگری جای
آنها را نگیرند، بساز و بفروشها چه
حق دارند، کار مهندسی بکنند و
شخصیت مهندس را خراب کنند، راه
چاره در فروش امضا نیست، من هم
می‌دانم تورم هست، اما آپارتمان
متری ۳۰۰ هزار تومانی را چه کسی
می‌خرد، پس خریدار هم هست، راه
چاره ما در حفظ ارزش‌ها و
سنت‌های معماری خودمان است.

چرا شرکت «سما»؟

آقای مهندس علیرضا امان که از اعضای مؤسس شرکت «سما» و عضو هیئت‌مدیره انجمن صنفی مهندسان مشاور معمار و شهرساز می‌باشند در دیدار عمومی جامعه مهندسان مشاور با هیئت‌مدیره نظام مهندسی، پیشنهاد ایجاد صندوق سرمایه‌گذاری اعضای نظام مهندسی را طرح نمودند، دست‌یابی به علت‌های ارائه این پیشنهاد و طرح این سنوالات‌ها، که اساساً چرا اندیشه تشکیل شرکت سرمایه‌گذاری مهندسان ایران «سما» قوت گرفت، روند تکاملی این ایده، وضعیت فعلی آن چیست و برنامه‌های آتی آن چگونه است؟ محور سنوالات ما از ایشان شد. وی در پاسخ، ضمن برشمردن ضرورت تغییر جایگاه فعلی شرکت‌های پیمانکاری و مشاوره از کارگزاری به کارآفرینی، لزوم ایجاد تغییرات ساختاری شایسته برای گذار موفق از این رهگذر در جهت تطابق با شرایط نوین اقتصادی کشور را مورد نقد و بررسی قرار دادند، با هم این مصاحبه را مرور می‌کنیم:

جامعه مهندسی کشور معتقد است و به تجربه نیز ثابت شده که در فعالیتهای بزرگی نظیر تشکیل شرکت سرمایه‌گذاری مهندسان ایران «سما» قدم‌های اول را باید آهسته و عمیق برداشت.

چاره‌جویی برای جبران ضایعات آن در چهارچوب ضوابط و معیارهای ارائه خدمات مشاوره در شرایط فعلی و «راحت‌های کاربردی برای تعیین خط مشی شرکتهای مشاوره در فعالیتهای آتی» دور می‌زد. اگر بخواهیم در مورد مباحث آن جلسه به جمع‌بندی و ارائه تحلیل بپردازیم، تا آنجا که حافظه اینجانب یاری می‌دهد، مطالب بشرح زیر بود:

۱- ارزش واقعی خدمات مشاوره، برای بسیاری از دستگاه‌های کارفرمایی، (بخش دولتی و خصوصی) روشن نیست.
۲- تعداد قابل توجهی از دستگاه‌های کارفرمایی، بدلیل عدم شناخت کامل

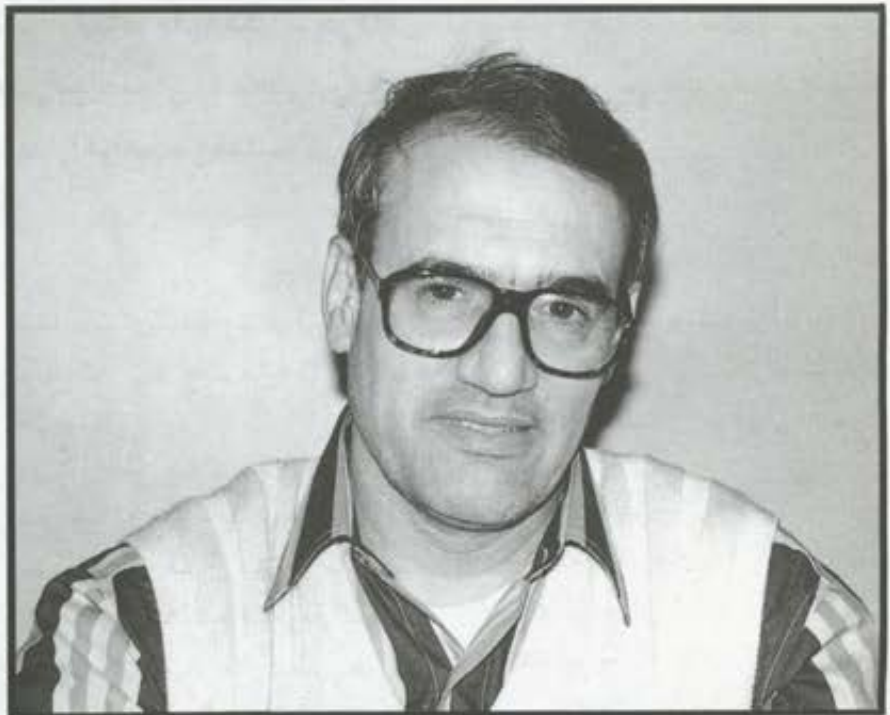
در اولین دیدار عمومی هیئت‌مدیره محترم نظام مهندسی استان تهران با اعضای جامعه مهندسان مشاور ایران، مشکلات و مسائل جامعه مهندسی کشور، از جمله مسائل مبتلابه بخش مشاوره، مورد بررسی و تبادل نظر قرار گرفت. در این جلسه آقایان مهندس غرضی، مهندس رهبری، مهندس توپسرکانی، مهندس کلانتری و مهندس خاکپور، از سوی هیئت‌مدیره نظام مهندسی استان تهران حضور داشتند. عمده مذاکرات جلسه، بطور کلی، حول دو محور اساسی «علل بروز مشکلات کمرشکن شرکتهای مشاوره و

«آمادگی دولت برای ایجاد زمینه‌های تحقق تحولات مورد نیاز در بخش مهندسی».

۸- بخش مهندسی مشاور، دارای قابلیت‌ها و توانمندی‌های لازم، جهت حضور مؤثر در مراحل مختلف فعالیت‌های مرتبط با پروژه‌ها شامل، سیاست‌گذاری، بررسی نحوه تأمین منابع مالی و هدایت نقدینگی، مدیریت، تهیه پروژه، اجرا و آموزش نحوه بهره‌برداری می‌باشد. افتراق و جدائی موجود بین بخش سیاست‌گذار، عامل سرمایه، مدیریت بخش مهندسی و بهره‌بردار، شرایط نابسامانی را ایجاد نموده که یکی از آنها مشکلات مبتلابه بخش مشاوره می‌باشد. در این شرایط، مشاوران، به لحاظ طبیعت تخصصی و مهارتهائی که فوقاً اشاره شد، از یکسو و آشنائی با کلیه جوانب امر، از سوی دیگر، می‌توانند نقش تعیین‌کننده‌ای را در سر و سامان دادن به وضعیت کنونی ایفا نمایند.

۹- اتخاذ تدابیر کاربردی و عملی برای «ایجاد ارتباط و همبستگی وسیع و پایدار بین اعضاء نظام مهندسی ساختمان و نهایتاً جامعه مهندسی کشور» و «ایجاد ارتباط مستقیم بین بخش مهندسی و سرمایه» می‌تواند بعنوان یکی از راه‌حلهای مؤثر برای خروج از بحران فعلی مطرح شود.

براین اساس پیشنهاد تشکیل صندوق سرمایه‌گذاری اعضاء نظام مهندسی ساختمان ارائه شد. تشکیل این نهاد، در واقع، علاوه بر ارتباط «فرهنگی - حرفه‌ای» با ایجاد ارتباط اقتصادی بین اعضاء، یکپارچگی جامعه مهندسی ساختمان را معنی‌دارتر نموده و به تدریج

دقیق و موشکافانه بررسی کنیم، اهمیت این مطلب، و ابعاد غیرقابل تصور این ضایعات بیشتر روشن می‌شود.

۵- بخش مشاوره، در واقع حق تعیین جایگاه خود را در کل سیستم اقتصادی کشور، به دستگاه‌های کارفرمائی واگذار نموده است.

۶- بخش عظیمی از اعضاء جامعه حرفه مشاوره، خواسته و یا ناخواسته، خود را تنها در مقام و موقعیت کارمزدی تعریف و باور کرده‌اند. در حالی که فعالیت در این بخش، تنها جزئی از توانمندی‌ها و قابلیت‌های جامعه مهندسی مشاور را بکار می‌گیرد.

۷- فعالیت جامعه مهندسی مشاور، در درازمدت، و در موقعیت کارمزدی، تداوم این روند را برای بخش عمده‌ای از این جامعه، وضعیتی محتوم تصویر نموده است، لذا شکافتن این پوسته، و قرارگیری در جایگاه اصلی، به دو عامل مهم وابسته است. اول «عزم راسخ جامعه مهندسی» و دوم

از اهمیت خدمات مهندسی، از توان واقعی مهندسان مشاور استفاده نمی‌کنند.

۳- بدلایلی که در فوق اشاره شد و جایگاه بدون پشتوانه جامعه مهندسی ساختمان در شرایط کنونی، و مشکلات اقتصادی کشور، اغلب دستگاه‌های کارفرمائی (دولتی و خصوصی) مقید به انجام تعهدات مالی خود در قبال شرکت‌های مشاوره نیستند، و از این رهگذر مشکلات سنگین و غامضی را فرا روی شرکت‌های مهندسی مشاور قرار داده‌اند.

۴- بخش قابل توجهی از نیروی مدیریتی و تخصصی شرکت‌های مهندسی مشاور، بناچار، صرف تلاش برای بقا و یافتن راه‌حلهای غیرمهندسی، برای ادامه حیات در چهارچوب حرفه مشاوره می‌شود. و این ضایعه‌ای عظیم برای یکی از مهمترین منابع ملی کشور، یعنی «نیروی انسانی ماهر» است که اگر اثرات این ضایعات را در سرنوشت طرح‌های زیربنائی و مهم مملکت

تشکیل این نهاد، در واقع، علاوه بر ارتباط «فرهنگی - حرفه‌ای» با ایجاد ارتباط اقتصادی بین اعضا، یکپارچگی جامعه مهندسی ساختمان را معنی‌دارتر نموده و به تدریج مقدمات ارتباط مؤثر بین بخش مهندسی و سرمایه را فراهم می‌نماید.

یک مجموعه مهندسی اعم از شرکت سرمایه‌گذاری، خدماتی مشاوره و پیمانکاری در ابتدای تولد ساختار و تشکیلات سازمانی خود و همچنین ابزار انجام فعالیت‌های مختلف شرکت را در کلیه زمینه‌ها تعریف و ایجاد می‌کند.

مقدمات ارتباط مؤثر بین بخش مهندسی و سرمایه را فراهم می‌نماید. در شرایطی که بخش مهندسی و سرمایه در یک قالب و با مسئولیت مشترک در قبال بهره‌بردار عمل نمایند، تقریباً کلیه مبانی و معیارها و همچنین فضای کار دچار تحولاتی اساسی و قالب توجه خواهد شد. در این شرایط، دانش و شعور مسلط بهره‌بردار به نیازها و انتظارات خود از محصول کار مهندسی، بگونه‌ای مؤثر در سیاست‌گذاری و راهبری و شکل‌گیری پروژه‌ها منتقل شده و در نتیجه کار مهندسی با کیفیتی به مراتب مطلوب‌تر، و در فضائی مملو از رضایت و اطمینان خاطر، انجام خواهد شد.

با عنایت به مطالب فوق، و حضور اعضا نظام مهندسی ساختمان بعنوان یکی از ده عضو مؤسس شرکت سرمایه‌گذاری مسکن و توسعه شهری ایران (که به ابتکار جناب آقای مهندس آخوندی وزیر محترم مسکن و شهرسازی تشکیل گردید) لزوم تجمع اعضا نظام مهندسی ساختمان در چهارچوب یک نهاد حقوقی ضروری تشخیص داده شد. بدین ترتیب اندیشه تشکیل شرکت سرمایه‌گذاری مهندسان ایران «سما» قوت گرفت و منتهی به تشکیل این شرکت در شب تولد مولای متقیان حضرت علی (ع)

گردید. در تاریخ یادشده، ۲۱ نفر از اعضا نظام‌های مهندسی ساختمان استانهای خراسان، اصفهان و تهران اولین جلسه هیئت مؤسس را تشکیل دادند و از طریق نمایندگان صنوف و نهادها در هیئت‌مدیره نظام مهندسی استان تهران، نشریات و تماس مستقیم با نظام‌های مهندسی استانها، اعضا را در جریان پیشرفت کار و تصمیمات شرکت قرار دادند. از جمله تصمیماتی که در جهت ایجاد همبستگی هرچه بیشتر در جامعه مهندسی کشور اتخاذ شد این بود که کلیه همکارانی که تا عید فطر در این شرکت ثبت نام نمایند عضو هیئت مؤسس خواهند بود و همچنین مهندسی‌هایی که مشمول قانون نظام مهندسی ساختمان نمی‌شوند، با معرفی یک عضو نظام مهندسی، می‌توانند به شرکت «سما» بپیوندند.

و اما در جواب این پرسش که وضعیت فعلی شرکت چیست، بطور خلاصه باید عرض کنم: یک مجموعه مهندسی، اعم از شرکت سرمایه‌گذاری، خدماتی مشاوره و پیمانکاری، در ابتدای تولد، ساختار و تشکیلات سازمانی خود و همچنین ابزار انجام فعالیت‌های مختلف شرکت در کلیه زمینه‌ها را تعریف و ایجاد می‌کند، و همزمان نسبت به بررسی و تعریف پروژه‌های مناسب برای سرمایه‌گذاری، تعیین میزان

جناب آقای مهندس عباس آخوندی

وزیر محترم مسکن و شهرسازی

بدین وسیله ارتحال بانوی مکرمه والده ماجده آن جناب را تسلیت عرض نموده، برای آن مرحومه مغفوره رحمت واسعه الهی و برای بازماندگان محترم شکیبائی مسئلت داریم.

سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

در آخرین روزهایی که شماره دوم پیام نظام مهندسی زیر چاپ بود، باخبر شدیم مادر گرامی آقای دکتر مهدی قالبیافیان عضو محترم هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران بدرود حیات گفتند. ضمن اظهار تسلیت به بازماندگان، از درگاه ایزد منان برای آن مرحومه رحمت و مغفرت و برای استاد دکتر قالبیافیان طول عمر و شکیبائی آروزمندیم.

سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

از اعضاء گرامی تقاضا داریم برای ایجاد امکان ارتباطی مستمر و سریع و در نتیجه تکمیل کارت اطلاعاتی اعضاء شماره تلفن‌ها، نشانی خود و حداقل دو نفر از نزدیکان و یا دوستان خویش را که بتوان در مواقع ضروری از طریق آنها، ارتباط ایجاد کرد، به آدرس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران ارسال دارند.

نقدینگی اولیه، نحوه تزریق نقدینگی در طول مدت اجرا، مناسب‌ترین و سریع‌ترین فرمول بازگشت سرمایه... اقدام می‌نماید. در مجموع، مهمترین نکته در تشکیل یک شرکت متکی به توانمندی‌های «فنی - مالی» جامعه مهندسی، روح حاکم بر این تجمع و میزان علاقه و دلبستگی اعضاء جامعه مهندسی به این شکل، و به تبع آن، تعیین میزان سرمایه مورد نیاز و نحوه جمع‌آوری و هدایت سرمایه برای پروژه‌های کوتاه‌مدت، میان مدت و بلندمدت در دستور کار شرکت قرار می‌گیرد. در ارتباط با شرکت «سما» توجه و استقبال دلگرم‌کننده اعضاء محترم سازمان‌های نظام مهندسی از این حرکت، و همچنین ابراز تمایل جمعی از همکاران شاغل در سایر رشته‌های تخصصی، بخصوص صنایع، به مشارکت در این تجمع، عکس‌العملی امیدوارکننده در برابر پیام شرکت «سما» بود.

جامعه مهندسی کشور، معتقد است و به تجربه نیز ثابت شده، که در فعالیتهای بزرگی نظیر تشکیل شرکت سرمایه‌گذاری مهندسان ایران، «سما» قدمهای اول را بایستی آهسته و عمیق برداشت. بدین ترتیب مجموعه شرکت موفق می‌شود، در بدو امر، خود را با فراز و نشیب‌ها و فشارها و تنگناها و سایر مشکلاتی که ممکن است بر سر راه قرار گیرد، تطبیق داده و استعدادهای لازم را برای مقابله با مشکلات شناسائی و متبلور نماید.

نامه‌های دریافتی از دفتر نظامات مهندسی وزارت مسکن و شهرسازی که جهت استحضار عموم اعضاء محترم درج می‌شود.

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۲۶
شماره: ۳۳/۳۴۸۰

جمهوری اسلامی ایران
وزارت مسکن و شهرسازی

معاونت شهرسازی و معماری

بسمه تعالی

به: سازمان نظام مهندسی استان تهران
موضوع: ثبت نام از متقاضیان فاقد شرط تجربه عملی علاقمند به شرکت در آزمون مقررات ملی ساختمان

نظر به اینکه عده‌ای از مهندسان فارغ‌التحصیل در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری فاقد شرط تجربه عملی لازم در رشته تحصیلی مربوط اظهار علاقه کرده‌اند تا در آزمون مقررات ملی ساختمان شرکت جویند. بدین وسیله به اطلاع می‌رساند. چون از نظر این دفتر، ترویج مقررات ملی ساختمان بسیار ضروری است لذا، ثبت نام از این قبیل متقاضیان به شرط آن که سابقه تجربه عملی آنان تا آزمون بعدی به حد نصاب لازم برسد مانعی ندارد. لیکن، صدور پروانه اشتغال به کار برای قبول شدگان این گروه موکول به حصول شرط تجربه عملی مربوط به هر یک از مقاطع تحصیلی خواهد بود.

رضا گیان‌زاد
مدیرکل دفتر نظامات مهندسی

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۲۶
شماره: ۳۳/۳۴۸۷

جمهوری اسلامی ایران
وزارت مسکن و شهرسازی

معاونت شهرسازی و معماری

بسمه تعالی

به: سازمان نظام مهندسی استان تهران
موضوع: اخذ تسویه حساب مالیاتی قبل از تمدید پروانه اشتغال به کار مهندسی

نظر به این که بعضاً، تمدید پروانه اشتغال به کار مهندسی برای متقاضیان، قبل از اطمینان از تسویه حساب مالیاتی آنان صورت می‌پذیرد، خواهشمند است دستور فرمایند، تمدید پروانه را موکول به تسویه حساب مالیاتی از سوی متقاضیان نموده، قبل از وقوف بر این امر از تمدید پروانه جداً خودداری نمایند.

رضا گیان‌زاد
مدیرکل دفتر نظامات مهندسی

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۲۶
شماره: ۳۳/۳۴۸۶

جمهوری اسلامی ایران
وزارت مسکن و شهرسازی

معاونت شهرسازی و معماری

بسمه تعالی

به: سازمان نظام مهندسی استان تهران
موضوع: صدور پروانه برای فارغ‌التحصیلان واجد شرط

نظر به اینکه بعضاً، از سوی گروهی از فارغ‌التحصیلان مؤسسات آموزشی وابسته به وزارتخانه‌ها، سازمانها و نهادهای وابسته به دولت، درخواستهای واصل می‌شود که تقاضای صدور پروانه اشتغال به کار مهندسی دارند، خواهشمند است به منظور جلوگیری از انجام مکاتبات زائد در این زمینه و جلب توجه متقاضیان به روشهای قانونی جاری در صدور پروانه اشتغال به کار مهندسی، به این دسته از فارغ‌التحصیلان یادآور شوند: (از آنجا که به موجب ماده ۱ آیین‌نامه قانون نظام مهندسی ساختمان، صدور پروانه اشتغال به کار مهندسی در رشته‌های واجد شرط با توجه به دانشنامه‌های صادره از سوی مراکز آموزش عالی مورد تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی صورت می‌پذیرد) و صدور پروانه برای کسانی که از مؤسساتی غیر از مراکز آموزش عالی فوق به دریافت گواهی کارشناسی نائل شده‌اند مجاز نیست. بنابراین، این قبیل متقاضیان می‌توانند منطبق با مفاد ماده ۱ آیین‌نامه اجازه اشتغال به کار دارندگان مدرک دیپلم و فوق دیپلم فنی، موضوع تبصره ۲ ماده ۱۵ قانون نظام مهندسی ساختمان به شرط احراز شرایط مذکور در ماده فوق پروانه دریافت نمایند.

رضا گیان‌زاد
مدیرکل دفتر نظامات مهندسی

از آغاز انقلاب اسلامی تاکنون فرآیند برنامه ریزی، تهیه طرح و اجرای طرح‌های عمرانی به منوالی صورت گرفته است که خوب یا بد، پس از یک تجربه طولانی، مدیریت نظام اجرایی قصد دارد، براساس تجربه و نظرات عوامل ذی‌مدخل در این فرآیند، در جهت کنترل کیفی کار و افزایش کارایی هرچه بیشتر مجموعه اقدام نماید.

این نظرات متنوع باید جمع‌آوری گردد و از طریق کار تحلیلی بصورت همخوان و منسجم ارائه شود به گونه‌ای که بیانگر مشکلات و همچنین حاوی پیشنهادهای مشخص باشد. سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران با همکاری صمیمانه انجمن‌های صنفی و کانونهای مهندسی در چند ماه گذشته به این مهم پرداخت و دست‌آورد کارشناسی این مجموعه را بعنوان نظریه‌ای منسجم به مسئولین محترم نظام فنی و اجرایی تقدیم می‌دارد. نامه‌ای را که در ذیل ملاحظه می‌فرمائید، بر همین اساس از طرف سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران به عنوان کمیسیون امور زیربنایی و صنعت هیئت وزیران ارسال شده است.

بنام خدا

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۱/۳

شماره: ۱۱۰/۷۴/۱۹۰۳

پیوست:

کمیسیون محترم امور زیربنایی و صنعت هیأت وزیران
موضوع: نظام فنی و اجرایی طرحهای عمرانی کشور

با نهایت احترام در اجرای رسیدگی به متن نظام فنی و اجرایی طرحهای عمرانی کشور تقدیمی به جناب آقای مهندس غرضی ریاست محترم سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران، موضوع نامه شماره ۵/۱۴۴۳ مورخ ۱۹/۱۰/۷۴ معاونت امور فنی سازمان برنامه و بودجه و ارجاع مأموریت از طرف ریاست محترم سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران به کمیسیونی جهت بررسی متن اخیر و مقایسه آن با متن اولیه ارائه شده به آن کمیسیون محترم که کلیات آن به تصویب رسیده است، بدینوسیله نتیجه بررسی‌های بعمل آمده را بشرح زیر به استحضار میرساند:

از آنجائیکه متن اخیر حاصل یک دوره کار فشرده با مشارکت نمایندگان محترم آن کمیسیون میباشد که حاوی نکات ارزنده و مؤثر در ایجاد کنترل اساسی در ضوابط و روشهای مورد عمل در طرحهای عمرانی کشور میباشد، بمنظور اختصار و احتراز از تمدیع اوقات آن کمیسیون محترم از ذکر نکات مثبت خودداری گردیده و منحصراً به پیشنهادات اصلاحی زیر اشاره میگردد:

۱. مرز بین واحدهای بخش خصوصی و دولتی و مختلط در اصول حاکم بر تشخیص صلاحیت و ارجاع کار و میدان فعالیت شرکتهای خصوصی، دولتی و مختلط در بخش‌های مشاوره و ساخت که در متن قبلی به تفکیک مشخص شده بود از میان برداشته شده است که بنظر میرسد تفاوت اصلی در بین دو متن باشد.
۲. در بند ۵-۳-۲-۴ از صفحه ۷ عبارت «تشکل‌های صنفی» بعد از کلمه مردمی اضافه شود.
۳. در بند ۵-۳-۵ از صفحه ۱۲ و ۵-۴-۵-۶ از صفحه ۳ به آخر جمله عبارت «با مشارکت تشکل صنفی مربوطه» اضافه شود.
۴. بند ۵-۴-۶-۴ از صفحه ۲۲ با توجه به اینکه عدم پرداخت تعدیل به قراردادهای کمتر از یک سال مشکلاتی بوجود آورده و در حال حاضر نیز تعدیل به آن قراردادها پرداخت میگردد، لذا پیشنهاد می‌نماید مفاد بند ۹-۶-۵ از صفحه ۲۰ از متن قبلی عیناً جایگزین این بند میگردد.
۵. در بند ۵-۴-۷-۲-۳ پس از کلمه کنترل عبارت «عملیات اجرایی و کنترل انطباق مشخصات مصالح و مواد و تجهیزات با مشخصات ضمیمه قرارداد».

ایرج گلانتری طالقانی

در پی اعطای نشان سازندگی از سوی ریاست محترم جمهوری به جناب آقای مهندس ابوالقاسم آشوری معاونت فنی و عمرانی شهرداری تهران، نامه تشکر آمیزی از سوی آقای مهندس سید محمد غرضی ریاست سازمان نظام مهندسی، حضور جناب آقای هاشمی رفسنجانی و نامه دیگری برای تبریک به آقای مهندس آشوری، ارسال گردید. آقای مهندس آشوری نیز در پاسخ نامه‌ای خطاب به ریاست سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران ارسال داشته‌اند. متن نامه‌های مذکور عیناً چاپ شده است:

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۰/۳۰

شماره: ۱۱۰/۷۴/۱۸۷۴

پوست:

سازمان نظام مهندسی ساختمان
استان تهران

" بسمه تعالی "

حضرت آیت‌الله... هاشمی رفسنجانی
ریاست محترم جمه‌پور

سلام علیکم

احتراماً توجه و عنایت آن مقام منبع در اعطای نشان لیاقت به آقای مهندس ابوالقاسم آشوری معاون فنی و عمرانی شهرداری تهران معرف نهایت قدرشناسی حضرتعالی از خدمتگزاران سازندگی این کشور اسلامی بوده و موجب دلگرمی و تشویق جامعه مهندسی گردیده است - بدینوسیله سیاس سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران را تقدیم حضورتان می‌نمایم.

۱۳۷۴
ابجرام مهندس سید محمد غرضی

رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان

استان تهران

سازمان نظام مهندسی ساختمان
استان تهران

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۰/۳۰

شماره: ۱۱۰/۷۴/۱۸۷۵

پوسته:

" بسمه تعالی "

جناب آقای مهندس ابوالقاسم آشوری
معاونت محترم فنی و عمرانی شهرداری تهران

اعطای نشان لیاقت توسط مقام محترم ریاست جمهوری اسلامی ایران را کد
بعنوان پاداشی شایسته به تلاش و زحمات جنابعالی در امر سازندگی و آبادانی
می باشد از جانب خود و هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان
تهران تبریک گفته و از خداوند متعال موفقیت های بیشتری برایتان در خدمت به
میهن اسلامی ایران مسئلت دارم.

مهندس سید محمد غرضی

رئیس سازمان نظام مهندسی ساختمان

استان تهران

معاونت فنی و عمرانی

شماره :

تاریخ :

پیوست :

" بسمه تعالی "

برادر گرامی و ارجمندم
جناب آقای مهندس غرضی
ریاست محترم سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران

با احترام.

خداوند بزرگ را شکرگزار است که دوستان و سروران گرامی همواره بدینجانب التفات خاص داشته و حمایت های بیوسته و حسن نظر و محبت های بی پایان شان موجب دلگرمی و جراحی روشن در راه ادای دین و احساس وظیفه ای که نسبت به اسلام عزیز، کشور و هموطنان دارد، می باشد.
با ابراز امتنان از مراجع حضرتعالی، و هیئت مدیره محترم مستقبلاً برای آنجناب از درگاه با عظمت کبریائی موفقیت و بهروزی مسئلت می نماید.

ابوالقاسم آشوری

۷۴، ۱۱، ۱۱

